לציונות–לסוציאליזם–לאחוות עמים

על המשמר

יום ה', כ"א בטבת תשמ"ו, 2 בינואר 1986 / שנה מ"ג מס' 12927 / המחיר –63 אגורות כולל מע"מ

"כוח 17" עבר לקהיר

"כוח 17", יחידת הטרור העילית של אש"ף, עליה מפקד יאסר ערפאת אישית, העבירה לא מכבר את המטה שלה ניתונים לקאהיר — מוסר העתון המערב־גרמני "די וולט", בהסתמך על מקורות יודעי דבר בקאהיר ובביירות.

העתון ציין, כי נשיא מצרים חוסני מובארק נתן את הסכמתו להעברת המטה של היחידה, בתנאי שקאהיר לא תשמש כמרכז לארגון פעולות טרור של היחידה, שבראשה עומר אבו־טאיב.

"די וולט" טוען, כי חוסין מלך ירדן סירב, מצידו, לארח את "כוח 17".

סוכנות הידיעות המצרית הרישמית הכחישה אמש את הידיעה שלפיה "כוח 17" של אש"ף העביר את המטה הכללי שלו ניתונים לקאהיר.

(עתים־א. ע־צ)

קדאפי מאיים ב"מלחמה לאין קץ" אם תותקף לוב

חוליות מחבלים נעצרו בבלגיה וביוון — תיכננו פיגועים ביעדים יהודיים וישראליים

סיכול הפעולות בבריסל, פאריס ואתונה מצביע על תוכנית למתקפת טרור כוללת שגיבשו אבו־נידאל וג'בריל עם קדאפי ● בבלגיה נעצרו 4 אנשים ונחשף מחסן נשק – באתונה נעצרו "8 פלשתינים מאומנים היטב" ● קדאפי איים אתמול: נכריז מלחמה בים התיכון ובמזרח־התיכון כולו אם נותקף

מאת ארנון יפה, כתבנו בצרפת וסוכנויות הידיעות

פאריס. — שליט לוב, מועמר קדאפי, איים אמש לפתוח ב"מלחמה אינסופית" במקרה של "תוקפנות נגד לוב".

במסיבת עתונאים שקיים בטריפולי, ושקטעים ממנה שודרו אמש בערוץ 2 של הטלוויזיה הצרפתית, הכריז שליט לוב, כי ארצו "לא תגיב בפעולה מצומצמת על תוקפנות נגד לוב, אלא תכריז על מלחמה בים התיכון ובמזרח התיכון כולו".

"אלה המובילים את העולם למלחמה הם רייגן והישראלים. אם תבוצע תוקפנות נגד לוב, תהיה זו ראשיתו של הקץ. תהיה זו ראשיתה של מלחמה אינסופית" הכריז קדאפי.

סוכל פיגוע בבלגיה

שני מחבלים ערבים וזוג בלגי, נעצרו בצפון־בלגיה במועדון וידאו ששימש כמחבוא נשק, בשעה שהכינו התקפה כנראה על יעדים ישראלים או יהודים.

סיכול הפעולות ע"י לכידת מחבלים בבריסל ובפאריס משקף תוכנית למיתקפת טרור ערבית באירופה. השרותים הצרפתיים מייחסים זאת למפגש־צמרת של ראשי הטרור הפלשתיני, אבו־נידאל ואחמד ג'בריל, עם קדאפי בלוב. כן הוחלט לשסות מחבלים נגד יעדים ישראליים ויהודיים באירופה.

(המשך בעמוד 16)

השיגור שסוכל

הרמטכ"ל בוחן את שרידי טיל הקטיושה שנתפס אתמול בפעולה בכפר שקרא ברצועת הבטחון (צילום: דובר צה"ל)

על היום: "אתא" — מכירת חיסול ● עמוד 5

בעלת הקול הבא? — רעייתו של מיטראן ● עמוד 2

ישראל נכשלה בנסיונה להפציץ בסיסי מחבלים בתימן ● עמוד 2

הוחל בהפשרה חלקית של מחירים ● עמוד 2

הבריח באקדח מסיונרים חרדיים ● עמוד 3

פרס קורא למדינות העולם להטיל חרם על לוב ● עמוד 3

לפאפו לא יהיה עוד פתחון־פה ברדיו ● עמוד 20

מאמץ לגלות חוטפיהם של חיילי צד"ל ● עמוד 20

גורבאצ'וב לאמריקנים — רייגן לרוסים: בואו נעשה שלום ● עמוד 17

התגברה פעילות המחבלים ברצועת הבטחון — נחשפו משגרי קטיושות

בסריקה של כוח צה"ל באיזור הכפר שקרא נהרג מחבל וסוכל ירי טילים לעבר הגליל ● שלוש קטיושות נורו ביממה האחרונה לשטח ישראל ● 300 תושבים מהכפר קונין גורשו מחוץ לרצועת הבטחון

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

פעילות מחבלים מוגברת היתה ביומיים האחרונים ברצועת הבטחון בדרום־לבנון. בהתקלות עם חוליית מחבלים הרג כח של צה"ל אחד מחבריה, אשר ליד גופתו נותרו שני משגרי־קטיושות טעונים. ביממה האחרונה נורו לשטח ישראל שלושה טילי קטיושה, שנפלו במקומות שונים בגליל המערבי.

גם אמש דיווחו תושבים בגליל המערבי על התפוצצות עזה שהחרידה את האזור. כוחות צה"ל פתחו בסריקות כדי לגלות האם מדובר שוב בטילי קטיושה. רק עם אור ראשון הבוקר יהיה אפשר לקבוע בוודאות האם מדובר בטילים. בישובים לא הוכרזה כל כוננות.

חשיפה מבעוד מועד

חוליית המחבלים, שעברה להציב את הקטיושות באיזור הכפר שקרא, ומשם להפעילן לישובי הגליל — נחשפה בעוד מועד. לעבר החולייה נורו יריות מנשק קל, ובסריקות שנערכו במקום נמצאו יותר נמצאו גופת מחבל, 2 קטיושות, 3 רוגטות, קלצ'ניקוב, אקדח, תחמושת רבה, מצפן, מכשיר קשר ומזון.

פעילות המחבלים זו קשורה ב"יום הפת"ח", שחל אתמול ובמהלכו הגבירו המחבלים את פעילותם כדי לפגוע בישובי הגליל.

שרידיהם של טילי הקטיושה.

(המשך בעמוד 16)

משנת בלימה לשנת צמיחה

שנת 1985 שהסתיימה, היתה שנת הבלימה. לקראת סופה של השנה נבלמה האינפלציה אם כי מדד המחירים הממוצע, במשך כל השנה, עדיין גבוה פי 3 מהשנה הקודמת. אולם לא רק האינפלציה נבלמה, אלא גם פיתוח המשק. לראשונה זה שנים רבות, החשקעות בציוד לא כיסו אפילו את הבלאי בסקטור העיסקי, והתוצאה הנובעת מכך היא ירידה במלאי ההון היצרני במשק. הירידה המתמשכת בהשקעות יצרניות, ובצד הפסקה מוחלטת של השקעות בתחבורה אווירית וימית, וחקטנת ההשקעה מתחבורה יבשתית עד כדי מחצית, תבוא לידי ביטוי בעתיד, כאשר כושר ההתפתחות של המשק יורד וחידושו יתקל בקשיים.

כתוצאה מכך אין המשק מסוגל כיום לספק עבודה לתוספת האוכלוסיה בארץ. האוכלוסיה הקבועה גדלה השנה ב־2 אחוזים, אך מספר המועסקים גדל בחצי אחוז בלבד. כתוצאה מכך חל גידול בשיעורי האבטלה, שהגיעה בסוף השנה לכ־8 אחוזים לעומת 4.5 אחוזים מכוח העבודה האזרחי לפני שנתיים.

התופעה החמורה ביותר שהתרחשה בשנתיים האחרונות היא ההורדה הריאלית של שכר העבודה במשק שהחזיר את כלל ציבור השכירים לשנת 1967. שחיקת השכר היתה הרבה מעל ליעד המוצהר והתחשב בכך שבשלושת השנים האחרונות גדל גם פריון העבודה בכ־9 אחוזים בקירוב. היקף השחיקה הוא דראסטי עוד יותר ואינו מוצדק ע"י מצב המשק.

הממשלה טוענת, בדרך כלל, בעד הצמדת השכר לגידול בפריון העבודה. השכירים לא רק שלא קיבלו את חלקם בתוספת התפוקה, כתוצאה מגידול בפריון עבודתם, אלא אף שחקו להם את השכר בשיעור חסר תקדים במדינה דמוקרטית.

הגידול בחוב החיצוני של המדינה נעצר לאחר שהגרעון האזרחי הוקטן תוך שנתיים בכ־1.7 מיליארד דולר. כן חל שיפור בסיסו גם בכיסוי הגרעון ע"י העברות חד־צדדיות, לאחר שמלוא הסיוע מארצות־הברית ניתן השנה כמענק ולא כהלוואה. סכומי התעברות החד־צדדיות ממקורות נוחים ומנוחים, לא רק שמכסים את הגרעון במטבע חוץ, אלא אף מותירים עודף. מכאן שבעיית מטבע החוץ לא תהיה הבעיה המרכזית של המשק בשנים הקרובות. במקום לנצל את חשיפור במטבע החוץ לשיקום המשק לפיתוח ולצמיחה מחודשת, מנסה הממשלה לחסוך בדולרים לשם הגדלת הרזרבות בבנק־ישראל, ובינתיים עלול המשק היצרני, וגם חלקים חשובים בו, להתמוטט ללא אפשרויות שיקום. מדיניות ממשלתית זו היא שגויה ומטעית ופוגעת בתעשייה, בחקלאות ובתעסוקה. המשק יכול להפיק תועלת גבוהה יותר אם יושקעו סכומי מטבע החוץ העודפים באופן זמני בהקמת תעשיות חדשניות. התועלת תהיה גדולה בהרבה מהמצב הקיים כאשר סכומי מטבע החוץ העודפים כפקדונות בבנקים בחו"ל, ושם יאבדו מערכם כתוצאה מהאינפלציה בכל ארצות העולם.

לכן על הממשלה להחליט, בדיון הכלכלי הקרוב, שהיא תעמיד מייד 500 מליון דולר לצרכי השקעות ושהיא תשחרר משאבי אנוש, בעיקר ע"י קיצוץ מסך המשרתים בשרותי הבטחון, לצרכי ההתפתחות זו. הצמדת הון זמין ומשאבי אנוש לצרכי ההתפתחות הכלכלית, עשויה להצעיד את המשק הישראלי שנות דור קדימה.

"אני לא משתתף בביזיון הזה" — הטיח לוי בהנהלת "חירות" ועזב האולם

שמיר לא שעה להצעתו שלא לפסול 12 אלף מאנשי מחנהו ● "אני בשר מבשרה של חירות" — הכריז לוי — "אך לא אתן לפגוע בחוקת המפלגה" ● יערער היום על ההחלטה

מאת דורית גבן, כתבתנו לענייני מפלגות

"מי שאומר שאני אגיע לפילוג ב"חירות" רוצה להשיג מטרה שאין לה שום יסוד. אני בחירות, בשר מבשרה, ואעשה הכל לאחוק אותה בפנים. אך לא אתן לפגוע בחוקת המפלגה" — אמר אמש דוד לוי במסיבת עיתונאים מאולתרת שנערכה לאחר שהוא עזב את ישיבת ההנהלה, שם לא נתקבלה דעתו, שלא לקבל החלטה הרישמה לפניה את החלטת ועדת הבחירות, אשר פסלה 12,000 טופסי רישום.

הבוקר הערעור

אנשי דוד לוי יופיעו הבוקר בפני בית־הדין העליון של המפלגה ויערערו על החלטת ועדת הבחירות.

השר יצחק שמיר אמר בדיון, כי ההנהלה אין סמכות להתליט בנשא, ולא לערער על החלטות ועדת הבחירות, שהיא סוברנית. לדבריו, הוטעה מהחלטת הפסילה, שהיא פרוצדורלית, ועליכן החליט לכנס את ההנהלה כדי לשמוע את נימוקיה. הוא ציין כי ועדת הבחירות קיבלה החלטה קשה ואמיצה והציע להנהלה לרשום לפניה את הדו"ח של יו"ר ועדת הבחירות המרכזית. עוד ביקש שמיר מההנהלה ליפות את כוחו להגיע בימים הקרובים להסכמה על הקמת ועדה משותפת שתכלול את כל גורמי המפלגה, ותקיים התייעצויות ותעשה סידורים לפתור את הבעיות.

בניגוד גמור לחוקה

לאחר דברי שמיר, שסיכם למעשה את הדיון, ביקש השר לוי את רשות הדיבור, וטען כי לא יעלה על הדעת לאשר דבר שהוא בניגוד גמור לחוקה.

(המשך בעמוד 16)

על המשמר

שינויים באיוש תיקים בוועד הפועל של ההסת'

מאת כתבנו לענייני ההסתדרות

עם כינונה של הוועדה המרכזת החדשה, ייערכו מספר שינויים באיוש תיקים ותפקידים בוועד הפועל.

מנהל המכון למחקר חברתי וכלכלי, יורם ברוילי, יסיים את תפקידו ויתמנה לנציג ההסתדרות בלונדון. המכון יועבר לרשות האגף לתרבות ולחינוך, בראשו יעמוד איש אקדמיה מאחת האוניברסיטאות בארץ.

הוועדה העליונה לענייני תעסוקה תועבר לידיה של עליזה תמיר, העומדת בראש המחלקה לעובדת השכירה. גם מחלקה זאת תעבור שינוי.

ככל הנראה, חברת הוועדה המרכזת החדשה שרה אלפספקטור תמונה כסגנית ליו"ר האגף לביטחון סוציאלי דב פלג. מינוי זה אינו סופי.

ליו"ר האגף לאיגוד מקצועי ימונו שני סגנים: אפרים ז'ילוני, העומד בראש המחלקה לתחיקת עבודה ומאיר גת, המשמש מנהל האגף לאיגוד מקצועי.

קצין חינוך ראשי אסר השימוש במושג "ראש קטן" בצה"ל

אין בעייה של מוטיבציה בצה"ל והשימוש במושג עלול להזין את התופעה — טוען תא"ל דגן ● מתריע על הקיצוץ בחינוך ובתוכניות הרווחה ● הוקפאו ביקורי חיילים בישיבות

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

קצין חינוך ראשי של צה"ל, תת־אלוף נחמיה דגן, הורה להפסיק לאלתר את השימוש במושג "ראש קטן" בצה"ל. לדבריו, המושג עלול להזין את התופעה שממנה מסתייגים. על־פי מחקר של המחלקה למדעי ההתנהגות בצה"ל לא קיימת כמעט בעיה של מוטיבציה בקרב הנוער לשרת בצבא.

"ההתקפה על הנוער מוגזמת ואינה בכיוון הנכון — הם לא רעים כלל ואנו פוגעים בהם לעיתים", אמר דגן.

תא"ל דגן מתריע על הכוונות בצה"ל ובמערכת הבטחון לקצץ בתקציב החינוך של הצבא. לדבריו הוקצבו בשנה החולפת פחות מ־2 מיליון שקל למערכת החינוך, והשנה מתכוונים לקצץ גם מסכום זה.

לדבריו, המשמעות המיידית של צעד כזה היא שחיילי צה"ל לא יוכלו לבקר במוזיאונים, בסרטים, בהצגות ובקונצרטים. "דווקא בשעה שמקצצים ברווחה צריך להדגיש את החינוך. יש הטוענים שצה"ל צריך להיות מופקד רק על החרב. צריך לדעת, שאם צה"ל משקיע באוכלוסיה טעונת קידום, זהו מסר חברתי. אם נפסיק את הטיפול באוכלוסיית השוליים ייגרם נזק עצום לאוכלוסיה זו, לצה"ל ולמדינה כולה", אמר דגן.

לחזור לסיסמאות

בפגישה עם הכתבים הצבאיים פרס אתמול קצין חינוך ראשי את "האני מאמין" שלו: "מה שהקים את המדינה אלו הסיסמאות, היום אנו שמתביישים לומר סיסמה, או שלא יודעים לבצע סיסמאות. סיסמה שאין בה נבואה היא חרב פיפיות. צה"ל מחזיק בידיו במשך שלוש שנים את היקר ביותר למשפחות ישראל ולא כל המפקדים מודעים לכך. יש הטוענים שצה"ל הוא ראי החברה והם טועים. חשוב גם ללמד את החייל לתת משלו ואת המפקד להראות דוגמה אישית. יש לי חלום שינהיגו בצה"ל יום אחד בשבוע לצורכי לימוד של כל היחידות. הדברים הם בנפשנו".

מאז שהחל בתפקידו מינה דגן שורה של צוותי חשיבה בנושאים שבתחום עיסוקו: תיאטרון צה"ל, "במחנה", גלי צה"ל, הלהקות הצבאיות ונוספים, כדי לסייע לו בהגשמת "חלומו".

בעיה עם החוזרים בתשובה

תא"ל דגן אמר, כי יש לצה"ל בעיה עם החוזרים בתשובה ולפיכך מוקפאים הביקורים בישיבות.

לדבריו, הבעיה היא יותר בחוזרים בתשובה ופחות במחזירים. "הם פשוט עוברים מקצה לקצה ויוצאים מהמעגל הציוני", אמר.

בחיל החינוך בצה"ל מתמודדים המפקדים ביחידות עם בעיות אקטואליות, כמו: הדמוקרטיה בישראל, הבעיה הפלשתינית והתופעות הכלכליות. כל מפקד לומד ומנתח את אירוע כפר קאסם ויחידות היוצאות לפעילות בשטחים מתודרכות לפני יציאתן.

לאחר רגיעה קצרה שוב הוצתה תחנת אוטובוס בירושלים. המקרה אירע אתמול בשכונה החרדית עזרת תורה בשעה 3 לפנות בוקר. עגלת אשפה נגררה לתחנה והוצתה והאש אכלה את התחנה. משטרת ירושלים פתחה בחקירה נמרצת לגילוי המציתים. (צילום: יצחק הררי)

בנק ישראל יזרז המעבר לחיובי ריבית תלת־חודשיים

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

בנק ישראל יפתח בתוך במה ימים בדיונים עם הבנקים המסחריים במטרה לחזור לשיטת הגבייה של תשלומי ריבית במערכת הבנקאות אחת לשלושה חודשים, במקום אחת לחודש הנהוגה היום. כך הוחלט אתמול בדיוני ועדת השרים לענייני כלכלה.

מקורות בבנק אמרו, כי בבנק המרכזי סבורים שיש להתחיל מוקדם ככל האפשר בדיונים עם הבנקים המסחריים כדי לזרז את השינוי.

הבנקים המסחריים עברו מגבייה רבעונית לחודשית ב־1984, כששיעור האינפלציה הגיע לרמות של 10 אחוזים לחודש ויותר. עתה, עם ירידת שיעור האינפלציה, מבקשים הממשלה ובנק ישראל לחזור לשיטה הישנה.

פקידים בבנק ישראל אמרו, שבדיונים עם הבנקים המסחריים יודגש שיש להבטיח שהשינוי בשיטת הגבייה יביא בעקבותיו ירידה בשיעור הריבית האפקטיבית שהבנקים גובים מהלקוחות עבור משיכות יתר.

יצויין, שבדיוני ועדת השרים אתמול הודגש, שהשינוי יחול על כל המערכת הבנקאית ושיש כוונה להבהיר לבנקים, שאם הם יתנגדו למעבר לשיטה הרבעונית ייעשה הדבר באמצעות חקיקה.

ריב בין מודעי לגדות מעכב העברת כספי הפיס לחינוך

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

שר האוצר מעכב העברת 85 מיליארד שקלים (ישנים) מדמי מפעל הפיס לידי משרד־החינוך, לצורך בניית 500 חדרי כיתות. המחלוקת בין משרד־האוצר לפיס תוכרע מחר בפגישה אצל ראש הממשלה. פרטים אלה מסר לכתבנו ח"כ גדעון גדות, העומד בראש מפעל הפיס.

השר יצחק נבון אמר אתמול בוועדת החינוך של הכנסת, כי אין הדעת סובלת שבגלל ריב בין מודעי לגדות לא ייבנו 500 חדרי כיתות שעל בנייתן כבר הוחלט. ההכרעה היא דחופה, משום שאם לא יועברו הכספים מיד, לא יהיה לתלמידים היכן ללמוד, אמר נבון. כן אמר, שמפעל הפיס מתנה את העברת הכספים בכך שיאפשרו לו לבנות מרכזים קהילתיים על שטח של 20,000 מ"ר.

ח"כ גדות אמר לכתבנו, שמפעל הפיס החליט להקציב כספים לבניית 500 חדרי כיתות, חלקן במסגרת השלמות ושיפוצים, ועוד 20 חדרי ספורט שימוקמו בתוך מרכזים קהילתיים בחצרות בתי־הספר עצמם. ב־1600 בתי ספר אין כיום חדרי ספורט ולכן מפעל הפיס מתכוון לממן הקמתם.

הסיבה לכך שהאוצר מעכב את כספי מפעל הפיס היא, לדברי ח"כ גדות, רצונו שהפיס יהפוך למענקים, 7 מיליארד שקל שיינתנו כהלוואות. אם הכספים יהפכו למענקים לא יצטרכו הרשויות (קרי — האוצר) להחזירן. ואולם הפיס אינו יכול להתחייב ביחס לעבר, אלא רק ביחס לעתיד, ועל כך המחלוקת. בסך הכל מחליפים כספי הפיס תקציבי מדינה בסך 50 מיליון דולר לשנה — אמר גדות.

קריטריונים לתרבות

בוועדת החינוך התנגד יו"ר הוועדה, נחמן רז, להקמת חדרי ספורט ותבע לייעד את התקציב לחדרי כיתות.

נבון תקף את החלטות האוצר לא להעביר כספים למוסדות תרבות. "מי הסמיך את מודעי לקבוע קריטריונים למוסדות תרבות, שעה שמימונם מעוגן בחוק התקציב" שאל נבון.

בעניין אחר אמר השר, שאם המורים לא יסכימו להוסיף שעת עבודה שבועית, יוחזרו 24 מיליון דולר בתקציב החינוך והוא לא יוחזר את החסר מתקציבו. המוצע, כך הודיע, שיתנגד לחקיקה שתאלץ את המורים לעבוד שעה נוספת בשבוע.

מזג־האוויר

מזג האוויר להיום: בהיר עד מעונן חלקית. תחול עלייה קלה בטמפרטורה.

טמפרטורות המינימום והמקסימום החזויות: ירושלים 10 עד 19, רמת הגולן 8 עד 20, נהריה 7 עד 22, צפת 7 עד 16, חיפה 14 עד 22, טבריה 9 עד 21, נצרת 7 עד 19, עפולה 3 עד 23, שומרון 6 עד 20, תל־אביב 7 עד 22, לוד 6 עד 24, יריחו 9 עד 25, עזה 11 עד 24, באר שבע 6 עד 25, אילת 11 עד 27.

(עתים)

הבטחות השרים לא הסירו איום הסגירה מ"פרוטרום"

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

למרות הבטחותיהם של שרי האוצר והתעשייה והמסחר, עדיין אין פתרון לבעיית מפעל "פרוטרום" והאיום על סגירתו ופיטורי 500 עובדיו בעינו עומד — אמר אתמול מזכיר מועצת פועלי עכו, ירחמיאל בן, בתום פגישה עם יו"ר מועצת המנהלים של המפעל, יוסף גבע.

כן מעריך, כי התמונה תתבהר לאחר ה־14 בינואר, מועד בו ייפגש בעל המניות העיקרי של המפעל, ג'ון גרבר, עם שר־האוצר.

לדברי הנהלת המפעל ובעלי המניות אין בהודעות של משרדי האוצר והתעשייה והמסחר על כוונותם לפרוס את חובות המפעל, המגיעים ל־50 מיליון דולר, פתרון לטווח ארוך. הצעות משרדי הממשלה אינן מקובלות על ג'ון גרבר והנהלת "פרוטרום" ואין בהן פתרון.

בינתיים נאבק המפעל להבטיח הספקת אתילן מבתי הזיקוק. בתי הזיקוק מאיימים להפסיק אספקת חומר הגלם החיוני להמשך הפעלתו של המפעל לשליש, בשל חובות המפעל.

האוצר טרם הזרים את הסכום של 250 אלף דולר, כפי שהבטיח, ונעשים מאמצים לדחות סגירת מיתקנים והוצאת העובדים לחופשה, בשלב ראשון לחודש ימים, עד לאחר הפגישה בין האוצר לבעלי המפעל.

מזכיר מועצת פועלי עכו מסר אתמול, שהעובדים מתנגדים לכל פתרון שלא יבטיח המשך העסקתם של העובדים. הוא ביקש מממשלת ישראל להבטיח את אספקת האתילן מבתי־הזיקוק למפעל.

עיריית בת־ים הזרימה מים לסילבסטר ב"מרינה"

מאת אשר שילוני, כתבנו בבת־ים

עיריית בת־ים פתחה, אתמול אחרי־הצהריים, מחדש את ברז המים של מלון "מרינה" בבת־ים, לאחר שהיה סגור יומיים. בבנין חוב של 24 מיליון שקלים עבור מים ו־28 מיליון שקלים חיובי מיסים.

חידוש אספקת המים התאפשר לאחר שהמלונאי חיים שיף העביר לעירייה 10 מיליון שקלים, על חשבון החוב וכך התאפשרה חגיגת הסילבסטר במלון אתמול.

אתמול בבוקר פירסמה הנהלת המלון מודעה בעיתונות, ובה היא מכחישה שמדובר בערב סילבסטר, והודיעה שמדובר במסיבה פרטית — זאת, כנראה, על מנת לרכך את עיריית בת־ים.

דוברת רשת מלונות שיף, רות שטרית, אמרה לכתבנו, שאומנם מדובר בנשף סילבסטר, אולם אמרגן פרטי הוא ששכר את האולם.

אשר לתביעת הבנק הבין־לאומי למנות כונס־נכסים למלון, בשל החוב לבנק, ציינה רות שטרית, שטענת הבנק רחוקה מהמציאות, ויהיה על כך בירור משפטי.

חברה אמריקנית מציעה לקנות מספנות ישראל

מאת זאב בליצר, כתב "על המשמר" בארה"ב

וושינגטון — חברה מטקסס הציעה באופן רשמי לממשלת ישראל לקנות את מספנות ישראל בחיפה.

דוברי חברת "טקסס מאריטיים לוגיסטיק", שמקום מושבה ביוסטון שבטקסס, סירבו אתמול לדווח על פרטי ההצעה שהוצעה לממשלת ישראל, אבל אחד מדובריה אמר, שמדובר בעיסקה בהיקף מיליונים רבים.

ג'ון בלמן, נשיא החברה, אמר כי החברה "די קטנה כמונחים אמריקניים, אבל גדולה במונחים ישראליים".

החברה גם קיימה קשר עם משרדי הביטחון, האוצר והתחבורה בארץ ודובריה אומרים, כי הייתה התעניינות בהצעות של החברה.

יחסי הממשלה עם השלטון המקומי יוסדרו בחוק

מאת אשר שילוני, כתבנו לעניינים מוניציפאליים

הממשלה תפעל בהקדם להביא לחקיקה, אשר תיתן תוקף משפטי ומחייב להסכמים שיושגו בין משרדי החינוך, הרווחה והבריאות, לבין השלטון המקומי, בענייני רמת השירות של הרשויות המקומיות והעברת הכספים ממשרדי הממשלה לשלטון המקומי.

החלטה זו התקבלה בפגישה שקיים שלשום ראש הממשלה, שמעון פרס, בלשכתו בירושלים, עם יו"ר מרכז השלטון המקומי, דב תבורי, בהשתתפותם של שר הפנים, יצחק פרץ, ושר האוצר, יצחק מודעי.

עוד סוכם, שלהבא ייעשה הטיפול בבעיות של מיגזרים שונים בשלטון המקומי (ערבים, דרוזים, עיירות פיתוח וכרומה) באמצעות מרכז השלטון המקומי ובתיאום עמו.

כן סוכם להקים צוות לבדיקת תקציבי הרשויות המקומיות. על הצוות להגיש מסקנותיו תוך שבועיים ואלו יועברו לראש־הממשלה. צוות נוסף יבדוק את נושא הגרעונות ברשויות המקומיות.

חוסלה התקרית בין גור ורופאי נהריה

מאת יהודה צור, כתב "על המשמר"

"לא הייתה לי שום כוונה לפגוע ברופאי בית־החולים בנהרייה ואם מישהו חש שנפגע מדברים שאמרתי, אני מתנצל ומציע לרופאים לרדת מן הכותרות ולשכוח את הפרשה", אמר אתמול שר הבריאות, מרדכי גור, לרופאי בית־החולים בנהרייה, שם ביקר.

כך למעשה חוסלה התקרית בין שר הבריאות לרופאי בית־החולים בנהרייה, אשר אירעה שעה שרופאים וראשי ערים התכנסו ביום חמישי שעבר בעכו לדון על מצבו של בית־החולים.

מוטה גור אמר אז בפתח דבריו בישיבה, כי בא להיפגש עם פוליטיקאים ולא עם רופאים. נציגי הרופאים נפגעו מדבריו של גור ועזבו במחאה את הישיבה. הם הודיעו, כי לא ישבו להיוועץ עם שר הבריאות, עד אשר יתנצל.

אתמול מסרו הרופאים, בתום הפגישה עם שר הבריאות, שהם רואים את התקרית כמחוסלת. לדבריהם, התקיימה אתמול ישיבה טובה עם שר הבריאות והם מצפים לשיפור מצבו של בית החולים.

תלמידי סמינר הקיבוצים "מניעים" את התל־אביבים

מאת אריה גיטלים, כתב "על המשמר"

תלמידי המכון לתנועה וחינוך גופני בסמינר הקיבוצים יוצאים לציבור הרחב, על מנת לקרבו לתנועה ולספורט.

שיעורי תנועה ומחול התנהלו אתמול ברחבת מוזיאון ת"א ושלשום, על מדרכות הטיילת בת"א. שיעורים נוספים יתנהלו במקומות שונים במשך השבוע.

המאפיין והמאחד את המסלול למורים לתנועה ולחינוך גופני הוא היער החינוכי של פיתוח מודעות גופנית ותנועתית במישור הרגשי והבין־אישי והקניית מודעות ליכולת היצירה והחשיבה בתנועה.

הוחל בהסרת הפיקוח על המחירים בכמה ענפים במשק

שרון: עד יוני תופשר ההקפאה מרוב המוצרים ● באוצר אומרים שהסרת הפיקוח התאפשרה בגלל מדדים נמוכים – סבורים שמדד דצמבר עלה ב־1.2%

מאת כתבנו הכלכלי בירושלים

הממשלה החלה אתמול בהסרת הפיקוח על המחירים בכמה מהסקטורים במשק, בהתאם להודעותיה מלפני שבוע.

שר־התעשיה והמסחר אריאל שרון, אמר אתמול שהקפאת המחירים תוסר במשק בהדרגה בחודשים הקרובים וכי עד חודש יוני, רוב המוצרים במשק יהיו מחוץ להקפאה. שרון אמר שהדבר ייעשה בזהירות תוך הבטחה שהדבר לא יפגע ביציבות המחירים.

הענפים שהופשרו

הסקטורים מהם הוסרה ההקפאה אתמול כוללים שרותי נקיון ושמירה; עיבוד נתונים; קבלנות עבור בניית כבישים ומכוני ציבור; תשלומים לסוכנויות של השכרת כוח אדם זמני; תשלומים לבתי הבראה של קופ"ח ותשלומי שכר דירה למטרות עסקיות.

שרון אמר שלכל הסקטורים האלה השפעה שולית בלבד על מדד המחירים לצרכן. הוא הוסיף שלקראת יוני ישוחררו מהפיקוח רוב המוצרים והשרותים, להוציא מוצרים המיוצרים ע"י מונופולים וקרטלים. לדבריו הפיקוח יוסר תחילה מסקטורים בהם קיימת תחרות גדולה יותר.

להיזהר מהשקל החדש

הקפאת המחירים במשק היא בתוקף מיולי 85, והוכרזה ע"י הממשלה כשהיא התחילה בהפעלת התוכנית לייצוב המשק. על־פי החוק הקיים אמורה ההקפאה להסתיים בחודש יוני, אלא אם כן מחליטה הממשלה לשחרר סקטורים מסויימים. מנכ"ל משרד התעשיה, יהושע פורר, הביע את חששו מפני עליות מחירים שינבעו מעגולי מחירים עם הכנסת השקל החדש. פורר קרא לציבור לגלות ערנות ולמנוע טעויות וזיופים עם הכנסת השקל החדש.

מדד דצמבר 1.2%

פקידים ממשלתיים אמרו אתמול לכתבנו שלהערכת המשרדים הכלכליים האינפלציה בדצמבר הסתכמה בכ־1.2 אחוזים. הפקידים הוסיפו שבינואר ופברואר לא תעלה האינפלציה על אחוז לחודש. לדבריהם דבר זה הוא המאפשר לממשלה להתחיל בתהליך הסרת הקפאת המחירים.

בתשובה לשאלת כתבים אמר השר שרון שמשרדו יעניק תשומת לב מיוחדת להתנהגות של מונופולים וקרטלים בחודשים הקרובים וישקול הכנסת יבוא מתחרה במקרה של העלמות מחירים לא מוצדקות. בתשובה לשאלה אמר שרון שמשרדו יבדוק אם למוצרים, כמו שטיחים, לא ניתנת הגנה מופרזת ע"י המכס הגבוה. יצויין שהשטיחים בארץ מיוצרים כמעט אך ורק ע"י מפעל בבעלות ח"כ א. שפירא, יו"ר ועדת הכספים של הכנסת.

בעלת הקול הבא – דניאל מיטראן

מאת יהודה צור, כתב „על המשמר"

אתמול עדיין דיברו חברי הקיבוץ על ביקורה המפתיע של אשת הנשיא מיטראן בנה וכלתו, אשר באו ביום ג' לפנות ערב לביקור בקיבוץ, ישר משדה התעופה להשתתף בתוכנית „חיים שכאלה" לכבודו של ישראל אבידור ממייסדי הקיבוץ, ביום הולדתו ה־60.

הקשר בין ישראל אבידור למשפחת מיטראן החל במלחמת העולם השניה, כשאבידור, נער בן 15 מפולין שמשפחתו נמלטה לצרפת, החל לפעול בשורות המחתרת הצרפתית, שם נפגש עם פרנסואה מיטראן, שהיה ממנהיגי המחתרת.

לאחר מכן עלה ישראל אבידור לישראל, והקים עם חבריו את קיבוץ כפר הנשיא; שממנו יצא פעמים רבות לפעילות בתפקידים מרכזיים בתנועתו בארץ ובחו"ל. חברי הקיבוץ סיפרו אתמול לכתבנו, שקשריו הענפים של ישראל אבידור בחו"ל שימשו פעמים רבות מוסדות ממלכתיים לשליחויות עלומות.

ב־1970 הגיע לקיבוץ בנו של הנשיא ז'אן קריסטופר מיטראן כמתנדב ובחודשי שהותו במקום חודש שוב את קשרי משפחת מיטראן, עם ישראל אבידור שמאז לא הופסקו. הקשר הזה והביקורים ההדדיים בין משפחת אבידור למיטראן נמשכו. ובאורח טבעי, כשיצחק גולן החליט להקדיש תוכנית „חיים שכאלה" לישראל אבידור, טבעי היה שתעלה להזמין את דניאל מיטראן ואת בנה. התוכנית החלה להירקם לפני כשנה, ולפני כחודש, בסודי סודות, הבטיחה רעיית הנשיא שתגיע למסיבה לאחר שתקבל כמובן את אישור בעלה. ויומיים לפני המסיבה התקבל מברק מבנו של הנשיא המודיע על בואו – 24 שעות לפני מועד המסיבה.

יצחק גולן לא היסס לבקש ממשפחת הנשיא לדחות את בואה ביום נוסף, כדי להגיע בדיוק למסיבה ולמנוע הדלפות לאמצעי התקשורת.

ואכן, ישר משדה התעופה הגיע דניאל מיטראן בנה וכלתה לקיבוץ כפר הנשיא. התארחו בחדרו של חבר שם תרגלה הגברת מיטראן את העברית שלה. כדי להקליטם לשם השמעה באוזני ישראל אבידור „בקטע הניחוש זהה את הקול" ואכן, כאשר ישב ישראל אבידור על הבמה, 4 שעות לפני כניסת השנה החדשה נשמע קול במבטא צרפתי בולט אומר „ערב טוב, חג שמח". ישראל אבידור סיפר אתמול שמיד זיהה את קולו של דניאל, והפגישה היתה במיטב המסורת הצרפתית, נשיקות וחיבוקים.

„ישראל ניסתה להפציץ המחבלים בסודן ובתימן"

כותב הבוקר אל־גומהריה ● אומר כי המטוסים שבו על עקבותיהם לאחר שנתגלו ע"י המכ"ם של מדינות ערביות

קהיר. — העתון הקאהירי „אל גומהוריה" כותב הבוקר, כי ישראל תיכננה בנובמבר להפציץ מחנות מחבלים בצפון־תימן ובסודן.

העתון מוסר גירסה שונה מזו שפירסם העתון הסעודי „א־שארק אל־אוסאט" לפיה ניסה חיל האויר הישראלי לחטוף את מטוסו של ערפאת. (ראה ידיעה נפרדת).

„אל גומהוריה" מוסר בהסתמך על מקור פלשתיני, כי ישראל ביקשה להפציץ בסיסי מחבלים פלשתיניים בצפון־תימן ובסודאן, אך היא ביטלה תוכנית זו, לאחר שמכשירי המכ"ם בשלוש מדינות ערביות הבחינו בכ־16 מטוסים של חיל האוויר הישראלי שעשו דרכם לעבר מטרותיהם.

שר ההגנה הסודאני, הגנרל עוסמאן עבדאללה מוחמר, טוען כי קרובה פשיטה ישראלית על מחנות פליטים פלשתיניים בסודאן.

(ע"צ)

עיתון סעודי: ישראל רצתה לחטוף את ערפאת

פאריס. — העיתון הסעודי „א־שארק אל־אוסאט" הרואה אור בפאריס, טען אתמול, כי חיל האוויר הישראלי תיכנן לחטוף את המטוס שאמור היה להטיס את מנהיג אש"ף יאסר ערפאת מבגדאד לתוניס, ב־2 בדצמבר.

בהסתמך על מקור של אש"ף ברבת עמון, הוסיף העיתון כי „נסיון החטיפה" נכשל, לאחר שלערפאת נודע, לפני צאתו לנמל התעופה של בגדאד, כי 16 מטוסים צבאיים ישראליים נמצאים במרחב האווירי שאותו אמור היה לחצות מטוסו כדי להגיע לתוניסיה.

ערפאת שינה אז את מסלולו, טס לסודאן, לאחר מכן לניגר ולצ'אד, בטרם הגיע לאלג'יריה, טען העיתון.

● מחמוד עבאס (אבו מאזן) מראשי אש"ף שינה את מינויו של טאפר אל מצרי לראשות עיריית שכם.

● ארה"ב קידמה בשבת בברכה את הסכם השלום שנחתם על ידי המיליציות של לבנון, והביעה תקוותה כי הוא יוכל לקונסנזוס נרחב כדי לחדש את האחדות במדינה.

צלצול מחיר

דוקטור דוד רודי, פסיכולוג

אפוקליפסה תשמ"ו?

עוד לא הספקנו להשתחרר מאימת רואי השחורות בתשמ"ה, והנה מסתבר, שהללו הועתקו לתשמ"ו. תשמ"ו — כך צופים לנו המתנבאים האפוקליפטיים למיניהם — היא השנה המיועדת למלחמת גוג ומגוג, שבמהלכה תיכבש ירושלים בידי צבאות ערב וברית המועצות, ושליש מאוכלוסית המדינה יפול בקרב. אבל, ישראל בעזרת הנשק הלא קונבנציונאלי שלה, תתגבר, מרוץ החימוש יפסק, וב־1996 יבוא השלום העולמי, ו„גר זאב עם כבש". פנינו לפסיכולוג ד"ר דוד רודי ושאלנו: מה מניע את המתנבאים, למרות שנבואותיהם חוזרות ומתבדות, ואת המאמינים להם?

בן האדם צריך תמיד לדעת הכל. כשאינו יודע, הוא חש חרדה קיומית. איך אנחנו יודעים דברים? באמצעות המדע, או האמונות — שהיא סוג של הסבר לתופעות שאינן ניתנות לפירוק מדעי — או דרך האמונה. המאמינים עובדים, לרוב, אלים לבנים. אבל, לפעמים, גם אלים שחורים. ומאחר ואחד התחומים שאיננו יכולים לדעת עליו, הוא העתיד — אז כולנו מאמינים בעתיד. וכדי להוריד את חרדת הקיום הקשורה בעתיד למינימום, אנחנו מאמינים ש„יהיה טוב".

אז למה להאמין שיהיה רע?

כי יש לנו גם אנשים, שהמציאות הפנימית שלהם היא כ"כ גרועה, שכדי להרגיש טוב, הם מוכרחים להאמין שיהיה רע. כך הם מאזנים את המציאות החיצונית כנגד המציאות הפנימית הקשה והכואבת שלהם. וזהו, הייתי אומר, ההסבר לאמונות התפלות למיניהן.

וכשיש באמת ממה לפחד? הרי המציאות הישראלית מספקת לנו לא מעט סיבות...

דווקא כשיש סיבות טובות לחשוש, אנחנו הופכים אופטימיים ומאמינים, ש„לנו זה לא יקרה". אחרת לא היינו יכולים להמשיך לחיות. אני חושב, שדווקא אצלנו חיים עם חרדה קיומית פחותה מאשר בארצות אחרות, על אף הטרור והמלחמות הלא־פוסקות. אולי דווקא בגלל שהתרגלנו לפחד מדברים ברורים ומוגדרים, הפכו הטרור והמלחמות לפחד רגיל.

אתי רונאל

לוח־זמנים ליציאת הסובייטים מאפגניסטן

וושינגטון — ממשלת אפגניסטאן הגישה באורח לא רשמי לוח־זמנים ליציאת כל הכוחות הסובייטים מאפגניסטאן תוך שנה, במסגרת הסדר־כולל.

פקידים אמריקנים מסרו, כי בוושינגטון יש פקפוקים לגבי תוכנית זו, משום שאין היא מזכירה מועד להתחלת הנסיגה, ומשום שהיא מותנית בשיחות־שירות בין אפגניסטאן ופקיסטאן.

אחד הפקידים הגדיר את ההצעה האפגאנית כ„מעורפלת למדי", ואמר לכתב רויטר: „יהיה עלינו להמתין עד פברואר כדי לראות אם יש ממש בתוכנית".

(עיד ע"צ)

„בריה"מ צריכה להשתתף בפעולה נגד הטרור"

רומא — הטרור באיזור הים התיכון מחייב „תגובה פוליטית גלובאלית, בה חייבת להשתתף גם בריה"מ" — סבור שר ההגנה האיטלקי, ג'ובאני ספאדוליני, בראיון העומד להתפרסם בשבועון „לאירופיאו".

הוא מתח ביקורת על „המדיניות האיטלקית הפייסנית כלפי אש"ף, שהחלה בתקופת אלדו מורו ונמשכת עד ימינו אנו".

ספדוליני אמר, כי „מרכז הטרור נמצא עתה באיזור הים התיכון".

(ע"צ)

● לכתב השבועון אל עאלם נודע ממקורות יודעי דבר, כי יצוא הנפט האיראני שב לרמתו מחודש אוגוסט (כאשר החלו ההפצצות העיראקיות על האי חרג'). היצוא מהאי עומד עתה על 1.5־1.7 מיליון חביות ביום, לאחר שהאיראנים הצליחו במהירות לשקם את ההריסות.

נמצאה גופתו של בן הערובה היהודי בביירות

הנרצח בביירות

יצחק טארב, בן 53, מראשי הקהילה היהודית בביירות, אשר נרצח על־ידי ארגון „מדוכאי העולם" וגופתו נמצאה אתמול. (צילום אי.פי.)

ביירות. — גופתו של יצחק טרב, בן־הערובה היהודי השני שנרצח בידי „ארגון מדוכאי־העולם", נמצאה אתמול על־ידי המשטרה הלבנונית בקירבת המרכז ההרוס של ביירות העתיקה.

יצחק טרב, בן 70, מורה לשעבר, נמצא הרוג באותו מקום שם נמצאה גופתו של בן הערובה היהודי הראשון, חיים חלאלה כהן, בן 39, לא הרחק מכנסיית הקפוצ'ינים סט. לואיס, השוכנת בכניסה המזרחית של ואדי אבו ג'מיל — הוא הרובע היהודי העתיק של ביירות.

בהודעה שהועברה ביום ו' לעיתון היומי הלבנוני „אנהאר" מוסר הארגון המחתרתי, כי „הוצאתו להורג" של בן־הערובה, נעשתה בתגובה על פעולותיה האחרונות של ישראל נגד „כפר הקדושים המעונים" הלבנוני קוניז, כתבים באיזור דיווחו, כי כוחות ישראל גרשו מן הכפר 2,000 תושבים. (ע"צ)

ביום השנה למותו של חברנו היקר

צבי שטלצר ז"ל

נעלה לקברו ונתייחד עם זכרו
ביום א' 5.1.86 בשעה 15.00

המשפחה וקיבוץ מסילות

ביום השלושים לפטירת חברנו היקר

דוד גורן (דוד'צר)

שיהיה ביום ראשון 5.1.86
נעלה לבית הקברות לגילוי המצבה בשעה 15.00
נתייחד עם זכרו בערב בשעה 20.30 במועדון

המשפחה ובית רשפים

הננו מודיעים בצער
על מותו של אבא

יוסף גרינשטיין

ומשתתפים בצער
אמא יונית וחברינו פנינה ומבולו
הלויה תתקיים ביום ה' 2.1.86 בשעה 15.00

קיבוץ מסילות

„על המשמר" עתון יומי
המו"ל: עתון וספר בע"מ בטאון מפלגת הפועלים המאוחדת
עורך ראשי: סבר פלוצקר
עורך משנה: ישראל זמיר
מזכיר המערכת: עדת סער
המערכת והמנהלה: רח' חומה ומגדל 2, תל־אביב, טל. 378833 חשבון בבנק הדואר 3־43360־4
המען למכתבים: שירות שק־דואר נעול ת"א 61999
"AL-HAMISHMAR" (The Daily Guardian) 2, Choma Umigdal St. Tel-Aviv 67771 Phone: 378833 Telex: 341652
סניפים: ירושלים 94622 רח' בן־יהודה 2 בנין סנסור חדרים 102–121, טל' 6־225125. המען למכתבים: ת"ד 1216 ירושלים 91008. חיפה: 33134 רח' מבונר 17, טל' 673673. המען למכתבים: ת"ד 4007 חיפה 31040.

פרס קורא להטיל חרם בינ"ל על לוב העוסקת בייצוא רצח

אירגונו של אבו נידאל הנהנה מחסות סורית־לובית ביצע 33 פיגועים ונסיונות פיגוע בשנה שחלפה ● „ישראל לא תהסס להשיב לפוגעים בה או בתהליך השלום"

מאת מוטי בסוק, כתב „על המשמר" בכנסת

„יש להעמיק את קשרי המודיעין בין כל הארצות האחראיות. יש לחזק את אמצעי הבטחון במטוסים, באניות ובשדות התעופה. יש לעצב סטנדרטים בינ"ל של ענישה, הסגרה ואבטחה. ולחייב את כל המדינות לנהוג לפיהם. יש לנקוט סנקציות ברורות נגד המדינות המעניקות סיוע כספי, נשק, בסיסים ומקלט לטרוריסטים. אם לא תיפסק הסלחנות כלפי הארגונים הרצחניים, המלחמה בטרור לעולם לא תעלה יפה". דברים אלו אמר אתמול רה"מ שמעון פרס במוסרו לכנסת בשם הממשלה, הודעה על הטבח בנמלי התעופה של רומא ווינה.

בפתח דבריו שיבח רה"מ את אנשי הבטחון הישראלים, בשדות התעופה כשל אומץ הלב והתושיה שגילו. בכך הצילו חייהם של נוסעים רבים. פרס ציין, כי הטרור הפלשתינאי מתעלם מכל הנורמות של העולם התרבותי. „הוא אינו מכבד חיי אדם, אינו חס על ילדים ונשים, אינו דובר אמת, אינו בוחל באמצעים הנוראים ביותר".

ישראל פעלה ותוסיף לפעול נגד כל ארגון טרוריסטי, ונגד כל טרוריסט, היא תפעל בכל האמצעים העומדים לרשותה: במבצעי מנע, בעימות ישיר ובפעולות הענשה. כל זמן שלא יעשה מאמץ בינ"ל ראוי לשמו, לשיתוף פעולה הדוק נגד קבוצות הטרור, עלולים להוסיף ולהפגע אנשים רבים חפים מכל פשע.

הגיסטפו של שנות ה־80

לדברי פרס ביצע אירגונו של אבו־נידאל, כ־33 פיגועים ונסיונות פיגוע ב־85', שבהם נהרגו כ־90 אנשים ונפצעו כ־350. האירגון של אבו־נידאל פועל נגד יעדים מערביים, נגד מדינות ערביות מתונות, ונגד יעדים יהודיים וישראליים. הוא דוגל בשיטה של הרג המוני ללא הבחנה. בסיסיו של אבו־נידאל שוכנים בסוריה ובלוב. הוא נהנה מעזרה איראנית ומסייענים אירופאים. לוב, היא כיום מדינה העוסקת בפשע, פשע בכל הצורות האפשריות. פשע מאורגן, פשע ממלכתי, פשע מוסווה, פשע נגד מדינות, ופשע נגד אזרחים, ממנה יוצאים אנשים עם אקדחים ומשתיקי קול, ואליה חוזרים אנשים שביצעו רצח בדם קר. ראש הממשלה קרא לחרם בינ"ל על לוב. הוא הדגיש, כי ישראל נחושה בדעתה לפעול בכיוון השלום. „שום פעולה של טרור לא תטה אותנו מנסיוננו זה. ואולם, ישראל לא תהסס לפגוע במי שמנסה לפגוע בה, או בתהליך השלום באזור".

ראשון הדוברים, בדיון שקיימה הכנסת אחרי נאומו של פרס, נציג הליכוד אהוד אולמרט, טען כי כל הארגונים הפלשתינאים, ללא יוצא מהכלל, אינם ארגונים מדיניים, הם, כולם, ארגוני רצח למען רצח.

שבח וייס, אמר שאנשי אבו־נידאל הם אויבי האנושות, הם משבשים את כל הסדר החברתי העולמי, הם אויבי העם היהודי, הם הגסטפו של שנות השמונים — עורכים סלקציה, משפילים, מענים ולבסוף רוצחים.

חייקה גרוסמן (מפ"ם) הצדיקה לחמה בטרור ובמבצעיו. עם זאת, היא הזהירה מפני הכללות. „בימים אלה מאוד נוח לחלק מהציבור הפוליטי, למנהיגים, לומר כי אבו נידאל ואש"ף הם אותו דבר. להכללה כנ"ל יכולה להיות רק תוצאה אחת, סיכון הסיכוי למצוא שותפים פלשתינאים מתונים, שותפים שמוכנים לנהל מו"מ".

טיפול רציונלי

גרוסמן הביעה תקווה, כי הסלחנות של מספר מדינות במערב אירופה, לטרור, תוחלף לאלתר בטיפול „רציונלי ואקטיבי יותר". סוריה, לוב ואיראן הן ארצות הטרור באזורנו. „שם מדברים על הטבח כעל מעשה הראוי". רק הפתרון המדיני, ייבש את הביצות העכורות, מהן צומח הטרור. פתרון כזה חייב לפתור גם את הבעיה הפלשתינאית.

שוטר ניו־יורקי מעניק „נשיקה משטרתית" לרגל השנה החדשה לאחת מנערות אזור קינג־קרוס. הזוכות בשאר ימות השנה ליחס אחר מידי השוטרים...

בכנסת

מוטי בסוק

רבין: יש תחליפים ללביא אך הפרויקט ימשך

עד היום השקיעה המדינה בפיתוח מטוס הלביא למעלה ממיליארד דולר. אילו ההחלטה על הלביא היתה צריכה להתקבל בנסיבות התקציביות של היום, אינני יודע מה היתה ההחלטה, אמר אתמול שר הבטחון רבין בתשובה לשאילתא בע"פ של ג. כהן (התחיה). השר הטעים כי מבחינה בטחונית צבאית צרה, ישנם פתרונות אחרים ללביא, שהיו עונים בצורה טובה על צרכי חיל האויר. אולם ישראל רואה בבנית המטוס, לא רק מתן פתרון לבעיותיה הבטחוניות.

קולק אימץ הצעת ח"כ מלניק לסייע למשפחות „חסידי האומות"

מאת מוטי בסוק ויצחק שור,
כתבי „על המשמר"

הנהלת עיריית ירושלים אימצה אתמול את המלצת איתן מלניק (מפ"ם), ובקרוב תקבל מועצת העיר, חוק עזר לסיוע מאסיבי „לחסידי אומות העולם" הגרים בבירה.

לדברי מלניק, מתגוררות בירושלים שלוש משפחות של „חסידי אומות העולם". מרבית המשפחות האחרות באזור גוש דן. „יד ושם" שאליו פנה ח"כ מלניק לקבלת מידע, בירך אותו על יוזמתו, וקרא לכל העיריות בארץ לקבל חוק עזר עירוני מקביל.

עיריית ירושלים תפטור את „חסידי אומות העולם" מארנונה ומיסים עירוניים אחרים. היא תגיש להם סיוע כלכלי גם באמצעים אחרים.

בעקבות צפיה בתוכנית „כלבוטק", על „חסידי אומות העולם", הרגיש מלניק, כי לישראל חוב מוסרי גדול למי שעזרו ליהודים בימים האפלים ביותר של המין האנושי.

יוזמת השלמת הכנסה

חה"כ חייקה גרוסמן, שבח וייס ודב שילנסקי, הגישו אתמול הצעת חוק פרטיות לפיהן יהיה „חסיד אומות העולם" זכאי להשלמת הכנסתו עד גובה השכר הממוצע במשק. סגן שר האוצר ע. אמוראי ושר העבודה והרווחה מ. קצב נתנו את ברכתם לחוק. אמוראי אמר שלא תהיה כל בעיה כספית. קצב הודיע בכתב לח"כ וייס, כי בשבוע הבא יתחיל בהליכי חקיקה.

הממשלה תעביר 1.5 מיליון דולר לרשויות הערביות

הממשלה תעביר בהקדם 1.5 מיליון דולר לרשויות המקומיות הערביות. הבטיח שר הפנים יצחק פרץ, לטאופיק זיאד (חד"ש), בתשובה לשאילתא בע"פ.

השר הבטיח כי לאחר קבלת הדו"חות הכספיים המפורטים לשנת 1984 של הרשויות המקומיות במגזר הערבי, יועברו אליהן עוד 1.5 מיליון דולר. סכום זהה יקבלו הרשויות לאחר שיגישו תוכנית התייעלות, שתציג באופן מפורט רעיונות לכיסוי יתרת הגרעון המצטבר שלהן.

שר הפנים אמר, כי הממשלה תתבע מהרשויות הערביות לתרום את חלקן להקטנת הגרעון שנצבר יחד עם תרומת הממשלה. פרוש הדבר, בין השאר, הגדלת שיעור הארנונה.

משרד האנרגיה ממליץ להוזיל המזוט בחמישה אחוזים

שר האנרגיה משה שחל ממליץ להוזיל את מחירי המזוט לתעשיה בחמישה אחוז. בתשובה לשאילתא של שלמה עמר (מערך־יחד) אמר השר, כי אין עתה אפשרות להוזיל את מחיר הנפט המוכר לשימוש ביתי. משרד האנרגיה מחייב תחרות בין חברות הדלק בנושא המחיר, האשראי, השרות ועוד.

בתשובה לשאילתא אחרת, של עוזי לנדאו (ליכוד־תחיה), אמר שחל כי משרדו משתדל להתנות קניות נפט בחו"ל בקניות סחורות בארץ.

כך למשל התבטלה עיסקת פחם עם קולומביה, כיוון שקולומביה לא הסכימה לרכוש מוצרים מישראל בסכום של כ־150 מיליוני דולר.

עדויות על המסיונריות החרדית

איים באקדח על „ציידי נפשות" מחסידי סאטמר והציל את בנו

מאת יצחק שור, כתבנו בכנסת

שלושה מבוגרי בית הספר הממלכתי עין־הקורא בראשון לציון נמצאים במעגל חוזרים בתשובה, תוך נתוק גמור מבית הוריהם. אב אחד היה צריך לאיים באקדח על מחזירים בתשובה מחסידי סאטמר (נטורי־קרתא) שמשכו לבנו, [illegible] את בנו במשך שנה מפני המתקפות [illegible]. דברים אלה סיפר אתמול בוועדת החינוך של הכנסת, מנהל בית הספר עין־הקורא (ממלכתי) בראשון לציון, זאב דורות.

במהלך הדיון התברר, שבבאר שבע מלמדות שלוש מורות שחזרו בתשובה בבתי־ספר ממלכתיים, ואין רוצים לקבלן בבתי ספר דתיים בגלל קיצוניותן, [illegible] אמרה שאין להכניס את [illegible] לבתי ספר ממלכתיים [illegible].

ישראל קדמה לך ואת מתנערת מיהדות. אלוני: מעבודת אלילים. שאקי: זו הסתה מסוכנת. אלוני: אינך אפוטרופוס על היהדות.

אלוני סיפרה כי לפני שבנה התגייס לצה"ל אמרו לו בטלפון שאם יבוא לישיבת החוזרים בתשובה אור־שמח הוא ישוחרר. כשהגיע ומתצורף לעבוד גם יחד; לאחר מכן פנו אליה אמהות של בנים מן המחזור של בנה ושאלו אם בנה מרוצה בישיבת אור־שמח...

ח"כ ג. רז אמר שימליץ לפני השר, כי לא יתן לעשות בבתי ספר ממלכתיים דברים מנוגדים לאמונת ההורים, כיוון שאותו מעילה באמון. המנכ"ל א. שמואלי אמר שמשרדו לא ידע להנחיל ערכי יהדות בדרך של הטבה [illegible] להעסקת ההורים. לשאלת ח"כ פלד השיב שמואלי כי המורה „התשובתית" בבי"ש עדיין עובדת ואין עדיין דרך להעבירה לבית ספר דתי משום שאין רוצים לקבלה שם. א. סרטני בקשה שדתיים מתונים יעזרו לחילונים במלחמתם התרבותית נגד דרכיו הפסולות של החזרה בתשובה.

אדוני מ"מ רה"מ, האם שיכנעת סוחרי קרקעות לתרום לליכוד?

שואל ח"כ שריד, את שמיר ● שריד טוען שבידיו מצוי מידע כי שמיר הוא האיש

מאת יצחק שור,
כתבנו בכנסת

ח"כ שריד (ר"צ) אמר אתמול כי מצוי בידיו מידע, לפיו שמיר הוא האיש אשר עמד מאחורי התרמת סוחרי הקרקעות בגדה המערבית, למען הליכוד.

על יסוד מידע זה שואל שריד את שמירו:

● האם נפגשת בלישכתך עם סוחר קרקעות ידוע בגדה המערבית, לפני הבחירות האחרונות, בנוכחות סגן שר החקלאות, מיכאל דקל?

● האם במהלך הפגישה הזאת אמרת, כי לסוחרים, ליזמים ולמפלגה יש אינטרס משותף, וכי „אנחנו במצוקה כספית וזקוקים לכסף"?

● האם בזמן הפגישה הנ"ל חיכה אבי צור מחוץ לחדר?

● האם סוכם בפגישה, כי לאחר שתתארגן הורמת הכספים לליכוד מטעם סוחרי הקרקעות והיזמים, יהיה אבי צור אחראי על איסוף הכספים, כדי לא להביך את הדרג הפוליטי?

רה"מ מברך על יוזמתו של הסנטור אינויי

חצי מיליארד דולר ייחסכו לישראל אם יוקטנו חיובי הריבית מארה"ב

„ישראל איננה מתערבת בהליכים בארה"ב"

מאת מוטי בסוק, כתב
„על המשמר" בכנסת

ממשלת ישראל מעריכה את יוזמתו של הסנטור האמריקני אינויי, להקטין את הריבית שאנחנו משלמים לארה"ב על ההלוואות שקיבלנו, אמר אתמול רה"מ בתשובה לשאילתא של בני שלומא (ליכוד־ליברלים).

יוזמת אינויי תחסוך לישראל סכום של כ־500 מיליון דולר. לדעת הממשלה יש צדק ביסוד היוזמה. אולם אנחנו לא פועלים בארה"ב בנושא זה בשל שתי סיבות: ממשלת ישראל איננה מתערבת בהליכים שבין הממשל האמריקני והקונגרס, והממשלה התחייבה כי לא תבקש סיוע נוסף, מעבר לזה שכבר הובטח לנו, לשנות התקציב 1985, 1986.

פרס הסביר כי נציגי ישראל, באשר הם נשאלים, מדגישים כי יקבלו בברכה את היוזמה האמורה להוריד את הריבית. המדיניות המקובלת של 1991–6, אמור להלוואות פיתוח, לרמה של 6%, אותו להלוואות למימון רכישת אמצעי לחימה.

● חברת התעופה הממשלתית הסובייטית אירופלוט והחברה האמריקנית פאן־אם יחדשו ב־27 באפריל את הטיסות הישירות בין ניו יורק ומוסקבה, אמר אמש השר הסובייטי לתעופה אזרחית, בוריס בוגייב.

● העיר תל־אביב־יפו זכתה במקום ראשון בתחרות בטיחות בדרכים ארצית שהתקיימה בין הערים בארץ, על כך מסר במברק שר־התחבורה, חיים קורפו, לראש עיריית תל־אביב־יפו שלמה להט.

● מועצת שרי החוץ של מערב־אפריקה התכנסה ביום ראשון, בהשתתפות 7 מדינות, כדי לדון במלחמה בין בורקינה־פאסו ומאלי. שתי המדינות המסוכסכות ישתתפו בדיונים, שנועדו להביא להסכם הפסקת אש.

„ועד פעולה למניעת כניעה לחרדים" הוקם בידי צעירי מפלגת העבודה

„נצא נגד חברים בעבודה הנכנעים לסחטנות של החרדים הלא־ציונים ● אין אנו אנטי־דתיים אלא נגד כפייה דתית" ● הצעירים מתכוונים לגייס תמיכה בתוך מפלגתם

ועד פעולה ל„מניעת כניעה לחרדים" הוקם במפלגת העבודה הישראלית. חברי הוועדה היוזמת אמרו, כי הפעולה מכוונת בעיקר „למנוע כל כניעה לסחטנותן של המפלגות החרדיות הלא־ציוניות". הם דיברו במסיבת עיתונאים שנערכה אתמול ב„בית סוקולוב" בתל־אביב.

בראש ועדת הפעולה עומד מזכיר המשמרת הצעירה אפרים זינגר. הוא אמר, כי „ועד הפעולה מתנגד לאלה במפלגת העבודה הרוצים לוותר לדתיים ולהיכנע להם. בעיקר מקוממת הכניעה לא למפלגות דתיות־ציוניות אלא למפלגות הדתיות הלא־ציונית".

הוא טען, כי איצטדיון רמת־גן משמש נושא לסחיטה ותגובת ראש עיריית רמת־גן אורי עמית היא כניעה לסחיטה. הדובר התייחס לדברי ראש הממשלה אשר אמר, כי האיצטדיון היה סגור ויישאר סגור. הדובר טען, כי הסטאטוס קוו הוא שהיו משחקי כדורגל בשבת במגרשים של רמת־גן.

להלן התייחס זינגר לתביעת הדתיים למנוע את הקמת האוניברסיטה המורמונית בהר הצופים, והגדיר את התערבות הממשלה בשערוריה זו כ„כניעה לקבוצת חרדיות לא־ציוניות. הוא גם הזכיר את לחצי הדתיים בעניין ההפלות והתנגדותם לחוק האנטומיה והפתולוגיה.

כבוד למצע

חבר הוועדה המרכזת, וחבר לשכת המפלגה פיני שומר אמר, כי ועידת המפלגה הבאה, שנועדה להיות ועידת חידוש, חייבת לתת כבוד למצע המפלגה. הכניעה לחרדים הלא־ציונים נועדה לשמש את המפלגה כדי שתוכל להקים עם החרדים ממשלה מצומצמת, אם הממשלה הזו תתפרק.

עו"ד אמנון לורך מירושלים ביקש לקבוע כי אין חברי הועד אנטי־דתיים אלא הם מתנגדים לכפייה דתית. בדברו על המצב בירושלים טען, כי נסגרו עוד כבישים בשבת בעיר.

עוד אמר זינגר, כי הוועדה מתכוונת לגייס תמיכה בתוך המפלגה. נשלחו הודעות לחברים וכאשר תתקבל תגובתם, תיערך אסיפה לדון בפעולות.

אנשי הוועד נגד אלימות לברלב: לוחצים עלינו לעין תחת עין"

ברלב הממליץ לאנשי הוועד לפנות למשמר האזרחי שיבחן דרך להקים יחידה שתפעל נגד האלימות החרדית

שר המשטרה חיים בר לב נפגש אתמול עם נציגי הוועד נגד אלימות שהוקם באחרונה בירושלים. הוועד מורכב מנציגים ממרבית המפלגות ובראשו עומד מזכיר מפלגת העבודה בבירה, עמנואל זיסמן.

בפגישה אמר זיסמן לשר, כי הוועד קם כדי לפעול נגד לקיחת החוק לידיים ונגד השימוש באלימות בכל תחומי החיים. הוא הציע לשר להקים יחידה מיוחדת במסגרת המשמר האזרחי בירושלים שתפעל נגד גילויי האלימות האחרונים מצד חרדים בעיר.

אלעזר לאובר (ל"ע) אמר לשר, כי יש כיום לחץ גובר והולך על הוועד לנקוט דרך של „עין תחת עין" בתגובה למעשי אלימות של חרדים, ויש חשש שצפייה זו תתממש.

דוד ברגמן (מפו"ל) הציע שיהיה פורום משטרתי קבוע שיבוא בדברים עם ראשי העדה החרדית, כאשר מתרבים מעשי האלימות המיוחסים להם. לדבריו צריך להבהיר למנהיגות החרדית שעליה למנוע מעשים אלו.

השר בר לב המליץ לאנשי הוועד לפנות לפיקוד המשמר האזרחי כדי לבחון את הדרכים להקמת יחידה שתפעל נגד אלימות חרדית בירושלים. (עתים)

● משלחת של הסינאט הירדני בראשותו של יו"ר הסנאט אחמד אללוזי תקיים ב־4 בינואר בקהיר ביקור רישמי לפי הזמנה של יו"ר מועצת העם המצרי.

● מטען חבלה שהונח בדרך העולה ממחנה מפקדת פיקוד מרכז שמצפון לירושלים התפוצץ אתמול בלי לגרום כל נזק. המטען הונח במרחק מה מהכביש בתוך גומה בשדה. עם השמע הפיצוץ נזעקו למקום כוחות המשטרה והחבלנים שלא נותר להם אלא להסתפק בסריקת השטח.

● יותר מ־3600 איש נהרגו ב־1985 במעשי אלימות בלבנון. היתה זו השנה ה־11 של התנגשויות בין עדתיות במדינה.

שתי קצינות בכירות מונו לראשי החקירות והמודיעין במשטרת ת"א

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

בטקס שנערך אתמול בלישכתו של ניצב גבי עמיר מפקד משטרת מחוז תל־אביב הועלו לדרגת סגן־ניצב שתי קצינות וקצין.

סנ"צ עו"ד ורותה הראל ששימשה כראש מפלג תביעות בענף התנועה בתל־אביב מונתה כראש ענף החקירות וכיועצת משפטית של מחוז תל־אביב. הראל משרתת 13 שנה במשטרה ושימשה תובעת וכקצינת תלונות הציבור. היא מחליפה בתפקיד את סנ"צ עו"ד עוזיה זמיר שנתמנה סגן מפקד היחידה המרכזית.

סגן־ניצב לאה רינות מונתה כראש ענף מודיעין במשטרת תל־אביב. היא התגייסה למשטרה לפני 17 שנה ושימשה בתפקידי מודיעין שונים. היא בוגרת הפקולטה למדעי החברה. סגן־ניצב יעקב קלקשטיין מונה ראש מפלג הבילוש ביחידה המרכזית. הוא משרת 16 שנה במשטרה בתפקידי בילוש ומודיעין. קלקשטיין (39) מחליף בתפקיד את סגן־ניצב ג'אקי צאנה הפורש משירות במשטרה.

איומים על יעל גרוס, חברתו של צבי גור

מאת שלי יחימוביץ' כתבת „על המשמר"

יעל גרוס מערד, חברתו של האסיר צבי גור התלוננה אתמול במשטרה, כי אלמונים מטרידים אותה וילדיה בשיחות טלפון אנונימיות, ומאיימים על חייה.

דובר משטרת מרחב הנגב, פקד עמירם אוולאי, מסר אתמול, כי המשטרה חוקרת את תלונתה של גרוס, ומנסה כעת לאתר את המטרידים.

אתמול אמרה יעל גרוס: „אני משתדלת לא להרים את הטלפון, כי כבר נמאס לי מהאיומים. בתי ליאת הרימה באחת הפעמים את שפופרת והמטלפן אמר לה שהוא יאנוס אותה ואותי. אחרים, מאיימים, כי ירצחו אותי אם לא אנתק את קשריי".

אתמול קיבלה יעל גרוס בדואר מכתב איום שמסרה לחוקרי משטרת ערד.

הארץ
עיתון לאנשים חושבים

המלחמה בטרור: יותר מדרך אחת
מאת פולס
***
שלטון זקוק לסדר יום
מאת א. שוייצר
***
מעבר לכל חשד
מאת אברהם על
***
מקורות מדיניים — עקיבא אלדר
מסדרונות מפלגתיים — אילן שחורי
בהסתדרות
מאת יהודית וינקלר
***
הזאב והכיפה השחורה
מאת רומן פריסטר
***
ניצב יגאל מרקוס: דיוקן
מאת ראובן שפירא
***
במוסף השבועי:
חיים שיף: ארוכה הדרך לעושר
מאת אדוה לביא
*
ראיון עם הטייס הראשון ששבר את מחסום הקול
מאת בני לנדאו
***
האח הגדול בזרוזמה פרטית
מאת אור גונדר
***
חריקות
מאת זאב יפת
***
הטלוויזיה של השבוע
מאת הדה בושס

החל מהיום
מספר הטלפון החדש
באתר החדש־דרך השלום 12, ת"א
הוא
03-335131
· סוכנויות רכב IVECO
· מכונות
· מערכות משקיות
· שינוע
· מזון
· בית אריזה
המשביר המרכזי

אנשים ואירועים

ריקי נלסון, מחלוצי הרוק'נרול, ניספה עם להקתו בתאונת מטוס

ריקי נלסון וחברתו הלן בלייר, זמן קצר לפני שנספו בתאונת המטוס אתמול (צילום: אי.פי)

מאת עופר ניר, כתב „על המשמר" וסוכנויות הידיעות

דה קאלב. – ריקי נלסון, 45, מחלוצי ה„רוק'נרול" בשנות החמישים, נהרג אתמול בתאונת מטוס, יחד עם שישה מחברי להקתו, בדרכם לקונצרט של ערב השנה האזרחית החדשה.

מטוסו הפרטי של נלסון מדגם סי.סי.־3, התרסק לתוך שדה ועלה בלהבות ליד גבול טכסס־אוקלהומה, במרחק של 210 ק"מ מדאלאס.

אריק הילוארד נלסון, הידוע יותר בכינויו ריקי, נולד בשנת 1945 לאוזי והרייט, זוג בדרנים ידוע בארה"ב. בגיל 4 הופיע לראשונה בתוכנית הרדיו של הוריו ואחר־כך בתוכנית הטלוויזיה הפופולארית שלהם.

בשנת 1957 הוציא את התקליט הראשון שלו „אני הולך". חברת התקליטים ניסתה למכור אותו לקהל בן גילו כתשובה הצעירה לאלביס פרסלי, אולם מראהו הנערי ודימוי „הילד הטוב" שלו, מנעו ממנו להיות מתחרה רציני של פרסלי. אף־על־פי־כן זכה נלסון להצלחה גדולה בסוף שנות ה־50 וראשית שנות ה־60 בזכות להיטים כ„שלום מרי לו", „שוטים ממהרים קדימה" ו„אליל פני הנוער" ועוד. להיטו האחרון היה „מסיבת גן" בשנת 1972, מבט ציני ומפוכח על ההיסטוריה שלו כזמר רוקנ'רול ועל הקהל ההפכפך. בשנים האחרונות, כמו כוכבי רוק'נרול אחרים שהחלו את הקריירה שלהם בשנות ה־50, פנה ריקי נסלון למוסיקת הקאנטרי. נלסון „הצטרף" לשורה של כוכבי זמר שנהרגו בתאונות דומות: באדי הולי, ג'ים ריבס, אוטיס רדינג, ג'ים קרוצ'ה, ואחרים.

זמיר החזיר לסוויסה הציור של גור

היועץ המשפטי לממשלה, יצחק זמיר, לא הספיק ליהנות מציורו של האסיר צבי גור.

אתמול נמלך בדעתו והחליט להחזיר את הציור — שנושא סמלו של שירות בתי הסוהר. לפני שבוע הוענק הציור לזמיר במהלך ביקור בכלא, במעמד צמרת שירות בתי הסוהר ובראשם גונדר רפי סוויסה. משהתברר לזמיר, כי ציור הסמל הוא פרי מכחולו של אסיר העולם גור, החליט להשיבו למגיש המתנה. גונדר סוויסה בצירוף המלצה שלא להעניק ציור זה לאורחי השירות.

סוויסה קיבל את השי בחזרה והבטיח להזמין להבא סמלים ממפעל שמחוץ לכתלי בית הסוהר.

בצלאל עמיקם

קורצ'נוי בבאר־שבע: קרפוב הוא בור הגונב תכסיסים מאחרים

[illegible]

היום: „אתא" — מכירת חיסול

מחיר האשליה

„אנחנו זה לא „אתא", סיסמה שגורה בפיהם של עובדים הנאבקים על זכויותיהם ■ בוועד־הפועל של ההסתדרות נזהרים מלחרוץ משפט או להכות על חטא – הפרשה עדיין לא הסתיימה רשמית

מאת אבשלום קווה

בישיבת הוועד־הפועל האחרונה הזהיר המזכ"ל ישראל קיסר את הממשלה ואמר, כי אם יתמוטטו קופת־חולים או סולל־בונה איש מהם לא ינכה. אחד מן הנוכחים בישיבה, ככל הנראה מסיעת הליכוד, קרא לעברו: איפה היית בפרשת „אתא"? ההסתדרות עדיין לא עיכלה את האסון המתמשך של נפילת המפעל. אשר ימשיך לרדוף אותה ואת שארית תנועת העבודה עוד תקופה ארוכה. סיבות רבות קיימות לנפילה הגדולה, אך המרכזית שייכת לאשליה, בה היו שבויים רבים במפעל, במועצת הפועלים ובהסתדרות, כי ל„אתא" זה לא יקרה.

הפרשה המסועפת עדיין לא הסתיימה: שלב הפיצויים לא הסתיים, לפי שעה. לפיכך נזהרים מאד בוועד־הפועל מלחרוץ משפט או להכות על חטא. תנועת העבודה על פלגיה השונים עדיין לא החלה לדון בפרשה זאת, העשויה לשמש אנדרטה היסטורית.

מעבר לקרבנם של העובדים הזועקים עולות מספר שאלות: מה מידת כוחו של ציבור מאורגן לשמור על מקום עבודתו? מה משמעותה של ההסתדרות ושל חברת עובדים נוכח הכישלון המחפיר? מה מידת כוחם של האיגודים בסקטור התעשייתי וכיצד לטפל, במהירות האפשרית, בדימוי השלילי שצברה ההסתדרות בעקבות הפרשה?

יש סולידאריות?

בוועד־הפועל נרתעים, כאמור, להוציא מסקנות על רגל אחת. גם משום שנושא הפיצויים עדיין לא הגיע אל סיומו וגם כי העניין עדיין חם וצורב. התמונה, או יותר נכון הכתובת על הקיר, ברורה: קבוצת עובדים חזקה, בטוחה וסולידרית הולכת ומתפוררת יום אחרי יום, שעה אחרי שעה. דבר נוסף שההסתדרות תצטרך לתת עליו את הדעת: האם בכלל קיימת סולידאריות בין קבוצות עובדים או שההגדרה הקלאסית והציפיות נעלמו כלעומת שבאו.

מזכירי איגודים מקצועיים ואנשי האגף לאיגוד מקצועי משוכנעים, שחשבון הנפש ייעשה בסופו של דבר. אחת ההשפעות הישירות של משבר „אתא" היא זירוז הטיפול בפרשת „סולתם" שמסתבכת והולכת. מסקנה אחת כבר נלמדה למעשה מנפילת המפעל הצפוני: משיכת הזמן היתה הרסנית. אחד ממזכירי האיגודים המקצועיים אף מאשים: „לדעתי, מועצת פועלי חיפה ונציגי העובדים הישלו את העובדים. עם כל הכוונות הטובות, נוצרה כאן חבית ללא תחתית של אשליות".

לדברי מנהל האגף לאיגוד מקצועי, מאיר גת, אשר ליווה את המאבק המקצועי באחד מפרקיו, נוצרה הווייה מיוחדת של הזדהות העובדים עם המפעל. מייסד „אתא", האנס מולר, יצר תרבות מיוחדת של יחסים פאטרנאליים. ההישענות של העובדים על המפעל גרמה לחלק מהם אף לא לראוג לפנסיה נאותה.

אומר גת: „האיגוד המקצועי הוא אמנם ריאליסטי, אך במקרה דנן הוא הצטרף למאווי העובדים". וכאשר למסקנות, שהן אולי מיידיות מדי, קובע גת: „אין מקרה אחד בחיי האיגוד המקצועי דומה למקרה או למקרים אחרים. פרשת „אתא" היא צירוף שלא חוזר על עצמו".

הדפוסים לא השתנו

היה מי שחשב בוועד־הפועל, כי כתוצאה מהתמוטטות „אתא" ישתנו הדפוסים הנוגעים להכשרה מקצועית ולמציאת תעסוקות חלופיות. אמנם הנושא כולו שייך למגרש הפרטי של הממשלה, אך ההסתדרות, העומדת בצומת כה רגישה, עייפה מהתרעות. דומה כי דובריה המרכזיים התייאשו מלחזור על הצורך בהקמת תשתית, כדי שלא תשנה התמונה העגומה של עובדים העומדים בידיים ריקות.

הסממנים של אסון „אתא" הם רבים: התערערות מתמדת של כוח העובדים, ימי פומפיאה האחרונים של הספקולציות, התאגרות מפוארת אך מעל כל אלה עומדים יחסי הסתדרות־ממשלה והסתדרות־מעסיקים.

אחר המשפטים השגורים בפי עובדים וראשי ועדי עובדים: „אנחנו זה לא „אתא". ממפעל שהיה יותר ממקום עבודה רגיל הפכה „אתא" לסמל של נכות ציבורית.

סיפורי בדים

„אתא" מתה וניקברה בעמודים הפנימיים. זה היה בשבוע שעבר. סיפור השנה 85' של תעשייה מתפוררת. כמו בד ישן, „אתא" נפלה מסדר היום. איבדה את מקומה שם לטובת „סולתם", מספנות ישראל ו„פרוטרום". שמות בחדשות.

גם „אתא" היתה שם פעם. למעלה משנה וחצי חדרו פיני גרוב, גרשון פלד והמאות שמאחוריהם בקביעות לסלון מודי ערב. נסעו בתמונות ובטקסט, במונחות ובאוטובוסים. סמל. התיקשורת לא עזבה את „אתא". היה שם הכל. סיפורים אנושיים, מתח, הפגנות, פוליטיקה, התבצרות מאחורי „באלות" של כותנה, חומר דליק. היה את מי לשנוא, היה את מי לאהוב. אלמלא היה אייזנברג חלק מן הסיפור, היה צריך להמציא אותו. כמו שצריך היה להמציא אחד כמו פיני גרוב. שניהם היו שם. מציאות.

ועד עובדים על גלגלים

אחר כך אייזנברג רצה למכור בשקל אחד ונעלם. נשאר גרוב. התיקשורת אהבה אותו. הזדהתה ומשכה אחריה מדינה שלמה. גרוב מסתובב בשקט במפעל. מתאם. מסביר. אחר נוסע לתל־אביב. לירושלים ובחזרה. ועד עובדים על גלגלים. גרוב למד מהר מאוד להכיר את חוקי המשחק של התיקשורת. ידע מה היא מחפשת. ידע מה הוא מבקש. עשה שילוב. כך נולדו זעקות השבר שלו מול המיקרופונים. „רק אם תחתכו אותנו לחתיכות חתיכות. תוציאו אותנו מהמפעל ...

התקשורת מקפלת ציוד

זרקור „אתא" בתהליכי התהוות. שיקום. הצלה. הזרמה. מכירת חיסול. ועדת שרים. כונס־נכסים. תוכנית־הבראה. התיקשורת מהלכת בחצר המפעל בנעלי בית. רושמת. מקליטה. מצלמת. כולם מכירים את כולם. מחכים. „אתא" יש לזכור, היתה אז החלוץ שלפני המחנה.

בתחילת הקיץ הורה בית המשפט המחוזי בחיפה על פיטוריהם של העובדים וסגירת המפעל. אליעזר פלג, ששימש כמנהל המפעל במינוי חירום, עזב את כהונתו ועימו החלה גם התיקשורת מאבדת את עובדי „אתא". אולי להיפך. המפעל עדיין בכותרות. הרוח השתנתה.

בין המאמרים הרבים מתחילות לטפטף גם דעות, כי יש לסגור את המפעל ולדאוג לתנאי פרישה הולמים לעובדים. אין הצדקה כלכלית. בסוף מאי מתבצרים העובדים במפעל. התיקשורת מתבצרת עימם. „אתא" מקבלת כיסוי שיא. משלחות של ועדי עובדים. טיולי ביה"ס. חברי־כנסת. אמנים בהתנדבות. סנדביצ'ים בארגזים. שקי שינה. התיקשורת מחכה ל„הפי הנד". אין „הפי". רק „אנד".

הממשלה מחליטה שלא להחליט. שמו של ג'ק נאסר מגיע לכותרות. התיקשורת מקפלת את הציוד. מדי פעם עוד חוזר נושא „אתא" לסדר היום הציבורי. בינתיים „אתא" כבר לא לבד. עוד מפעלים בסכנת סגירה. התיקשורת נודדת אליהם. לכל סיפור יש שיא משלו. „אתא" עברה את שלה בקיץ.

„אתא" לדוקטורנטים

נדברים עדיין על סכומי השקעה. שלושים מיליון. שנים־עשר מיליון. שבעה מיליון. הכל בדולרים. עכשיו נשארו רק 5.7 מיליון דולר כפיצויים. וועדה אחת הסתדרותית שתחליט כמה. לְמי ואיך.

„אתא" מתה סופית. ניקברה בעמודים הפנימיים. זה היה בשבוע שעבר. לתיקשורת אין יותר מה לעשות ב„אתא". גם לא לפועלים. עכשיו יכתבו עליה עבודות דוקטוראט. אולי גם ספר.

ירון זליג

קרבות אחרונים – פועלי „אתא" מול משרד רה"מ בנובמבר (צילום: רחמים ישראלי)

שיקום שסופו פירוק

נדמה היה כי תחילתה של 1985 מעניקה ל„אתא" סיכוי מחודש, אולי אחרון, בדרך להבראה ■ בדצמבר שחלף התפוצץ המשא ומתן עם תעשיין הטקסטיל ג'ק נאסר ו„אתא" מפורקת רשמית – שנה בדיוק לאחר זריקת ההחייאה שקיבל המפעל

מאת ירון זליג

1985 היתה אמורה להיות שנה טובה עבור פועלי „אתא". כמפעל שעבר משברים רבים, מאז התמוטטותו של איש העסקים טיבור רוזנבאום לפני 12 שנים, דומה היה כי תחילתה של 1985 מעניקה ל„אתא" סיכוי מחודש, אולי אחרון, בדרך להבראה.

בדצמבר 1984 היה כבר „אתא" בתהליכי כינוס נכסים. יו"ר מועצת המנהלים של המפעל, נציג קבוצת אייזנברג אשר לוי, הודיע כבר חודשיים קודם, לכן, כי קבוצת אייזנברג אינה יכולה להמשיך ולהפעיל את התישלובת. לוי היה מוכן למכור בשקל אחד. ההסתדרות, באמצעות מועצת פועלי חיפה, הצליחה בתביעתה שהממשלה תגלה מעורבות בנעשה במפעל, על אף שמדובר היה במפעל פרטי.

בתחילת דצמבר 1984 נענה תעשיין הטקסטיל אליעזר פלג לבקשותיו של שר האוצר יצחק מודעי לקחת על עצמו את ניהול המפעל ולשקמו. פלג, שמגיע למפעל, רוכש במהירות את אמונם של עובדי התישלובת. בשיחה עימם במוצאי שבת בתחילת דצמבר, הוא מתריע כי תוכנית ההבראה שיציע לאישור הממשלה ובית המשפט המחוזי פירושה ויתורים מרחיקי־לכת מצידם בכל הקשור לתנאי עבודתם ולצמצום מצבת כוח־האדם של התישלובת.

בוועד העובדים, כמו גם בהסתדרות, מוכנים לקבל את תנאיו: לפלג יצאו מוניטין של איש המעורה בענף הטקסטיל. בעל קשרים טובים עם תעשיין הטקסטיל דיוויד אליאנס. גם כיום, שבוע לאחר סוף דרכה של „אתא", עדיין משוכנעים, הן בהסתדרות והן בקרב חברי העובדים, כי תוכניתו של פלג היתה הדרך הטובה ביותר לשיקומו של המפעל.

בדצמבר 1984 הבעיה היא המזומנים כדי להתחיל ולגלגל את השיקום. שופט בית המשפט המחוזי בחיפה, אליעזר דור בר, קובע את ה־31.12.84 כתאריך אחרון לסגירתו של המפעל. ועד העובדים מתרוצץ בין ההסתדרות, הממשלה, נושי החברה וכונסי הנכסים, שמונו לה בניסיון להגיע לידי הסכם חתום, שיאפשר את שיקום המפעל.

מינוי מעורר תקווה

שעות אחר הצהריים, היום האחרון של 1984, בבית המשפט המחוזי מציגים כונסי הנכסים של המפעל בפני השופט הסכם, עליו חתומים כל הגורמים המעורבים ב„אתא". הכונסים מבקשים את מינויו של פלג למנהל המפעל לתקופה של שנה. נושי המפעל, בל"ל, בנק דיסקונט וספקים נוספים, מוכנים לאפשר למפעל להמשיך ולהתקיים כ„עסק חי". הממשלה מוכנה להלוות למפעל תשעה מיליון דולר לשם שיקומו. קצב ההזרמה, נאמר בחוזה, יהיה לפי שיקול דעתה של הממשלה, לאור התפתחות תוכניתו של פלג. וההלוואה תהיה בדרגת חוב אחרונה.

במקביל מודיעה הממשלה על הקצאת 1.2 מיליון דולר לתשלום פיצויי פרישה לעובדים שיעזבו את המפעל, כמתחייב בתוכנית ההבראה של פלג. כתמורה מוותרים פועלי המפעל על זכות השביתה ומקבלים את סמכותו של פלג להסב את תפקידם של עובדים, לצמצם היקף משרות ומשכורות וכן לפטר פועלים, כמתחייב מתוכנית ההבראה. „החלטתו של המנהל המיוחד בכל עניין כאמור תהיה סופית ומחייבת ותבוצע באופן מיידי", נאמר בהסכם. השופט בר מעיין בתוכנית ההבראה של פלג ומאשר את ההסכם. „אתא" נכנסת ל־1985 עם רגל ימין.

תוכנית ההבראה להילוך שני

במהלך חמשת החודשים הראשונים של השנה נכנסת תוכנית ההבראה להילוך שני. למעלה מ־400 עובדים מקבלים הודעות פיטורים. פלג מכניס לעניין „אתא" את תעשיין הטקסטיל דיוויד אליאנס. זה מוכן לרכוש את „אתא" ולשלבה במערך השיווק הרחב העומד לרשותו ברחבי העולם.

במפעל מדברים על יצור של 30 מיליון דולר תוך שנה וחצי עד שנתיים. אליאנס מתנה את רכישת המפעל בכך שפלג יכנס לעיסקה כשותף. כשהועלה רעיון זה בממשלה, נמצאים הצדדים המסתייגים מכך. באחת מישיבות הממשלה מתבקש פלג להציג את תוכניתו ולאחר מכן לעזוב את החדר. אחדים מהשרים מביעים חשש מניגוד אינטרסים.

המשא ומתן מתארך

הפעילות הציבורית למען „אתא" בעיצומה. ח"כ יאיר צבן אוסף את חתימותיהם של 17 חברי כנסת הקוראים להמשך הפעלתה של התישלובת. ועדות הכנסת דנות בנעשה במפעל. הממשלה נכנסת למשא ומתן עם דיוויד אליאנס. המגעים מתארכים. קצב הייצור במפעל מואט מדי יום. כשהציג פלג את תוכניתו בתחילת השנה, ציין כי שלושת החודשים הראשונים של השנה יהיו החודשים הקשים. לדבריו, מידת ההצלחה של תוכניתו בחודשים אלו יקבעו את סיכויי ההצלחה של שיקום המפעל.

המשא ומתן מתארך ובתחילת חודש מאי מודיע פלג על פרישתו מניהול „אתא". עם עזיבתו נופלת הצעתו של אליאנס לרכוש את (המשך בעמוד 6)

כשלון? מה פתאום...

„בישלון? אני חושב שהיתה כאן גם הצלחה" [illegible]

י. זליג

עורכת אחראית של עמודי הפנים: עמית אופיר
ראש דסק לענייני היום: לוי מורב

סוציאל־דמוקרטיה במבחן השלטון

העלאות שכר שאינן כרוכות בצמצום עלות העבודה ימוטטו את הכלכלה, ובלי בסיס כלכלי אין לנו עתיד, גם לא לסוציאליזם

מאת ח"כ שבח וייס

הסוציאל־דמוקרטיה לא איבדה את השפעתה באירופה, אך היא משנה צורה ובבואה לשלוט, משנה במידה רבה את קווי פעולתה. בצרפת, איטליה, ספרד, שוודיה ויוון מכהנים ראשי מדינה סוציאליסטים, ביתר ארצות סקנדינביה, בבנלוקס וגם בגרמניה־המערבית יכהנו, ויכהנו גם בעתיד, ראשי מדינה מקרב הסוציאליסטים. גם בבריטניה ובפורטוגל עדיין לא אבדה תקוותם. רבים הקדימו בהספדיהם על האתוס הסוציאליסטי בעולם הדמוקרטי.

זאת ועוד, המסורת האוליגארכית של המפלגות הסוציאליסטיות הוותיקות ו„השמרנות של הארגון" התרופפו ועל במתן עלתה מנהיגות צעירה ומבטיחה.

אולף פאלמה, ראש ממשלת שוודיה, אינו קשיש, בטינו קראקסי האיטלקי הוא במיטב שנותיו לוריין פאביוס, ראש ממשלתה של צרפת, ופיליפה גונזאלס, ראש ממשלת ספרד, הם אנשים צעירים מאוד. גרו הארלם ברונדלנד, רופאה צעירה שכבר הספיקה לכהן בראש ממשלת נורווגיה, עוד לא איבדה את תינה ובעתיד עשויה לשוב לשלטון. הדרך הסוציאליסטית הפראגמאטית והמנהיגות המחודשת של רוב המפלגות הסוציאל־דמוקרטיות באירופה מבטיחים המשכיות ועוצמה.

אף־על־פי־כן לא יהיה זה מופרך לקבוע, כי הסוציאליזם הדמוקרטי־מערבי עובר שינוי, בעיקר במפגש השלטוני שלו עם חברות בהן התגבשה בולטות חברתית למעמד הבינוני. הבינוני — גבוה והאקדמיה וכייחוד זו של שכבת השכירים המסודרים, ראשי מערכות המינהל וכל „המעמד־החדש" של חברת הרווחה הביורוקרטית והתעשייתית.

מיטראן כדוגמה

בעניין זה משמשת צרפת של פרנסואה מיטראן דוגמה מאלפת. מיטראן עלה לשלטון באביב 1981. באמתחתו של מיטראן היה מצע סוציאליסטי מובהק, ששם לו למטרה לשנות את הסדר החברתי בארצו. לנשיא הצרפתי בעל החלומות היתה יומרה עזה לשנות שינוי ניכר את הבעלות על אמצעי הייצור ואת חלוקת הצברי ההון עד לבלי הכר. הוא גם פתח את נשיאותו בסדרה של הלאמות. זאת ועוד, מיטראן והבורתו הסוציאליסטית דיברו על „חמש־עשרה הנחות היסוד של הניהול העצמי" וזאת במגמה לתת תוכן דמוקרטי־סוציאליסטי־השתתפותי לחיי החברה והכלכלה. הסוציאליסטים הצרפתים ארגנו רקמה של תוכניות רווחה מפורטת בתחום התעסוקה, השכר, שירותי החינוך, הבריאות, טיפוח המשפחה מרובת הילדים ועוד.

אלא שמימוש תוכניות אלה, אף שהיה חלקי, הביא עמו משבר כלכלי חמור. קפאון בתעשייה, גידול באבטלה, ירידה קשה בערך הפראנק ותופעות לוואי נוספות של שבר כלכלי. מיטראן החליף את ראש ממשלתו מורואה בלוריין פאביוס, כאשר זה מעצב מדיניות כלכלית בנוסח מרכז־ימין. פאביוס מדגיש את המודרניזציה, התחכום וחידוש הצמיחה והוא נכון לעשות זאת באווירה של „פיוס־לאומי", אשר משמעותה ללכת בדרך פשרה גם עם קבוצות שמרניות. גם כנפי המדיניות הסוציאלית קוצצו. מאגרא רמה של פלטפורמה סוציאליסטית רפניטיבית ירד פאביוס לבירא עמיקתא של הפראגמאטיזם, המעוגן בתוך האקולוגיה החברתית והכלכלה הלאומית של צרפת.

מאמץ אלקטוראלי

היה מי שניסה לתרץ את המפנה הפרגמאטי הזה בנסיון לחזור אחרי מצביעים לקראת הבחירות הקרבות לאסיפה הלאומית. זה הסבר רחוק מאוד, אף שאין זה בלתי הגיוני לעשות מאמץ אלקטוראלי, שהרי חרדות התאבדות־פוליטית, אף שהיא מרנינה ומלבבת מכוונתם של האורתודוקסים, איננה בהכרח בשורה להמונים.

מדיניות רווחה אינטנסיבית ויומרנית ממוטטת לא פעם את הבסיס הכלכלי הריאלי של החברה ובלעדיו אין רווח וגם רווחה. ניפוח מדיניות הרווחה מעבר ליכולת הכלכלית של חברה נתונה, גם אם הוא יונק מאידיאל הדאגה לאדם באמצעות האורגאנים הממלכתיים, הרי שהוא לא פעם מצמצם את חרותו, וכך עם ההפרדה ב„סוציאל" באה פגיעה קשה בדמוקרטיה, והסוציאל־דמוקרטיה מתגלגלת למכונה ביורוקרטית פטרונית מחניקה ולתהום השבר הכלכלי.

כל שיטה המכבידה באופן ניכר את הוצאות הייצור על־ידי העברת תשלומים גבוהים למימון שירותי רווחה, סופה למוטט לא רק את הסיכוי להגשמת הסוציאליזם, אלא את הסיכוי לתועלת שלטונית של מפלגות סוציאליסטיות בחברה דמוקרטית. שיטה כזאת, הממוטטת מפעלים גדולים וקטנים, הופכת את הפירמידה ויוצרת את המונגולואיד הכלכלי של ראש אדמיניסטרטיבי אימתני הנשען על גוף יצרני מדולדל. זו שיטה המעוררת פרזיטיזם של אינספור ג'ובניקים מזה והמוני מובטלים מזה. ההיסטוריה האנושית מספקת די דוגמאות של ניצול האבטלה לפופוליזם חום ומעט מאוד דוגמאות של ערגה לסוציאליזם אצל המוני המובטלים.

מי שהופך לנביא מדיניות רווחה, מבלי שזו תעוגן באופן ישיר ואפקטיבי בייצור, בפרודוקטיביות, במודרניזציה תעשייתית וברת העבודה, אף שסיסמאותיו סוציאליסטיות, הרי שאינו אלא דמאגוג סוציאליסטי המכשיר את הקרקע לדמאגוגיה סוציאלית של הימין.

שומרי החומות של מדינת הסעד הישראלית

באגף הרדיקאלי של הפוליטיקה הישראלית התבצרו לאחרונה כמה וכמה נושאי דגל

פראנסואה מיטראן
נשיא בעל חלומות

„הרווחה". הם הפכו לשומרי החומות של הביורוקרטיות המתנשאות והמתעתעות של מדינת הסעד הישראלית. הם מחזרים אחרי ראשי האיגודים של הגילדות הביורוקרטיות, הממלכתיות והאחרות בעלות הבסיס השמרני, ונותנים גיבוי וליווי פוליטי פרלמנטארי סנגוני לכל מי שמסרבים להיעתר לסידור עבודה לאומי חדש, שיהיה מבוסס על עבודה. הללו אינם עסוקים יתר על המידה בבעיות של פרודוקטיביזציה, של ייצור, של ייצוא, של יצירה, אלא בכך־וכך נקודות זכות, ובכך־וכך זכויות סוציאליות. לא פעם, אוחזים הדקלראטורים הסוציאליסטים גם בקצה השני של החבל ודורשים העלאות שכר, וזה בסדר, אך הם מתעלמים ביודעין מן העובדה, כי העלאות שכר, שאינן כרוכות בצמצום עלות העבודה מצד עומס היתר של מימון המדיניות הסוציאלית, ימוטטו מפעלים, גם את כל המפעלים ההסתדרותיים והציבוריים, וימוטטו את הכלכלה כולה מן הבסיס, ובלי בסיס כלכלי אין לנו עתיד וגם לא לסוציאליזם. אלא אם כן, ימליצו כוהני מדיניות־הרווחה מבית המדרש הסוציאליסטי, להמשיך ולינוק אתנן חלב משדיה של ארצות־הברית הקפיטליסטית.

דומה שרק חלק ממפלגת העבודה וחלק ממפ"ם בקרב ההנהגה הלאומית וההסתדרותית שלהן קיימת הבנה למורכבות הבעיות ו„הפראגמטיזם" הזה הוא יותר סוציאליסטי מן הרטוריקה הפלאקאטיסטית של הנושאים בפתטיות מרשימה את רגלי הגילדות של הסוציאליות. הסוציאליות יותר מכפי שהיא סוציאליסטיות, הרי שהיא פטרונית. הפטרונות עלתה ביוקר לתנועת העבודה הישראלית, כי הרי מתחת לכל פטרון אשכנזי נאה, תמצא עשרות קליינטים לא־אשכנזים, והללו יסרבו גם בעתיד להצביע עבור פטרוניהם.

קברניטי „אולימפיק" לא נוטלים סיכונים

קברניט מטוס „אולימפיק" סירב להטיס שלושה נציגי אש"ף מחשש לפעולת־גמול ישראלית, בעקבות מעשי הטבח ברומא ובווינה ■ ממשלת אתונה מנסה לבלום את גל הלכי־הרוח האנטי־ערביים

מאת ז'אן כהן, אתונה

לאחר מעשי הטבח ברומא ובווינה נראה כי ביוון השתררה בהלה לגבי הערבים והטרור. הדוגמאות למצב, שיובאו כאן, הן רק שתיים מני רבות.

ביום שבת, בשעה 6.15, עמד מטוס של חברת „אולימפיק" להמריא מאתונה לקאהיר (טיסה מס' 325). כאשר המטוס עמד עדיין על המסלול, בלא שהיו בו נוסעים, עלתה קבוצה של קציני משטרה וביקשה מן הטייס רשות לערוך בו חיפוש. הקברניט, אקריבו סטולאקי, ביקש לדעת מדוע נערך החיפוש (דבר שנעשה לראשונה) ואנשי הבטחון השיבו, כי הוא נעשה במסגרת אמצעי הבטחון המיוחדים הננקטים על־ידי הממשלה בעקבות מה שאירע ברומא ובווינה. לאחר זמן־מה, משהנוסעים כבר עלו על המטוס, ביקשה המשטרה לערוך חיפוש נוסף, יחד עם זיהוי המזוודות. כל הנוסעים הוצאו מן המטוס כדי לזהות את מזוודותיהם. לאחר שהדבר נעשה הורשו הנוסעים לשוב אל המטוס ואל מושביהם.

כשעה שהדלתות עמדו להיסגר, התקרבה למטוס מכונית ושלושה גברים, שנראו כערבים, ושהיו תחת משמר של אנשי בטחון, עלו על המטוס. הקברניט גילה סקרנות לגבי זהותם של שלושת הנוסעים ושאל את אנשי המשמר מה פירושו של כל זה. בלא רצון השיבו הללו, כי מדובר בשלושה פקידי אש"ף, אשר שהו באתונה לשם שיחות רשמיות. משנודעה לקברניט זהותם של השלושה הוא סירב להטיס את המטוס לקאהיר באומרו, שנוכחות שלושת אנשי אש"ף מסכנת את הטיסה. עתה החל דיון מאראתוני בהשתתפות הנהלת חברת „אולימפיק", של השר לתחבורה ציבורית גיאורגיוס פאפאדימיטריו ושל סגן השר לסדר ציבורי. בסוף, כשעה 9 בלילה, בוטלה הטיסה בשל סירובו של הקברניט. הלה טען, שמאחר שהישראלים הבטיחו לבצע פעולת תגמול, עלול המטוס לשמש מטרה לחיל־האוויר הישראלי. למחרת היום סירב גם הטייס החדש, אוואנגלוס קאפסאלים, להטיס את המטוס עם הפלשתינים. בסוף הושגה פשרה ופקידי אש"ף יצאו מיוון כשלושה מטוסים שונים. מאחר שלא פורסמו כל הודעות רשמיות על הפרשה, הדברים הבאים מקורם בשמועות.

נראה כי את הפרשה כולה עוררו שלטונות מצרים, שלא רצו ששלושת פקידי אש"ף יבואו לשם. אפילו חברת־התעופה המצרית סירבה לקבלם. השלושה, ביניהם עבד אל־חמיט, חבר הוועד המרכזי של „אל־פתח", הגיעו ביום ו' לאתונה לשיחות על ענייני בטחון עם סגן השר היווני לסדר ציבורי, אתאנאסיוס טסוראס.

המטרות הבאות

במקרה אחר של בהלה הוקף נמל התעופה על־ידי קציני בטחון חמושים. היחידה נגד טרור סרקה את השטח ללא הפסק, תוך שימת לב מיוחדת לדוכן של „אל־על", וזאת על־אף העובדה שעקב שביתה של כל עובדי חברות התעופה הזרות באתונה, לא פעל נמל התעופה המזרחי (אשר בו נוחתים כל המטוסים הזרים ל„אולימפיק" נמל תעופה משלה).

אך המצב בנמל התעופה של „אולימפיק" אינו טוב יותר, כאשר זו הפעם הראשונה מופיעים שוטרים יוונים (גברים ונשים) כנוסעים. הפחד והבהלה נוצרו לאחר שראש שירות המודיעין האיטלקי „סיסמי", פלוביו מארטיני, הודיע ברומא, כי לדברי אחד המחבלים שנתפסו, נמלי התעופה של אתונה ושל מאדריד הם המטרות הבאות לאחת מיחידות ההתאבדות של אבו־נידאל. לדברי האיטלקים, האיש שמסר את ההודעה הוא מוחמד סארחאן, בן ה־19, אשר נתפס ברומא בעת ההתקפה הרצחנית.

„טרור של מדינות"

בינתיים פתחה ממשלת יוון, בנסיון לבלום את גל הלכי הרוח האנטי־ערביים הגוברים, בטאקטיקה אנטי־ישראלית חדשה. עדיין לא עשתה הממשלה הבחנה בין הקבוצות הפלשתיניות השונות. למן השבוע שעבר קיימים, לדבריה, שני סוגי פלשתינים

(המשך בעמוד 8)

מ„אני מאשים" להידברות

ראשי הרשויות הערביות נחלו הצלחה במאבקם האחרון לא במעט הודות לסגנון החדש — המתון והענייני — בו נקטו

מאת קאסם זייד

ראשי הרשויות הערביות, המהווים מעין פרלמנט של ערביי ישראל, נטשו באחרונה את סגנון „האני מאשים" שלהם כלפי השלטונות ועברו לדרך ההידברות והפשרה ומתברר שדווקא שיטה זו העלתה אותם על המפה הפוליטית ואיפשרה מציאת פתרון למצוקת רשויותיהם.

במאבקם להשגת שיווי זכויות הם עברו לפסים של שכנוע והצגת דרישותיהם בדרך אחראית ולא צעקנית. גם כשנאלצו להשבית את הרשויות, בשל אי־קיום ההבטחות להזרמת כספים לכיסוי גרעונותיהן, הם פעלו במתינות ובאורך רוח ונמנעו מצעדים קיצוניים, כמו חסימת כבישים והבערת צמיגים.

אחדות המטרה שאיפיינה אותם הפעם סייעה להם במאבקם. 40 ראשי הרשויות הערביות התעלו מעל שיקולים ואינטרסים מפלגתיים ואישיים ועמדו כאיש אחד למען טובת הכלל.

עשו שיעורי בית

כאמור, לבש מאבקם הפעם סגנון אחר. הם הציגו את עניינם בצורה רציונלית ופרגמטית ולא נקבו במספרים סתם. הם עשו שיעורי בית והכינו נייר עבודה, המעוגן בעובדות ובמספרים לפני כל פגישה עם המוסדות הנוגעים בדבר.

חברי מזכירות הוועד הארצי, שנפגשו עם ראש הממשלה בשבוע שעבר, באו מוכנים לפגישה. הם באו עם מספרים המוכיחים מעל לכל ספק שגרעונותיהן של הרשויות הערביות מסתכמים בכ־10 מיליון דולר. הם הוכיחו שאכן קיים פער תהומי בין תקציבי הרשויות הערביות והרשויות היהודיות.

בני־שיחם של ראשי הרשויות הערביות, החל מראש הממשלה, שר־הפנים יצחק פרץ והשר עזר וייצמן וכלה בפקידות הבכירה של משרד־הפנים, הודו בקיפוח הנגרם לרשויות הערביות זה 37 שנים, והבטיחו לצמצם את הפער בין הרשויות הערביות והיהודיות.

מליצי יושר בממשלה

ראש הממשלה פרס והשרים פרץ ווייצמן נענו לחלק גדול מדרישותיהם של ראשי הרשויות הערביות והבטיחו לשמש להם כמליצי יושר בממשלה. השלושה הביאו את הסיכום בינם לבין נציגי הרשויות הערביות לאישור הממשלה, וזו אישרה סכום של 4 מיליון דולר כמענק מיוחד לכיסוי גרעונותיהן של הרשויות הערביות. בוויכוח בין שר־הפנים יצחק פרץ לבין שר־האוצר יצחק מודעי לימד פרץ סניגוריה על הרשויות הערביות וייצג את הדרישות שלהן בצורה מכובדת ונאמנה.

ראש הממשלה והשרים פרץ ווייצמן הפעילו את מלוא משקלם בישיבת הממשלה כדי לאשר את הצעת ההחלטה להעניק לרשויות הערביות מענק מיוחד. זו היתה הצלחה חסרת תקדים ואולי הראשונה מסוגה בישראל, כאשר ראש הממשלה הכריז בפומבי שהוא מייצג גם את האזרחים הערבים. אמנם זוהי חובתו של כל ראש ממשלה בישראל, אך להכרזה פומבית חד־משמעית זו יש ערך מוסרי רב, ויש לקוות שהיא תביא בעקבותיה שינוי מדיניות הממשלה כלפי האזרחים הערביים.

ראשי הרשויות הערביות, שאולי לא באו על סיפוקם המלא מהסכום שאישרה להם הממשלה, יודעים להעריך את העקרון שלפיו הממשלה הכירה בצדקת דרישותיהם יותר מאשר את הסכום עצמו.

בדיון שקיימו לסיכום הפגישה עם ראש הממשלה הביעו ראשי הרשויות הערביות קורת רוח מהתוצאות. הם שיבחו את עמדתו של ראש הממשלה והשרים פרץ ווייצמן וראו בה פתיחת דף חדש ומיפנה ביחס הממשלה כלפי האזרחים הערביים.

(המשך בעמוד 8)

ליכודיזציה של שרות המדינה

מאת דורית גפן

ביום חמישי שעבר קיימה לשכת מפלגת העבודה דיון על מה שהוגדר בפי חלק מהדוברים כ„ליכודיזציה" ו„פוליטיזציה" של שרות המדינה. הטענות נגד תופעות אלו נשמעות כבר זמן רב על־ידי אישים שונים ב„עבודה", ובמיוחד המזכ"ל עוזי ברעם, אשר היה בין יוזמי הדיון בלשכה. יש לציין, כי לא פחות מהדאגה של „העבודה" מריבוי המינויים הפוליטיים שעושים שרי הליכוד במשרדי הממשלה השונים, מטרידה אותם העובדה, כי שר האוצר מונע באופן שיטתי את חתימתו על מינויים של מומלצי „העבודה" לחברות הממשלתיות השונות. הדברים הגיעו, כידוע, עד לשולחן הממשלה השבוע, ולחילופי דברים קשים בין השרים שחל ומודעי.

המינויים הפוליטיים־מפלגתיים שעשה הליכוד מאז עלה לשלטון בולטים כמעט בכל משרד ממשלתי שבו היה שר של הליכוד. התהליך התחיל בצנעה ובממדים מצומצמים והלך וגבר בשנים האחרונות ביתר שאת. הוא מוסבר על־ידי ראשי „חרות" ללא אפולוגטיקה. הללו אומרים: „שלושים שנה היו המשרות הממשלתיות הבכירות חסומות לאנשי „חרות", מפא"י, ואחר־כך המערך. היו אלה שהכניסו את שיטת הפוליטיזציה בשרות הממשלתי. הם אלה אשר מילאו את המשרדים הממשלתיים באנשי שלומנו, ובעלי כרטיס מפלגה, או שיחדלו מן הצביעות הזו. אנחנו בסך הכל מתקנים את המעוות. איש ליכוד אינו פסול לשום תפקיד".

ב„חרות" מוסיפים, כי שרי המערך אינם שיות תמימות גם היום, ורובם ככולם מכניסים אנשי מפלגה ומקורבים למשרדים שעליהם הם מופקדים.

קומיסר פוליטי של „חרות"

על הטענה הזו משיבים במפלגת העבודה, כי בניגוד לליכוד, אשר שריו מסתמכים על קריטריון אחד ויחיד הזהות המפלגתית של האיש, והיותו מקורב למחנה של השר, הרי ב„עבודה" בחרו באנשים גם על פי קריטריונים אובייקטיביים — היותם בעלי כישורים מקצועיים למלא את התפקידים. מה שעושה הליכוד, אומרים ב„עבודה", זה הרס השירות הציבורי.

יש להניח, כי לא היה זה מקרה שראש הממשלה שמעון פרס לא השתתף בישיבת הלשכה בשבוע שעבר. פרס אינו מעוניין להצטייר כמי שעוסק בנושאים מפלגתיים מובהקים, ואשר יש בהם ויכוח וניגוח בין העבודה והליכוד. הגישה הממלכתית־לאומית של פרס נשמרת על ידו בקפידה. את הנושאים המפלגתיים והבינמפלגתיים הוא משאיר לחבריו.

לקראת ישיבת הלשכה בשבוע שעבר הכין אגף כוח האדם של מפלגת העבודה מסמך לחברי הלשכה, שבו הובאו נתונים על תהליך הליכודיזציה של שרות המדינה.

כך קובע המסמך, כי „נציב שרות המדינה הנוכחי, איש תנועת החרות אברהם נתן, מונה בתקופת ממשלת הליכוד לנציב ולפני־כן לתפקיד של משנה לנציב, שיצרן במיוחד עבורו לבלוצו של ארידור. מינויו, נאמר עוד, היה מינוי מפלגתי גלוי ובוטה, לפי כל העדויות הוא מתנהג בתפקידו כקומיסר פוליטי של „חרות", שתפקידו היחיד הוא למלא את שרות המדינה החל בנציבות המדינה דרך כל משרדי הממשלה באנשי חרות, בלא כל קשר להתאמתם לתפקיד ולכללי המינהל התקין שהוא ממונה עליהם. הוא מתערב בצורה בוטה גם בתקופת הממשלה הנוכחית בכל מינוי ובכל דרך שלתנועת החרות או שלסיעה בתוך תנועת החרות עניין בו".

ואם לא די בכך, הרי המסמך מציין, כי נשמעות טענות על התערבות ישירה או עקיפה ברשימות הפיטורין במשרדים השונים, במגמה לבטל פיטורין מתוכננים של אנשי חרות במשרדים השונים.

בין השמות המופיעים במסמך הארוך מוזכרים גם מיכאל (מיקי) צולר, שמונה כמשנה לנציב שרות המדינה והוא „מינוי מפלגתי מובהק של שר האוצר"; נציב מס הכנסה יאיר רבינוביץ ש„הוא מינוי פוליטי של שר האוצר, כאשר במקביל יש נסיונות חוזרים ונשנים להשליט איש מובהק של תנועת החרות, אברהם צרפתי, על כל נושאי החקירות — הן במס הכנסה והן במכס".

בחברה למפעלי כלכלה ותרבות לעובדי המדינה הוחלפו לאחרונה כל הדירקטורים מטעם הממשלה וכל 6 הנציגים הן עכשיו אנשי הליכוד, ומיכאל צולר מונה כיו"ר הדירקטוריון.

עקיפת התקשי"ר

בין המשרדים הממשלתיים שבהם תהליך הליכודיזציה או במקרה הנ"ל „חרותיזציה" הוא מן החמורים ביותר מוזכר משרד העבודה והרווחה. בהקשר זה מביא המסמך דוגמאות כמו החלפת מנהל המכון לפריון העבודה. לטענת מחברי המסמך, הודח ישראל מידן בניגוד לעמדת הנהלת המכון, התאחדות התעשיינים וההסתדרות, וזאת כדי להכניס את איש תנועת החרות, יוסף דוריאל, במקומו. זאת למרות שהשר קצב הוזהר על־ידי השר שחל שהדבר נוגד את ההסכמים הקואליציוניים. כן בוצעו שורה של מינויים מפלגתיים מובהקים, תוך עקיפת התקשי"ר, פסילת מועמדים שנגשו למכרזים, והוספת משרות מיותרות בתקופה של צמצום משרות. כל המינויים החדשים הם של חברי מרכז „חרות" או בעלי השפעה בו.

גם בשרות התעסוקה נעשו מינויים ליכודיים שנכפו על המערכת ללא צורך ענייני: התוספו כמות של סמנכ"לים ומפקחים אזוריים, שלדעת מומחים לא היו דרושים לשרות התעסוקה, וגם אינם מבצעים היום פונקציה חיונית — פרט לתפקיד ה„ליכודי חרותי", שהיה עיקר חשיבותם. מצב דומה מתואר גם בביטוח הלאומי.

לא נביא כאן את כל הנתונים שמפרט המסמך שהכין אגף כוח האדם במפלגת העבודה. נציין כאן רק, כי הוא אינו פוסח על משרד החוץ, שם לא רק שנעשים מינויים פוליטיים, אלא יש גם „מניפולציה של המינויים הפנימיים בעיקר בארה"ב, בכיוון של אנשים הנחשבים לנאמנים לקו המפלגתי של השר". בעניין זה טוענים במפלגת העבודה, כי שמיר קובע עובדות לשנים 1986־87 בהן יעמוד בראש המשרד שמעון פרס.

המצב אינו שונה במשרד המסחר והתעשייה בכל הקשור למינויים כלכליים בחו"ל ולדירקטורים במועצות המנהלים, במשרד התחבורה, במשרד השיכון ובמשרד התיירות.

להסיר את „כפפות המשי"

לשם איזון מתייחס המסמך גם לנעשה במשרדי הממשלה של המערך, אם כי ללא פירוט של מינויים כאלה או אחרים, היכולים להחשב גם כן כמינויים פוליטיים־מפלגתיים, אלא בניסוח כללי. „באופן כללי יש לקבוע שבמשרדים אלה נשמרו כללי התקשי"ר וגם ההסכם עם הליכוד, וממלאי תפקידים בולטים מטעם הליכוד נשארו בתפקידיהם המרכזיים".

במפלגת העבודה יש הטוענים, כי צריך להסיר את „כפפות־המשי" כדי לעצור את תהליך הליכודיזציה ההורס את שירות המדינה בצורה שיהיה קשה אחר־כך לשקמו. עוד אומרים ב„עבודה", כי נושא זה אינו פחות חשוב בכל נושא אחר, העלול לגרום למשבר ממשלתי.

בתנועת החרות אין מתייחסים, כאמור, ברצינות יתרה ל„דמעות התנין" של מפלגת העבודה.

„הפוסל — במומו פוסל. מה שאנחנו עדיין לא למדנו הם כבר שכחו. הם אבות השיטה, וממשיכים בה גם היום במשרדים שעליהם הם מופקדים. אף אחד לא מתייחס להתמרמרות שלהם" — אמר שר של הליכוד.

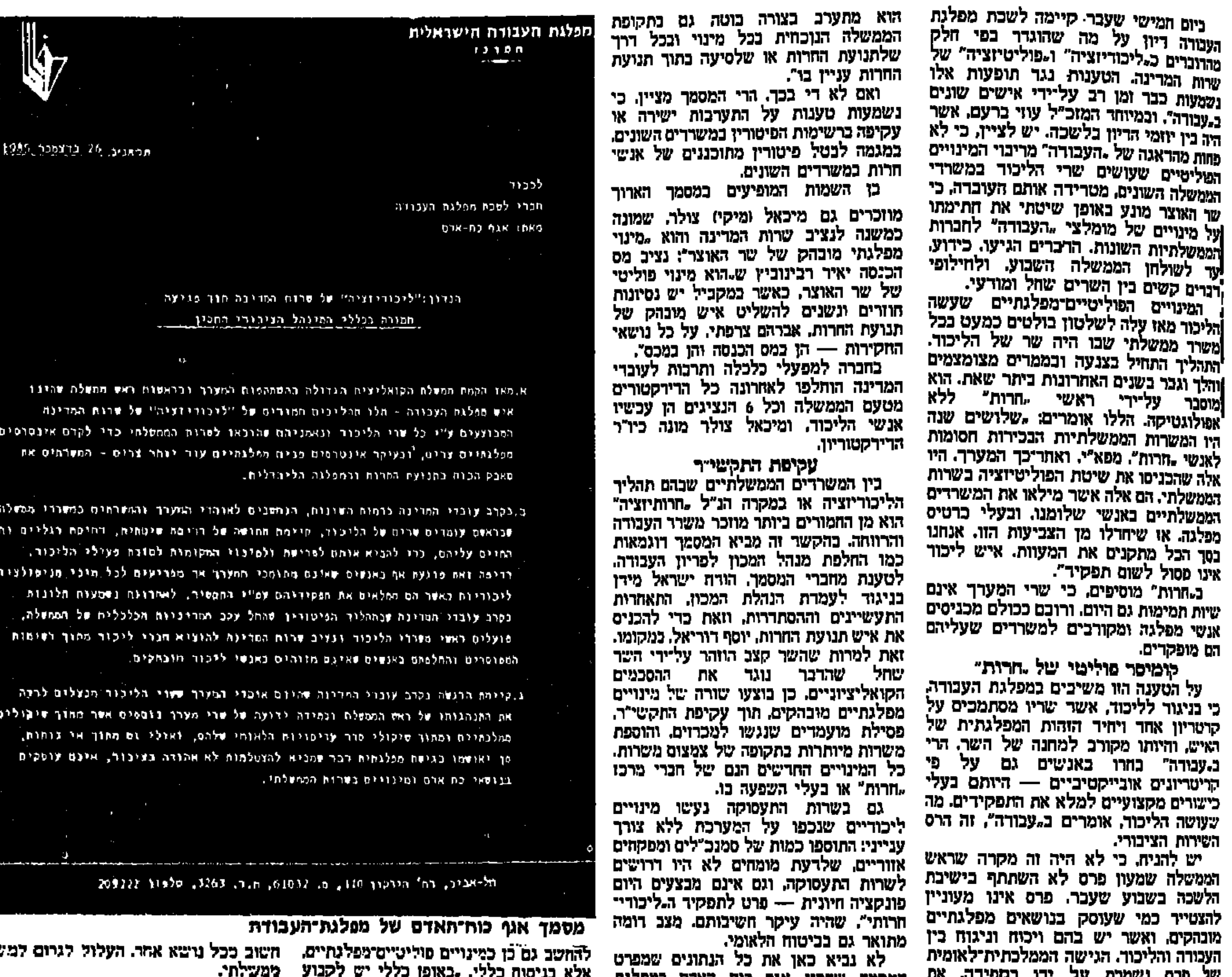
מפלגת העבודה הישראלית
המרכז

תל־אביב, 26 בדצמבר 1985

לכבוד
חברי לשכת מפלגת העבודה
מאת: אגף כח־אדם

הנדון: "ליכודיזציה" של שרות המדינה תוך פגיעה חמורה בכללי המינהל הציבורי התקין

א. מאז הקמת ממשלת הקואליציה הגדולה בהשתתפות המערך ובראשות ראש ממשלה שהוא איש מפלגת העבודה - חלו תהליכים חמורים של "ליכודיזציה" של שרות המדינה המבוצעים ע"י כל שרי הליכוד ונאמניהם שהובאו לשרות הממשלתי כדי לקדם אינטרסים מפלגתיים צרים, ובעיקר אינטרסים פנים מפלגתיים עוד יותר צרים - המשרתים את מאבק הכוח בתנועת החרות ובמפלגה הליברלית.

ב. בקרב עובדי המדינה ברמות השונות, הנחשבים לאוהדי המערך והמשרתים במשרדי ממשלה שבראשם עומדים שרים של הליכוד, קיימת תחושה של רדיפה שיטתית, דחיקת רגליים [illegible] עליהם, כדי להביא אותם לפרישה ולפינוי המקומות לטובת פעילי הליכוד. רדיפה זאת פוגעת אף באנשים שאינם מתומכי המערך או מצביעים לכל [illegible] ליכודיות כאשר הם ממלאים את תפקידיהם עפ"י התקשי"ר. לאחרונה נשמעות תלונות בקרב עובדי המדינה שבתהליך הפיטורין שהחל עקב המדיניות הכלכלית של הממשלה, פועלים ראשי משרדי הליכוד ונציב שרות המדינה להוציא חברי ליכוד מתוך רשימות המפוטרים והחלפתם באנשים שאינם מזוהים כאנשי ליכוד מובהקים.

ג. קיימת הרגשה בקרב עובדי המדינה שהיום אוהדי המערך ששרי הליכוד מנצלים לרעה את התנהגותו של ראש הממשלה ובמידה ידועה של שרי מערך נוספים אשר מתוך שיקולים ממלכתיים ומתוך שיקולי סדר עדיפויות הלאומי שלהם, ואולי גם מתוך אי [illegible], כן יאשמו בגישה מפלגתית דבר שמביא להתעלמות לא אהודה בציבור, אינם עוסקים בנושאי כח אדם ומינויים בשרות הממשלתי.

תל־אביב, רח' הירקון 110, מ. 61032, ת.ד. 3263, טלפון 209222

מסמך אגף כוח־האדם של מפלגת־העבודה

הליברלים האמיתיים

מפלגת המרכז הליברלית, מיסודם של נאמני המפלגה הליברלית של הליכוד, הופכת בחודש לעובדה מוגמרת. ראש עיריית תל־אביב שלמה (צ'יץ) להט יכול היה בסוף השבוע שעבר להוכיח לחבריו, כי ההמתנה הארוכה שהחליטו עליה היתה מיותרת. הם, כמוהו, הרי יודעים כי ראשי המפלגה הליברלית דואגים אך ורק לאינטרסים הפרטיקולאריים שלהם — וגם המיקוח הנוכחי עם „חרות", על עוד כמה אחוזים בייצוג הליברלי, מלמדים, כי מה שהיה הוא שיהיה, וחזות הכל הוא הכסא, או ליתר דיוק מספר הכסאות.

כינוס היסוד של המפלגה החדשה יהיה בחודש אפריל. כבר עתה נערכים מגעים בין הקבוצה הליברלית של צ'יץ לבין תנועת „שינוי". וכן מתנהלים מגעים עם אנשי „אומץ" של יגאל הורביץ. המפלגה הליברלית החדשה, אשר מייסדיה (הולצין, ברמן, הרמלך, פלומין ואחרים) מקווים להרחיבה על־ידי שותפים פוליטיים נוספים, רוצה למלא את החלל שנוצר בין מפלגת העבודה לבין „חרות". לדעתם, מפלגת־האם שלהם איבדה זה מכבר את עקרונותיה הליברליים, והדלה לייצג אותם בתהליך החרותיזציה שעבר עליה במשך השנים.

שלמה להט, שהוא אחד האישים הבולטים בקבוצה, ומאלה אשר תבעו להקים את המפלגה החדשה כבר לפני חצי שנה. מיד לאחר שמושב ועידת הליברלים החליט על איחוד עם „חרות", מגלה היום צבע פוליטי מעניין. הדבר אולי מפתיע חלקים בציבור, אך אלה המכירים אותו יודעים, כי אין זו מהפכה בהשקפותיו, אלא עדות שהחזיק בהן מזה זמן רב. כך, למשל, מצהיר להט, כי תמור שלום־אמת יש לוותר על שטחים ביהודה ושומרון. בשעתו, היתה דעה זו מקובלת אצל חלק מסויים במפלגה הליברלית. אך היא הלכה והוצנעה, וכמעט נעלמה בעשור האחרון, והטמעה הליברלית בעמדות המדיניות של „חרות" היתה כמעט טוטאלית, לפחות בכל הקשור להתבטאויות פומביות וגלויות.

מסתבר, כי המפלגה החדשה, כמו „שינוי" היום, עשויה להיות בעתיד שותפה לקואליציה בראשות המערך.

אך בפוליטיקה הישראלית הזהירות היא כלל ברזל, אף כי ההחלטה כבר נפלה, הרי יש בקבוצה הזו תאומים, כי אם איחוד הליכוד לא יתקיים, ואם הליברלים יחליטו להקים חטיבה נפרדת בכנסת, וכאשר יותר להפרד מ„חרות", לא יהיה צורך להקים מפלגה ליברלית חדשה, אלא לשקם את הישנה ולהריץ אותה במהירות לכנסת. אלה הם אותם אישים אשר דחו את ההחלטה על הקמת המפלגה החדשה במשך [illegible] החודשים שעברו.

נוער מפ"ם

דימוי, כמו סטיגמה, יש לו תכונות של דבק, הוא נצמד חזק, וקשה מאד להסירו. מפ"ם, למשל, מתמודדת עם דימוי של מפלגה מבוגרת, או במלים בוטות יותר: מפלגה קשישה. הדבר קשור כנראה לעובדה, שאנשי מנהיגות המפלגה עדיין פעילים בחזית המפלגה, ומי [illegible] [illegible] [illegible] שהיא מפלגה זקנה.

[illegible] הצעירים לא [illegible] משום מה [illegible] כי במפ"ם יש גם נוער שמוצאו [illegible] לפעילות במסגרות המפלגה.

לפני ימים אחדים התכנסו ב„צוותא" בתל־אביב בקבוצים בני נוער במסגרת „נוער־מפ"ם", ויש המבטיחים, כי זוהי רק התחלה. עכשיו, אפשר יהיה למצוא במפ"ם לא רק אבות ובנים, אלא גם את הנכדים.

אופוזיציה לפרס במפלגת העבודה

בעוד שמעון פרס מנסה בכל הדרכים לרצות את שותפיו הדתיים בקואליציה, ולהסיר ממנו וממפלגתו את הדימוי של „אפיקורסים להכעיס" ושל אנטי־דתיים, הוא הצליח כבר לעורר כנגדו חלקים שונים בתוך מפלגתו. הללו רואים בצעדיו האחרונים של ראש הממשלה כניעה לסחטנות הדתית וטוענים, כי הדבר ירחיק מהמפלגה את אותם אנשים, אשר התייחסו במלוא הרצינות למצע מפלגת העבודה בנושאי דת ומדינה.

בימים אלה אף התארגנה קבוצה של חברים צעירים במפלגה, בראשות מזכיר המשמרת הצעירה אפרים זינגר, והקימה ועד פעולה למניעת הכניעה לחרדים. לפני שבוע הפגינו סטודנטים של מפלגת העבודה ליד בית המפלגה נגד הכניעה לדתיים.

במסיבת עתונאים שקיימו כמה מחברי הוועדה היוזמת טען זינגר, כי הרושם הוא שמפלגת העבודה הולכת לקפל כמה רגלים, בעיקר בנושאי דת ומדינה. הוא שלל את הקונצפציה של ראש הממשלה ומנהיגים אחרים במפלגה, כאילו מפלגת העבודה עשתה טעות בעמדותיה בנושאי דת, ואמר כי יש מי שמנסה עכשיו למשוך את המפלגה לוותר ולהכנע — תמורת לא ברור מה. מזכיר המשמרת הצעירה הופתע לשמוע את פרס שאמר לפני שבוע, כי מצע המפלגה הקודם בנושא דת ומדינה פגע במפלגה. במה הוא פגע? שואל זינגר. הרי המצע מבוסס על החלטות הוועידה. אם המצע פגע ביכולתנו להקים קואליציה כזו או אחרת בגלל עמדותינו, הרי השאלה היא האם מפלגה צריכה להגיע לשלטון בכל מחיר — גם במחיר ויתור על עקרונות והשקפת עולם — שואל־מתריס זינגר.

צעירי „העבודה" מצהירים, כי אינם אנטי־דתיים. אך הם מזעקים נגד השימוש הציני בקדושת הסטאטוס־קוו כאשר במצע המפלגה לבחירות לכנסת ה־11 נאמר במפורש, כי „העבודה" תעשה לתיקון הכירסום בסטאטוס־קוו מאז שלטון הליכוד ב־77', כך, למשל, אין הם מבינים כיצד אפשר בכלל לדבר על הרחבת סמכויות בתי־הדין־הרבניים כאשר במצע המפלגה נאמר במפורש, שהמפלגה תתנגד לכך. מה גם שלטענתם פירוש הדבר בפועל יהיה, בין היתר, חסימת דרכה של האשה לפנייה לבית־דין אזרחי, ביטול סמכות פיקוח בג"ץ על החלטות בתי־הדין הרבניים, ביטול ההכרה בנשואים אזרחיים, ועוד שורה של נושאים שבהן תגיע המונופוליזציה של בתי־הדין הרבניים לממדים בלתי נסבלים.

צעירי „העבודה" מתכוונים קודם־כל לפעול בתוך מפלגתם — הטרודה בתקופה זו בהכנות לוועידתה, ועוסקת בגיבוש מצע המפלגה בכל הנושאים, כולל התחום של דת ומדינה. הם כבר פנו לכל חברי המרכז, ויפעלו גם בוועדת המשנה העוסקת בהצעות החלטה בנושאי דת ומדינה. כן הם מבטיחים לפעול ברחוב נגד נסיונות הכפייה הדתית של המפלגות הדתיות והאנטי־ציוניות.

רשות הקורא

המלחמה במורמונים עלבון ליהדות

כידוע לכל, נהנים הרבי מלובאוויטש והרבי מסאטמר מחופש פעולה גמור בארה"ב. אפשר לומר, כי הם נהנים כמעט מאוטונומיה גמורה בפעולותיהם. בשורתם המסיונרית, מהמטה הראשי שלהם בברוקלין, מגיעה לכל העולם, כולל אתיופיה וברית"מ. ו„הישגי" פעולתם המסיונרית מפורסמים בכלי התקשורת בעולם.

שליחיו המסיונרים של הרבי מסאטמר מנהלים פעילות אנטי־ציונית ואנטי־ישראלית בירושלים, בירת ישראל, „שר החוץ" שלהם, הרב הירש, מעז להופיע בטלוויזיה הממלכתית הישראלית ולהכריז כי הם „מצפים לשחרורם מעול הכיבוש הישראלי" ע"י אחד מ„צדיקי הדור", ר' יאסר עראפאת, שאל בממשלתו העתידה ב„פלשתין המשוחררת" הוא שואף להצטרף.

המורמונים אינם מכחישים כי בכוונתם וברצונם להפיץ את בשורת דתם, בכל מדינה שחוקיה וממשלתה יאפשרו להם זאת, מלבד במדינת ישראל, שלגביה יש להם יחס מיוחד, הנובע מעקרונות אמונתם. לכן הם גם מוכנים לתת התחייבות וערבויות חוקיות ומוסריות, ששום פעולה מסיונרית לא תיעשה במסגרת האוניברסיטה שבניינה יתוקם בימים אלה בירושלים. כל הגופים שנזעקו נגד הבניין ולא נגד האוניברסיטה, הפועלת בישראל כבר 15 שנה. שום גוף לא הצליח להציג לפני הציבור הישראלי ולו גם מניין יהודים שהועברו על דתם במשך 15 השנים האחרונות כתוצאה מפעילות מסיונרית מורמונית — לעומת עשרות צעירים יהודים יוצאי־צבא שהועברו ב„חוזרים בתשובה" לכת חסידי סאטמר, שונאי הציונות ומדינת ישראל, בני־בריתו של יאסר עראפאת.

המלחמה האנטי־מורמונית של המיני־בר האורטודוקסי החרדי ועוזריהם ה„לאומיים", חושפת את היהודים בכל העולם לסכנות תגובה של חסידי המורמונים ואחרים. אך יותר מכל היא מהווה עלבון צורב ליותר מ־95 אחוז של העם היהודי, אשר יהדותם רחבה ואיתנה יותר ואינה חשה כל סכנה מצד המורמונים.

הסכנה היא בפנים, בקיבוצות וכיתות יהודיות קטנות, אשר כדי להסתגר ולהתבדל ביהדות דלה, צרה ומצומצמת הם מוכנים לכרות ברית עם אויבי עם ישראל ומדינת ישראל. מהרסיך ומחריביך ממך ייצאו.

יוסף קליין, אשקלון

מועצה ללא תקציב

למועצה המקומית בירוחם אין תקציב מאושר מאז נבחרה, לפני כשנה וחצי אושרה מסגרת תקציבית, ללא חלוקה לסעיפים. לכן מרשה לעצמו ראש המועצה, ברוך אלמקייס, לעשות או לקנות כל דבר שהוא מעוניין, ללא הנהלה או ועדת כספים. אנו, חברי האופוזיציה למועצה המקומית בירוחם, דורשים כבר זה שישה חודשים להכין תקציב למועצה. אך ראש המועצה אינו מעוניין להכין תקציב חדש.

המועצה מוציאה פרוייקטים של בנייה ופיתוח ללא ועדת מכרזים ואישורם במליאת המועצה. המועצה מעולם לא קבעה לעצמה את מדיניות הפיתוח שלה. לכן ראש המועצה עושה כרצונו כלבבו. הדבר החמור ביותר שקרה באחרונה הוא, שראש המועצה רכש לעצמו מכונית חדשה, אופל רקורד 86, ללא אישור הנהלה או מליאה, למרות שברשות המועצה מכונית סובארו מודל 1984. ראש המועצה מרשה לעצמו לנסוע עם נהג צמוד, ללא תקן מאושר.

ועדת הביקורת במועצה אינה פועלת, כי כמה וכמה פעמים ניגשנו לקבל חומר וראש המועצה נתן הוראה לא להעביר כל חומר לרשות חברי המועצה. לכן חברי המועצה או האופוזיציה אינם יכולים לדעת שום דבר על הנעשה בכספי הציבור. אנו גם לא יודעים מה הגרעון של המועצה המקומית ירוחם.

נשאלת השאלה, מי ישא באחריות כאשר המועצה תעמוד (וקרובה לכך) בפני שיתוק טוטאלי של השירותים לציבור.

אברהם וסקר, חבר המועצה המקומית ירוחם

למען גילוי הצדק

בעיתון „על המשמר" מיום 31.12.85 התפרסם במדור „רשות הקורא" מכתבו של זאב שמיר תחת הכותרת „לחזק את הביקורת הפנימית".

ברצוני להעמיד דברים על דיוקם. בלי להיכנס לוויכוח על בעיה סביב הבחירות בוועדת המרכזת בישיבת המרכז מיום 4.12.85, מה גם שהוויכוח אינו עם זאב שמיר. הפנייה לבית־המשפט נעשתה מתוך שיקול דעת, ולא מתוך חולשה או יאוש, והמטרה למנוע טשטוש דברים נכונים וגם למען גילוי הצדק וטוהר המידות.

דודי כהן, ת"א

בעריכת עלינא תורי

שיקום

(סוף מעמוד 5)

„אתא". המפעל נותר ללא רוכש, המוגרר כפי כל כרציני. בסוף מאי מודיע השופט בר על סגירת המפעל ועל פיטורי עובדיו.

„הקרב האחרון"

עובדי „אתא" מתבצרים במפעל, מתכוננים למה שהם מכנים „הקרב האחרון". הממשלה עומדת לערוך דיון מקיף בפרשת „אתא". ה„לובי" למען „אתא" נכנס להילוך גבוה. כל אחד משרי הממשלה עובר טיפול אישי. עולים לרגל, משכנעים, מבקשים, מתריעים, כל קול קובע.

הממשלה מתכנסת בשני ביוני לישיבה שנמשכת יותר משש שעות. קיסר מודיע שהוא בדרך למפעל. הכל רואים בכך סימן טוב. מחכים לסיום משבר „אתא". בארבע אחרי הצהריים, מחליטה הממשלה שלא להחליט. הנושא חוזר לוועדת השרים לענייני „אתא". בראייה לאחור יאמרו אחר כך בהסתדרות ובוועד־העובדים, כי למעשה ביום הזה אבדו כל סיכויי ההבראה למפעל.

במהלך חמשת החודשים הבאים עולה „אתא" לכותרות ויורדת מהן כמה ימים. תעשיין הטקסטיל ג'ק נאסר מגלה עניין ברכישת „אתא". גם כאן מתארך המשא ומתן. הממשלה מוכנה להשקיע סכום של 7.75 מיליון דולר לשיקום או לחלופין 5.75 מיליון דולר, לתשלום פיצויים. יחד עם זאת דורשת הממשלה ערבויות מנאסר, כי יש ביכולתו לשקם את המפעל. נאסר דורש יותר.

מכירת חיסול

בשבוע האחרון של דצמבר 1985, שנה בדיוק לאחר זריקת ההחייאה שקיבל המפעל, מתפוצץ המשא ומתן עם ג'ק נאסר. „אתא" מפורקת רשמית בבית המשפט המחוזי. העובדים מקבלים לאחר חודשים רבים של חוסר ודאות את ההחלטה בהשלמה. אין להם יותר כוח להיאבק. השופט בר מודיע, כי כל המעוניין לרכוש חלקים מהמפעל או ציוד רשאי לפנות לכונסי הנכסים של המפעל. דצמבר 1985 ב„אתא" מתקיימת מכירת חיסול. 1985 מתגלה כשנה מאכזבת לתעשיית הטקסטיל.

קברניטי

(המשך מעמוד 6)

הטובים (ערפאת ואש"ף שלו) והרעים (כל אלה המתנגדים לערפאת ולאירגונו). עתה, כאשר ישראל מאשימה את הפלשתינים במשוב, אומרת הטלוויזיה: „ישראל מאשימה את כל הפלשתינים, ללא יוצא מן הכלל".

באחד הערבים האחרונים אמר קריין החדשות, כי „ישנם שני סוגים של טרור — זה של קבוצות קיצוניות וזה של מדינות. טרור־של־מדינה בוצע לראשונה על־ידי ישראל באנטבה וכעת בוצע על־ידי המצרים בוואלטה". בהתחשב בפיקוח ההדוק של ממשלת יוון על הטלוויזיה, אין להניח כי עורך החדשות ניסח את הדברים האלה ביוזמתו־שלו.

הסיבה למאמצי ממשלת יוון לבלום את ההרגשות האנטי־ערביות היא בנסיונה להשיג מילווה לטווח קצר בשביל הרזרבות שלה במטבע זר, שהגיעו לשפל. מסוכן. פאפאנדריאו כנראה מסרב ללמוד משגיאותיו בעבר. בארבע השנים האחרונות הוא לא קיבל פרוטה ממדינות־ערב וקשה לדעת מה מניע אותו לחשוב כי יקבל מהם כסף דווקא כעת. הנה כתב בימים אלה הסופר והעיתונאי הידוע ניקוס דימו, בעיתון הפרו־ממשלתי רב־היוקרה „טו וימה", כי „על יוון להבין שהידידים שלנו הם האירופאים ולא הערבים (שמעולם לא היו ידידינו)".

אני מאשים

(המשך מעמוד 6)

ראשי הרשויות הערביות גמרו אומר להמשיך בסגנון ההידברות והדיאלוג עם נציגי הממשלה. הם החליטו לבקש פגישה נוספת עם ראש הממשלה לליבון בעיות נוספות מהם סובל הסקטור הערבי.

ח"כ תאופיק זיאד, שביטא את האני מאמין של כל עמיתיו, אמר „עלינו לגלות אורך רוח וסובלנות ולא לגלות עצבנות וספקנות".

ביקורת עצמית

חברי הוועד הארצי שהתכנסו כשבוע שעבר בשפרעם לא חסכו מעצמם ביקורת עצמית ויצאו בקריאה לראשי הרשויות הערביות להעמיק את הגבייה, להתייעל ולדאוג למינהל תקין יותר.

פרט מעניין נוסף שיש לתת עליו את הדעת הוא שראש הממשלה והשרים פרץ וויצמן נפגשו הפעם עם נציגי הוועד הארצי בלי שושבינים ובלי מתווכים. בכך הם הכירו בוועד כמייצג הרשויות הערביות, דבר שהוא אולי למורת רוחם של פקידים רבים.

ניתן לסכם ולומר שראשי הרשויות הערביות קצרו הפעם הצלחה מירבית בגלל סיגנון ההידברות והשכנוע בו נקטו. יש לקוות שנציגי הממשלה מחד ונציגי הציבור הערבי מאידך יאמצו לעצמם סגנון זה ולא ישובו לשיח החירשים שאיפיין אותם בעבר.

קולנוע

הקאובוי האחרון של טקסאס

„מפרץ אלמו" בקולנוע סטודיו בתל־אביב

מאת יעל ישראל

אמריקה מכה על חטא התערבותה בווייטנאם, אך את הצד המכוער אינה מרבה להראות. בסרט „דמעות של שתיקה" הוצגו פניו החיוביות של האמריקני, העוזר לפליט הווייטנאמי האומלל — בידידות האמיצה בין העיתונאי שנברג לעוזרו הווייטנאמי דית פראן. בסרטו של צימינו „צייד הצבאים" הווייטנאמי של החמר־רוז' היה חיה אכזרית ומורעלת. עכשיו עשה צימינו סרט גזעני נוסף, נגד מלוכסני־העיניים ש„משתלטים" על אמריקה, ב„שנת הדרקון". כנראה היה דרוש במאי צרפתי כלואי מאל כדי להראות לאמריקנים את פניהם המכוערות והגזעניות ולהוציא את הקו־קלוקס־קלן החוצה, מעבר לשתיקתם של הפלגים השמרניים באמא־אמריקה.

„מפרץ אלמו", של מאל („לאקומב לוסיין", „ילדה יפה", „אטלנטיק סיטי", „ארוחת ערב עם אנדרה"), עוסק בשנים האחרונות באמריקה, מציג את מה שהאמריקנים לא רוצים לראות: שנאת זרים בארץ שהורכבה מזרים, לאומנות־שוביניסטית חדורה עמוק בלבנים גאים, ששכחו כי הורי־הוריהם היו גם הם פליטים אומללים, שבאו לבנות עתיד בארץ חדשה, או בקיצור — „החלום האמריקני לאמריקנים": והאמריקנים האלה הם תמיד לבנים ואנגלוסקסים.

יותר מחצי מיליון פליטים ווייטנאמים הגיעו לארה"ב לאחר הפסקת מעורבותה של אמריקה בווייטנאם ונפילת ממשלת סייגון. אותם פליטים שברחו מאימי החמר־רוז' ונהרו ליד פסל־החירות היו משוכנעים שאמריקה תקבלם בזרועות פתוחות ותעניק להם מחסה ובית. הם נתבדו. קרוב למאה אלף פליטים וייטנאמים התיישבו בטקסאס, מעוז הקו־קלוס־קלן (מעניין למה דווקא שם), רובם הפכו לדייגים ולוכדי־סרטנים ומאחר שהם עובדים חרוצים, הפכו במהרה לסכנה המאיימת על פרנסתם של הדייגים הלבנים. המאבק העקוב־מדם לא הרחיק לבוא.

הבמאי לואי מאל קרא על המאבק העגום שהתרחש בשלהי שנות השבעים בטקסאס והחליט להופכו לדרמה: „זו אחת האירוניות המרירות ביותר בהיסטוריה האמריקנית" — אמר מאל — „האנשים האלה הפכו לפליטים מפני שלחמו לצד האמריקנים ועזרו את הקומוניזם. אבל כשהגיעו לארה"ב הם נתקלו בבעיות מצד אותם אנשים שנלחמו לצידם בווייטנאם".

סיפור סרטו של מאל הוא סיפורו של דין (הו נחווי), שאינו שתקן אלא סטודנט ממוצא וייטנאמי — פליט צעיר ושאפתן ש„התאמרק". מדבר בסלנג טקסאני ובחר להתערות בתרבות הקוקה־קולה. בראשית הסרט הוא מגיע לתוך המרחבים האמריקני חבוש כובע־בוקרים מסורתי ונעול מגפיים — ממש כמו בסרטי המערבונים. דין רוצה את החלום האמריקני לעצמו. מטרתו להקים מפעל־דיג במפרץ אלמו וכבוא היום להפוך למיליונר. לו היה פולני או איטלקי, היה לו קל יותר להגשים את החלום. אך הצעיר הווייטנאמי בחר דווקא בטקסאס, ונתקל מייד עם בואו בחומת השנאה המפורסמת של מעוז השמרנות האמריקנית: פעם שנאו שם כושים ומקסיקנים, עכשיו שונאים שם וייטנאמים.

דין מתחיל לעבוד עם עוד עשרות פליטים במפעל הדיג של גלורי (איימי מאדיגן מ„מקום בלב" ו„רחובות לוהטים") — צעירה משכילה מהעיר הגדולה, שחזרה לעיירה כדי לעזור בעסקי אביה החולה. גלורי היא דמות הגיבורה החדשה של הקולנוע: אשה חזקה ומשוחררת ללא סיסמאות, שמנהלת את העסקים ביד רמה. אך לגלורי יש חולשה קטנה. אהבתה לידיד־הנעורים שאנג (אד האריס, בעלה במציאות, שהופיע ב„מקום בלב" ו„נשים בעורף") — מאצ'ו גזעני רב־קסם, בעל־משפחה, שעדיין מאוהב בה.

גלורי היא היחידה במפרץ אלמו שמעסיקה וייטנאמים בשכר נמוך, וכך פוגעת בפרנסתם של יתר הדייגים, וביניהם שאנג. היא נקלעת לקונפליקט רגשי בין החלטתה היוצאת דופן להעסיק זרים לבין התנגדותו של אהובה, אך מתעקשת על החלטתה. שאנג, מצידו, מגייס את חבריו חמומי המוח מהקו־קלוס־קלן והם מחליטים שאין מוצא, אלא לפעול באלימות ולגרש את הווייטנאמים בכוח הזרוע ובעזרת העלמת־עין מכוונת של המשטרה.

על תורן הסיפון הם תולים בובה של מלוכסן־עיניים; כלי־נשק בידיהם, עומדים הדייגים על הספינות, לבושים בבגדי הקו־קלוס־קלן ומשביתים את העבודה בנמל. הווייטנאמי שיעז להפר את השביתה — יומת. כמו שקרה במציאות, גם בסרט „מפרץ אלמו" הווייטנאמים הצייתנים פורשים מהמאבק, הקו־קלוס־קלן שוב ניצח. אך בסרטו של מאל יש מישהו שממשיך: זהו דין, שעושה צעד נוסף בהטמעותו באמריקה. הוא נרתם לעזרת גלורי והשניים נלחמים בשאנג, שהפך למנהיג השובתים.

מאל בנה את סרטו בהשראת שירי הקאנטרי של הדרום. גם העלילה מתפתחת כמו אותם שירים, או על־פי מכנה המערבון: יש אקדוחנים וקאובויים נוסח המאה העשרים, נשים, אהבות וכארים, אך במקום מקסיקנים או כושים יש וייטנאמים, וב„מפרץ אלמו" גלורי מכנה את דין: „הקאובוי האחרון של טקסאס", כי, צחוק הגורל, הוא האמיץ היחיד שמוכן להמשיך ולהילחם בשיניים על זכותו לממש את זכויות האזרח האמריקניות המפורסמות.

כמו מערבון, גם „מפרץ אלמו" מסתיים בשיא דראמאטי ואלים, בו מישהו חייב לנצח. בסצינת הסיום, שהיא כמין פארפראזה על הדו־קרב המסיים במערבון „בצהרי היום" נלחם שאנג בדין על האשה ועל הפרנסה. אבל דווקא האשה גלורי היא זאת שמתערבת בין שני הגברים, רוצחת את שאנג אהובה הלבן וככך מעדיפה את מלוכסן־העיניים הווייטנאמי.

„מפרץ אלמו" — חלום אמריקני לווייטנאמים

מוסיקה

יש לנו צ'מבלו

מאת דליה שחורי

אחד הייחודים של שבוע הליטורגיקה המתקיים עכשיו בירושלים הוא בואם של שני נגני צ'מבלו מפורסמים, איגור קיפניס ולורי ואלפיש. היום בשעה 4 אחה"צ הם יתנו רסיטאל לשני צ'מבלי בכנסיית הדורמיציון ובו יצירות מאת הנדל, סקרלאטי, קופרן ובאך. הם ינגנו על הצ'מבלו של הדורמיציון, שנרכש לפני חצי שנה, ועל צ'מבלו חדש לגמרי, שיוצר לפי הזמנה והגיע לכבוד שבוע הליטורגיקה מפאריס אל התזמורת.

וזה סיפור הצ'מבלו החדש: לפני למעלה משנה ביקר מנהל התזמורת הסימפונית, ירושלים, יהודה פיקלר, בארה"ב. הוא פגש את לורי ואלפיש בבית אחותה, רובין קומיסיונה, רעיית המנצח סרג'יו. ואלפיש מכירה את פיקלר כבר 27 שנה, עוד מן הזמן, שהגיעה לכאן לסדרת הופעות והקלטות עם בעלה המנוח ארנסט ואלפיש. פיקלר הזמין אותה לבוא לארץ להופעות. היא השיבה: הייתי רוצה להביא איתי גם את איגור קיפניס. אבל האם יש לכם שני צ'מבלים? פיקלר: אין לנו אפילו אחד.

ואלפיש אמרה: השאר את זה לי. היא פתחה במסע התרמות, שעליו היא מספרת בהתלהבות רבה כי, כך אני מתרשמת, אינה נוהגת להתרים כל יום. היא אספה, דרך טלפונים, מכתבים וקונצרטים, פלוס תרומה עצמית של 5000 דולר, את הסכום הדרוש לצ'מבלו חדש: 13,000 דולר. את הכלי הזמינה בפאריס, לאחר שחישבה ומצאה, שהפרשי השער בין הפראנק והדולר יוזילו את הרכישה בפאריס בכ־3000 דולר.

הצ'מבלו הוזמן אצל פון נייגל, יצרן צ'מבלי, שהיה קשור עד אותו יום עם ויליאם דאוד מבוסטון וזה הכלי הראשון שייצר לבדו. הצ'מבלו נעשה כולו ביד. הוא עוטה צבע כחול, בחירתה של לורי ואלפיש, מטעמים ציוניים. הוא מעוטר בפסי זהב ובפנים — „דיוק ויופי שלא יאומנו", כדבריה, והצליל? „הצליל שלו נהדר. זה כלי מעולה". הצ'מבלו, אגב, הגיע באיחור ובארגז שבור. היה חשש גדול, שהכלי ניזוק. אבל לא, פון נייגל עטף אותו פעמיים, והוא הגיע שלם ללא סריטה. לורי ואלפיש כיוונה אותו, ולכבוד הקונצרט, עם איגור קיפניס, היא הביאה לארץ את אמה בת ה־86. גם אחרים מן התורמים באו. סיפור נחמד.

תיאטרון

„חיילי בדיל על חוף ירושלים" — חיים בצל המלחמה

מותר להיות חלש

שש דמויות משתתפות בלימוד תראפיית ה„גשטאלט", מתמודדות עם עצמן ועם הקבוצה. „חיילי בדיל על חוף ירושלים", בתיאטרון הקיבוץ, מבוסס על ספרה התיעודי של ד"ר עמיה ליבליך, שנכתב אחרי מלחמת יום־כיפור

מאת ציפי שוחט

שש הדמויות המגולמות שישה סיפורים אישיים עומדות בבסיס ההצגה החדשה של תיאטרון הקיבוץ, „חיילי בדיל על חוף ירושלים", המבוססת על ספרה התיעודי של עמיה ליבליך.

אורנה ספיר ורועי רשקס בחרו יחד כדי לעבד לבמה את הספר, שנכתב לאחר מלחמת יום־הכיפורים ומטפל בנושא המתחי ביותר של קיומנו כאן — החיים בצל המלחמה.

קבלת אימת המלחמה או אי קבלתה היו המוטו שעליו מתבסס הספר ואשר אל דמויותיו התוודעה המחברת, פסיכו־תראפיסטית במקצועה, בשיטת הטיפול הנקראת „תראפיית התבנית" או גשטאלט. מה זה אומר? זהו טיפול המבוסס על דיאלוג המאפשר לאדם לחוות אירועים מעברו, במקום לספר אותם, ובכך מאפשר לו להגיע לאיזון ופשרה עם עצמו ועם הסביבה. „כל שיטת הטיפול הזו", אומרת אורנה ספיר, הבמאית, „היא מאוד תיאטרלית. מה שאני אוהבת בתיאטרון זה לראות עבודה בתהליך, כמו בשיטת הטיפול הזו. לראות את כל הניואנסים של הבריחות, הפחות וההצגות. זו גם הייתה הסיבה לבחירה של הספר".

המיליה של הדמויות הנפגשות בהצגה היא האוניברסיטה — לשם הן מגיעות, כדי ללמוד את נושא תראפיית התבנית. במהלך ההצגה נחשפות הדמויות, מתמודדות עם עצמן ועם הקבוצה ומגיעות לאיזון שהוא איזון וקבלה עצמית. וזוהי הארה המאפשרת להן להמשיך הלאה.

האם אין כאן פתרונות מהירים מדי?

ספיר: „הספר נכתב לא כדי להראות תהליכים נפשיים. המגמתיות שלו נועדה להוציא, לכאוב, להתחיל לקבל — זו האפשרות היחידה לתפקד. נכון שהתהליכים של השיטה קצת מקופחים לצורך האמירה. עזרתי לזה להיות יותר תיאטרון. בספר היא שואלת והם עונים. אני ניסיתי להחזיר חלק מהבעיות, כדי ליצור אמינות. אין כוונה להראות שזה מכשיר קסם. הכוונה להראות שאפשר להסתדר עם הבעיות. בספר זה יותר מפורש ופשטני".

העיבוד של ספיר־רשקס „שיכלל" את הדמויות והוסיף להן מימד של עומק. דמות המנחה — הפסיכולוגית (הגר אולמן) — זה פיתוח שלהם. נוספה לה ביוגראפיה אישית והסיפור של אנשי הקבוצה הופך להיות גם לסיפור האישי שלה. „בספר זה מופיע", אומרת ספיר, „אבל ברמיזה. לצורך הדרמה נתתי לה סיפור מלא. היא אשה מעל לארבעים, שבעלה עזב אותה אחרי המלחמה למען אשה צעירה ממנה. בסיום, עם שלוחה חשופית, היא מודה: אני בהלם קרב. כולנו בישראל הם בהלם קרב תמידי". דמות אחת המצאה של רועי, היא המנקה לאה (רחל דולב) שהוספה. במהלך ההצגה למנהלת ההצגה מניעה את הדמויות. משמשת כהד למחשבות הקהל ומוסיפה להצגה מימד של הומור והרפיה.

הקהל באולם יושב מסביב לשלושה צדי הבמה החשופה. התפאורה מינימליסטית ואת התאורה מפעילים השחקנים עצמם. „כמה שנות עבודתי כשחקנית פיתחתי שנאה לתפאורות, אחרי שסחבתי שנים תפאורות וקוליסות", אומרת ספיר, שזו לה עבודה כבמאית ראשונה. „כשחקנית הצטבר אצלי רצון לראות איך תיאטרון צריך להיות. רציתי להביא את מטבח התיאטרון אל הבמה. זה אצלי צימאון למפגש ישיר עם קהל. להיות חד־פעמי בכל הצגה".

הדיאלוג בין הדמויות הופך לדיאלוג של הקהל וחצופה בהן. יש לחומר איכות אחרת מאשר חומר המוצג באולמות גדולים. „האירוע התיאטרוני הזה, כשהוצג לראשונה במשמר־העמק, שימש קתארזיס לכל מיני דברים", אומרת ספיר, „סיפורים מהמלחמה חזרו לאנשים בקיבוץ. נוצר קשר איכות בין האנשים כתוצאה מהצפייה. תגובת האנשים בקיבוץ הייתה, לפעמים, תיאטרון יותר חזק מהתיאטרון עצמו".

רפי צור, מנהל תיאטרון הקיבוץ, מוסיף: „בעיות בוערות קיבלו ביטוי במחאות, אבל מסיבות שונות לא קיבלו ביטוי אמנותי. אלה הן בעיות שמעסיקות לא רק את הצעירים אלא גם את אלה שנשארים בעורף. מטרתנו לא רק לצעוק, אלא ליצור עם הקהל את החוויה".

בסיום ההצגה שר נועם פלג, המגלם בהצגה דמות שלקתה בהלם קרב, „יונה מפרפרת בצפורני הנץ/ ענף הזית אוכל עד תום/ הגדולים משחקים בינגו עד תום/ ... ומבין צפורני הדורס הנורא/ תהמה לה ביאוש יונה לבנה/ שובה, שובה הביתה מהר/ שובה חתיכת משורר/ זאבים שולחים ילדים למותם/ רוצחים בשיטת הסרט הנע/ מעלים קורבן למזבח הדרגה..."

רועי, שכתב את השיר, רואה בהצגה, כמו בשיר, היגד אנטי־מלחמתי: „הגיע הזמן לחזור הביתה מהמלחמה. הגיע הזמן לחזור לא בגלל שתהיה מלחמה יותר גרועה או בגלל שהפוליטיקאים טובים יותר. צריך לחזור למציאות ולזחול הלאה, כי זה מה שיש". אורנה „מושכת" לכיוון האנושי: „אני מאמינה שצריך לדבר על בעיות. מותר להיות חלש, לא צודק, טועה, כמעט פושע — זאת מרגע של מבחן יש סיכוי להיות יותר חזק. מצב הלחץ שאנו חיים מחדד את הצורך הזה".

משתתפים נוספים: חנה דרורי, דיאן ומיה, יגאל רון, עפרה רם.

מוסיקה: יואב נטען. תלבושות: אורה שטנגנטל. תאורה: רפי צור. ייעוץ מקצועי: ד"ר שרגא סרוק.

בעריכת צביה בן־שלום

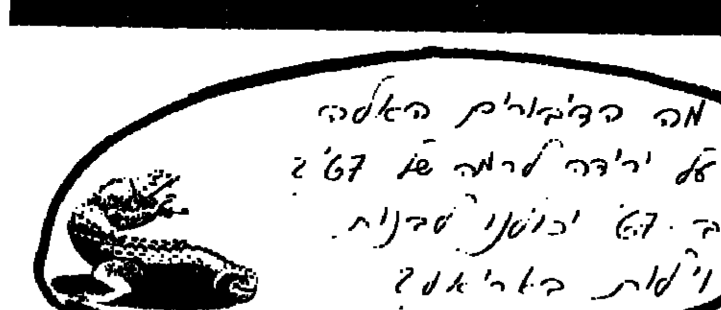

העיניים הירוקות של פתח־תקווה

תלמידים במשתלת בית הספר

ההיסטוריה יודעת לספר על הרבה מהפכות, אך נדמה לי ש„המהפכה הירוקה" היתה רק אחת והיא התחוללה דווקא בארצנו. ככל המהפכות, גם היא תבעה קורבנות, עמל וסבל. אך בסופו של דבר הפכה ארץ יבשה חרושת סלעים, לגן פורח מלא עצים, פרחים, שיחים וכרי דשא.

התיירים סבורים שזה פשוט עניין של בחירה נכונה. ידענו איפה להקים את ביתנו — בתוך שטחים מלאי ירק ופרחים. גם ילדינו חושבים כנראה שהיערות, הגנים, העצים והדשאים קיימים מאז טיילו אדם וחווה בגן עדן. ואולי גם אנחנו, המבוגרים, כבר שכחנו איך סיקלו את השטחים, זרעו ושתלו כדי להפכם לגן פורח.

אחד השותפים הפעילים למהפכה שקטה זו הוא „בית־הספר לגננות ושתלנות" של ויצ"ו בפתח־תקווה, שהוקם לפני 65 שנה. בית ספר זה הוא אחד מ־11 כפרי הנוער ובתי־ספר חקלאיים ומקצועיים של ויצ"ו, שבהם לומדים כ־5000 נערים ונערות.

בבית הספר בפתח־תקווה לומדים וחיים בתנאי פנימיה, 185 בני נוער בגיל תיכון, שרובם מוגדרים כנוער במצוקה, אבל לא בהכרח משום שבאו מבתים עניים או הרוסים. גם נערים שאינם מוצאים את מקומם בין כותלי בית־ספר רגיל, או כאלה שאירע אסון במשפחתם, או עולים חדשים נחשבים לנוער במצוקה, אומר אבירם אברהם מנהל בית הספר.

בנוסף לתלמידים אלה לומדים בבית הספר גם 70 תלמידים אקסטרניים, 28 תלמידי טכנאות, 15 תלמידי תיכנון־נוף וכ־13 מבוגרים, שהחליטו לעבור הסבה מקצועית. סגל בית הספר כולל 48 מורים ו־13 מדריכים ואמהות בית.

לדברי שולמית הילל, האחראית לבתי הספר ומוסדות החינוך של ויצ"ו, מהווה בית הספר לגננות וטכנאות־נוף בפתח־תקווה תופעה ייחודית, לא רק בויצ"ו אלא בארץ כולה. שכן בנוסף ללימודים הרגילים בטכנאות, הנדסאות־נוף, שתלנות וגננות, מספק בית הספר שורה ארוכה של השתלמויות בנושאי השקיה, ריבוי צמחים ומארגן ימי עיון בנושאים אלה.

ביקור בבית הספר זו חוויה בפני עצמה. טכנאי הנוף מנסים דרכים חדשות לשיפור מראה הסביבה והשתלנים מגלים אפשרויות שונות ומשונות של חידושי הצמיחה. בכניסה לבית הספר הקימו מעין סופרמרקט לצמחים ובוגרי המוסד שמנהלים אותו נותנים הדרכה וייעוץ למבקרים.

בעזרת הפדרציה של ויצ"ו בשווייץ שוכלל וטופח בית הספר והיום אפשר ליהנות מספריה עשירה, אשר שוכנת בבניין יפה ומרווח, מציוד אורקולי ומגן בוטאני ובו צמחים נדירים.

מחקרים שנעשו מלמדים, שכ־85 אחוז מבוגרי בית הספר ממשיכים במקצוע בו הוכשרו, הם מכהנים כגננים, אדריכלי נוף וסביבה, חוקרי טבע ומורים לטבע. ויצ"ו, שעורכת בימים אלה מגבית למען מוסדות החינוך שלה, תרמה בהקמת בית־ספר זה למהפכה הירוקה של ישראל, שהפכה אדמה ללא צל לגן פורח.

חיה יוסף

1 — בודד זקוף וגא

כפי שהכל — פרט לשר האוצר — ציפו וניבאו, עיגל השקל החדש את המחירים כלפי מעלה. במבט שיטחי — של ה־1 בינואר, שעה 7 בבוקר — על דוכני הפירות והירקות בשווקים הפתוחים חוגגות הספרות הבודדות. מה שרק יום קודם לכן עלה 850 או 950 שקל שיהיה, פסיכולוגית, פחות מאלף היום נחרו שקל אחד. מי יתאמץ לרשום על הקרטון משהו מסובך כמו 0.95? אם בכחייך אחד מציבים 1, בודד, זקוף וגא. שקל אחד בכך הכל! זה כספי!

לגבי מה שעלה יותר מאלף שקל יש המוכנים להשקיע טיפה יותר מאין ורושמים 1.2 או 1.6 או 2.5 — אבל ה„תעלות" היא תמיד טיפה כלפי מעלה. לפעמים 5 אגורות חדשות ולפעמים 20 או אף 50. כי הרי על מחירי הירקות והפירות אין פיקוח. הם משתנים ממילא בדי יום. אז מה אם אתמול עלו החצילים 150 שקל? היום, סתם מסיבות נוחות שברישום, מחירם 0.2. לא יותר פשוט?

שר האוצר יטען — במידה רבה של צדק — שהמחירים יתייצבו לפי הביקוש וההיצע. ביאה לכלכלה ליברלית. אבל כל עוד הירקות הם המזון הזול ביותר ישיבו אנשים קלונות חצילים ב־50 אגורות במקום ב־35, ועגבניות ב־1, במקום ב־0.88. כי זה מה שיש.

צב"ש

איך עושים יין...

בעקבות הספר

ברחוב עליה, יש „בית הפקק"? בספר 87 עמודים, כריכה קשה וצבעונית והוא מעוצב בטעם רב על־ידי אירים הכבוי.

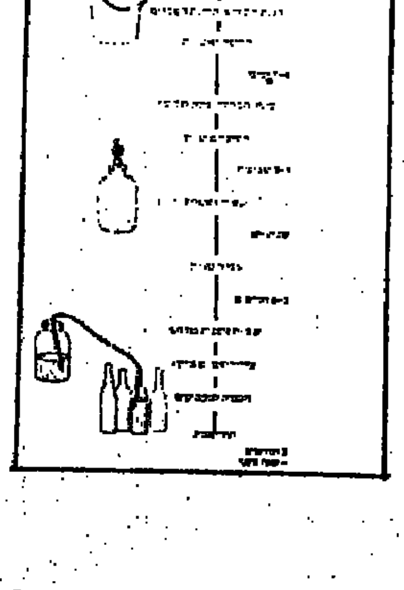

במסגרת החזרה אל המקורות החלו אנשים רבים לאפות לחם בבית. אז למה שלא יעשו גם יין? זה לא כל כך מסובך כפי שחושבים ופעם חשבו שגם לאפות לחם בבית זו בעיה. פשוט להיות קצת „משוגע לדבר". להתחיל שזה יהיה התחביב והמועיל. אם כי לא זולו החורן שלך וגם להיעזר קצת בהדרכה מקצועית. הדרכה כזאת מספקת הוצאת ר. סירקיס בספר החדש „יין מכל דבר" ואיך עושים יינות וליקרים, שבעריכתו — מרגיש המחבר אורי רוזנברג — „להנחות את הקורא בייצור יינות ביתיים לשם שימוש עצמי. בסדר גודל שאינו מסחרי ולא לשם מכירה". זה כדי שנהיה מכוסים מבחינת החוק. אורי רוזנברג הוא אגרונום ישראלי, שפיתח את ייצור היין הביתי כתחביב ואם לעשות לפי הספר — הוא מבין עניין. זהו, עד כמה שידוע לי, הספר העברי היחיד בנושא זה ויתרונו על ספרים לועזיים (כהם רבים ומגוונים) שהוא מתאים לתנאי הארץ, לפירותיה ואקלימה. יש בו ידע כללי על סוגי היינות והוראות לייצור של יינות שונים, החל בתירוש על כל שלביו. דרך „יינות מכל דבר" וענבים, תפוחי־עץ, תפוזים, רימונים, אפרסקים, אנסים, בננות, שזיפים, תמרים — טריים ומיובשים! וזה כולל גם יין מירקות (סלק, גזר, סלרי, תפוחי־אדמה, פטרוזיליה) ויינות מעשבי תיבול ועד לשדי. יין, אורז, יין תה, יין דבש וליקרים. אגב, אפשר גם לייצר ג'ין בבית — או לפחות לספר אותו. בספר הרבה איורים, טבלאות, דיאגרמות וגם כתובות של חנויות שבהן ניתן להשיג את הכלים, האביזרים והמצרכים הדרושים להכנת יין. הידעתם שבתל־אביב...

יעודכנו דמי־האבטלה לנשים אחרי חופשת לידה

בעקבות תיקון חוק הביטוח הלאומי שיזמה נעמת, יעודכן הבסיס לחישוב דמי־אבטלה המגיעים לנשים לאחר חופשת־לידה ויכלול את כל תוספות השכר המשולמות לכל השכירים במשק.

על־פי החישוב החדש תחול הזכאות לדמי־אבטלה על עובדת מובטלת לאחר חופשת לידה של 12 שבועות, עובדת שניצלה את זכותה לחופשת לידה מוארכת ללא תשלום, ועובדת שנעדרה מהעבודה בזמן ההריון בשל בעיות רפואיות, בהתאם לאמור בחוק עבודת נשים סעיפים 6, 7.

עד כה, היוותה המשכורת האחרונה לפני היציאה לחופשת־לידה בסיס לחישוב דמי האבטלה, ותוספות השכר ששולמו לשכירים במשק לא נכללו בחישוב זה.

מזכ"ל נעמת מאשה לובלסקי מציינת כי נעמת יזמה את תיקון החוק בעקבות העלייה הגדולה שחלה לאחרונה בפיטורי נשים לאחר חופשת לידה. כאשר בתנאי האינפלציה הקיימים נפגעה אף זכותן לקבלת דמי־אבטלה מעודכנים.

מתכונים למחברת

חציל ממולא, משחק

זה מעין משחק הרכבה יצירתי על בסיס של חציל ממולא. לוקחים חצילים קלים, מאורכים וקטנים עד בינוניים (עד 200 גר' עדיף פחות). לא כדאי לשחק בפחות מ־3 חצילים, יותר מחמישה — מעייף.

הכנת חצילים למילוי

רוחצים את החצילים, מסלקים את עלי הפטוטרת, חוצים כל חציל לאורכו. בעזרת כף מוציאים מהחציל את ה„בשר", משאירים דפנות בעובי של חצי ס"מ, בערך. זורים לתוך „הסירות" שהתקבלו מעט מלח גס, ומעט סוכר, ומשאירים בשמש כחצי שעה. גם את „בשר" החצילים שהוצא ממליחים קלות ומשאירים בצד. שוטפים היטב את סירות החצילים, מניחים אותן, הפוכות, על רשת, להגרת המים. ממלאים. מסדרים בתבנית אפיה, די צפוף. מחממים את התנור.

חשוב מאד לחמם את התנור לפני שמכניסים לתוכו את החצילים. מחממים לטמפרטורה גבוהה, 200־250 מעלות צ', לפחות 8־10 דקות. בוללים חצי כוס מים עם כף שמן, כף מיץ לימון, מעט מלח, פילפל ואפשר שום כתוש (לא הכרחי) ושופכים לתוך התבנית. המים צריכים להגיע לגובה של חצי סמ'. — אם צריך מוסיפים. אופים בין 20 ל־30 דקות עד שהחציל (הסירה) רך.

במה ממלאים?

כל המשחק הוא למלא כל חציל (שתי סירות) במלית אחרת. אין גבול לאפשרויות וכך מובאות מספר הצעות, לבחירה.

מלית חצילים

מטגנים בצל גדול. לאחר שהושחם מוסיפים לו קוביות קטנות של „בשר" שהוצא מסירות של 2 חצילים. מערבבים היטב. מתבלים בפילפל ואם צריך – מלח. אפשר להוסיף פטרוזיליה קצוצה.

לגיוון: א) מוסיפים ביצה קשה, מרוסקת;
ב) 2 כפות גבינה צהובה מרוסקת;
ג) 2 כפות גבינה מלוחה קשה;
ד) גם א' וגם ב', או גם א' וגם ג';
ה) שמים למעלה פרוסת גבינה צהובה. אם רוצים להרשים – מוסיפים אגוזים.

מלית פטריות

מטגנים בצל בינוני. מוסיפים פטריות שמפיניון רחוצות, חתוכות גס, (אפשר מקופסה). מכינים רוטב פטריות משקית, אבל על בסיס חלב. (במקום מים) לאחר שרתח — מוסיפים את הפטריות, מבשלים, תוך בחישה, 5 דקות. גיוון: כמו למלית חצילים.

מלית פטריות מזויפת

מכינים רוטב פטריות משקית על בסיס חלב. לאחר שרתח מוסיפים לו קוביות קטנות של „בשר" מ־2 חצילים (יש לרחוץ היטב מהמלח). מבשלים ביחד 5 דקות.

מלית ביצה קשה

מטגנים בצל. מסירים מהאש. מוסיפים 2־3 ביצים קשות, מרוסקות, מלח ופלפל לתיבול. אפשר פטרוזיליה קצוצה. כף פרורי לחם.

לגיוון:
2 כפות גבינה צהובה מרוסקת, או גבינה מלוחה מרוסקת.

מלית תפוחי אדמה

מטגנים בצל. מרסקים 2 תפוחי אדמה על פומפיה דקה. מטגנים את התפוחים ביחד עם הבצל במשך 5 דקות. מערבבים. מתבלים. אפשר להוסיף כף קמח.

מלית קישואים

מרסקים 2־3 קישואים. מערבבים עם ביצה קשה וגבינה מלוחה מרוסקת. מתבלים.

מלית קישואים בטעם אספרגוס

מכינים מרק אספרגוס משקית, על בסיס חלב. מוסיפים קישואים מרוסקים. מערבבים. מבשלים ביחד 5 דקות.

מלית ירקות ברוטב

מכינים רוטב משקית (עגבניות, שמיר, צלי — מה שרוצים), על בסיס חלב, מוסיפים ירקות שבושלו במרק (כרובית, כרוב, גזר, קישוא, קולורבי – כל סוג בנפרד או מעורבב). מערבבים היטב. אפשר לגוון עם גבינה או ביצה קשה. במקום רוטב מוכן אפשר להכין רוטב בשמל, או הולנדי.

לסיכום: המרשמים מאד לא מדוייקים ו„נזילים", זה כל המשחק.

ועכשיו – קצינות מבצעים

„קצינת מבצעים" בחטיבה הוא תפקיד חדש בצה"ל — עד כה היו רק קציני מבצעים. לאחרונה הסתיים קורס ראשון ונסיוני וטקס הסיום נערך דווקא בכפר־סבא.

המדריכה מירב מסבירה, כי „בקורס, שהוא מסלול ראשון וחדש בצבא, השתתפו בנות בעלות השכלה תיכונית, ידע נרחב ושליטה על החומר הנלמד. כן דרשו מהן יכולת פיקוד, התמצאות במערכת הצבאית וכו'".

„מה הן תחושותייך לקראת התפקיד שיהיה עלייך למלאות אחרי סיום הקורס?" — שאלנו קצינה טרייה, חיננית ונרגשת מהטקס. „אני מרוצה מאוד שלמדתי בקורס המעניין. באשר לתפקיד, — כולי סקרנות ורצון להצליח".

טקס הסיום אורגן על־ידי בית־ספר לתותחנות שדה, והמאמץ זה כיצד שנים על־ידי עיריית כפר־סבא והסניף המקומי של הוועד למען החייל. המארחים, במסגרת זו, את טקסי סיום הקורסים לקצינים ולמפקדי כיתות של התותחנים ועתה, זו הפעם הראשונה, קיבלו בזרועות פתוחות גם את טקס סיום קורס קצינות אג"מ.

בתצלום: ראש העיר המארחת בשיחה עם חניכות הקורס המצטיינות.

כתבה וצילמה: חנה נדל

צפויים עודפי נזילות בבנקים

בבנקים מצפים בימים הקרובים לירידה בשיעורי הריבית המשולמת למפקידים. בימים האחרונים של שנת 1985 שילמו הבנקים שיעורי ריבית גבוהים על פקדונות גדולים (ג'מבו), כמטרה לייפות את המאזנים ולהציג נזילות גבוהה.

עם פתיחת סניפי הבנקים, ביום חמישי אחה"צ, מצפים בבנקים להזרמה ניכרת של כספים, הן כספי משכורות והן תשלומים לספקים. כתוצאה מכך יהיו לבנקים עודפי נזילות גדולים, ולפיכך צפויה ירידה בריבית.

בימים האחרונים של 1985 שילמו הבנקים שיעורי ריבית של עד 40 אחוז לשנה על פקדונות ג'מבו ועתה מצפים לכך שהריבית תרד לכדי 35־34 אחוז לשנה.

אייל שגב

מנכ"ל „כור" על 1986:

נתוני פתיחה קשים

המדיניות הכלכלית תמשיך את מגמת ייצוב המשק באמצעות בלימת האינפלציה ושמירה על רזרבות מטבע החוץ. אך השוק המקומי הכוסדי יקטן כתוצאה מהקיצוץ בתקציב הממשלתי. הצריכה הפרטית לא תגדל בשל הכבדת נטל המיסוי. גם בהיקף האמצעים הפיננסיים לא צפוי גידול ומכאן שתנופה מחודשת בהשקעות כבסיס לצמיחה לא תתרחש ב־1986 — צופה ישעיהו גביש, מנכ"ל „כור", בהתייחסו לתחזית הקונצרן לשנת 1986.

בשוקי העולם צופה גביש המשך הגאות בשוק האמריקני, בו התרכזה מרבית הגידול ביצוא ב־1984, ושיפור בבראיות היצוא לאירופה, עם התייצבות סל המטבעות האירופי. אך שווקים אלה, אגיר, אינם נחלתה הבלעדית של ישראל והתחרות בהם עם יותר ויותר מדינות מן המזרח הרחוק, שהחלו ללחוץ עם מוצרי איכות גבוהים, מחריפה והולכת. כושר ההיקרות של „כור" גבוה יותר מזה של מפעלים בודדים או חברות שנקלעו למצבים משבריים, סבור גביש.

לדבריו, „אנו עומדים בראשיתה של שנה שנתוני הפתיחה שלה קשים, אך ידועים. אם נשכיל להתאים את צעדינו לשינויים המהירים בשווקים הפנימיים והחיצוניים, ולתת את הפתרון המתאים לזעזועים חולפים בגזרות שונות של פעילותנו, נעמוד במשימות שנטלנו על עצמנו ל־1986. אך אם לא תינתן התשובה ההולמת לצמיחה — סימני שאלה מרחפים על 1987 והשנים הבאות".

צפויה התייקרות חלפים לרכב

מחירי החלפים לרכב יועלו ב־10 אחוזים בימים הקרובים, במסגרת הסכם שהושג בין משרד התחבורה ומשרד האוצר.

יבואני הרכב דורשים זה מכבר לאפשר להם להעלות את מחירי החלפים. משום שלטענתם עלות היבוא של חלפים, ממדינות אירופיות, גבוהה בהרבה מהמחיר שבו הם יכולים למכור את החלפים בארץ בגלל הקפאת המחירים. משרד התחבורה תמך בדרישת היבואנים, אולם באוצר סירבו לאפשר ליבואנים להעלות מחירים. מחשש שהדבר יביא לפריצת הסכם הקפאת המחירים במשק. על רקע זה איים משרד התחבורה כי יבטל את התקנה המחייבת יבואני רכב להחזיק מלאי של חלפים במשך שבע שנים. המשרד טען, כי לא יתכן לחייב את היבואנים לייבא חלפים בתנאי הפסד.

בהסכם שהושג עם האוצר סוכם לבסוף, כי יבואני הרכב יחוייבו גם בעתיד להחזיק במלאי לתקופה של שבע שנים, ובמקביל יוכלו לייקר את מחירי החלפים ב־10 אחוזים. בכך נשמר העקרון לפיו מתח הרווחים שלהם יישחק בשיעור של 25 אחוז מאז תחילת הקפאת המחירים במשק.

א.ש.

יבוטלו הנחות ביטוח לחברי מועדון השקם

ההסכם בין חברי מועדון השקם לבין חברת הביטוח „אושיות" יסתיים בחודש מאי הקרוב — על כך סוכם באחרונה באיגוד חברות הביטוח. ההסכם קבע, כי לחברי המועדון יינתנו הנחות גדולות בעת ביצוע ביטוח הפרט (דירות ורכב).

כאשר נחתם באחרונה ההסכם לפיו הועבר כל הביטוח של „אושיות" לחברת „רותם" מקבוצת „הסנה", נמתחה ביקורת חריפה על כך שהחברה ממשיכה במתן ההנחות המפליגות למועדון שקם. דבר הנוגד את הסכם אי־זאפליה בענף הביטוח. וזה בשעה שמנכ"ל „הסנה", אלפרד גולן, הוא יו"ר איגוד חברות הביטוח (וכזכור סולקה „אושיות" מאיגוד חברות הביטוח בגלל הסכם זה).

בדיון שנערך באחרונה באיגוד חברות הביטוח הושגה הסכמה, לפיה ימשיכו חברי מועדון השקם ליהנות מההנחות עד חודש מאי 1986. לאחר מכן לא תחדש „אושיות" את ההסכם והביטוח לחברי המועדון ייעשה בתנאים הרגילים המקובלים בענף.

אם אומנם כך יקרה, אין כל בטחון שתיק הביטוח של מועדון השקם יישאר ב„אושיות" וייתכן כי הוא יועבר לחברות אחרות, אם אלה יציעו תנאים טובים יותר.

א.ש.

קרנות „הבינלאומי" השיגו את המדד

כל קרנות הנאמנות של הבנק הבינלאומי הצליחו להשיג בשנה האחרונה תשואות ריאליות העולות על עליית המדד.

מנהלי קרנות נאמנות טוענים כדרך כלל, כי אין להשוות את ביצועי הקרנות לעליית המדד, אלא יש להשוות כל קרן נאמנות לענף שבו היא פועלת: קרנות המשקיעות במניות יש להשוות לעליית מדד שערי המניות בבורסה, קרנות מט"חיות יש להשוות לעליית שערי מטבע־חוץ וכו'. אולם הבנק הבינלאומי החליט הפעם לחרוג מהשוואה זו, שכן הקרנות שלו לא דורגו במקומות הראשונים. לעומת זאת, חזר לשיטה של השוואת הביצועים של הקרנות לעליית המדד.

מתברר, כי קרנות „הבינלאומי" עלו בשנה האחרונה בשיעורים שבין 185.2 עד 217.5 אחוז, בעוד המדד עלה בקצת יותר מ־185 אחוז.

א.ש.

בל"ל מבטל משלוחי דואר

בנק לאומי מפעיל מהימים הקרובים שיטה חדשה לשיגור הודעות ללקוחותיו — באמצעות דואר אלקטרוני. כל לקוח של הבנק אשר יפנה למערכת „מידע לאומי" ויבקש פרטים על אחד מחשבונותיו, יקבל במקביל תדפיס של כל הדואר המיועד למשלוח לביתו. בדרך זו מקווה הבנק לחסוך סכומים ניכרים בגיוון ההודעות ובמשלוח באמצעות מעטפות מבויילות.

לקוחות אשר לא יפנו למערכת „מידע לאומי" במשך זמן מסויים ימשיכו לקבל את ההודעות באמצעות הדואר, אולם בניגוד למצב שהיה עד כה ירוכז כל הדואר במעטפה אחת והמשלוח ייעשה בריכוז שבועי.

א.ש.

● בנק לאומי הודיע על מינויים חדשים. בתוקף מ־1.1.86: יוסף פנחסוף, מנהל אזור ירושלים הדרום, התמנה סגן מנהל כללי. בעבר מילא תפקידים במערך הנכסים ובמערך כוח־אדם. ד"ר מיכאל שטיין, ראש המחלקה ליחסים בינלאומיים, התמנה למנהל כללי. ד"ר שטיין הצטרף לבנק לאומי עם עלייתו לארץ, ב־1975.

● בחודש דצמבר חלה ירידה של 7 אחוזים בביקוש לעובדים באמצעות מודעות „דרושים" לעומת חודש נובמבר — כך עולה מסקר שערכה לירן מקרים המתבסס על שני העיתונים הגדולים. בדצמבר הוצעו 2,840 משרות לעומת 13,665 מישרות בנובמבר.

כלכלה היום: מדע במבוכה (5)

סמואלסון בין 11 ל־12

מאת פ. סבר

אולי אינו יכול להתהדר בתפוצתו בתנ"ך, בכתבי מארקס ושקספיר, אבל הוא מוזאי ספר לימוד שאין שני לו; מיליונים קנו אותו, עשרות מיליונים למדו ממנו משהו. כל אזרח מחונך היטב במדינה מערבית מסורתית שמע עליו, „הכלכלה", לשעבר „מבוא לכלכלה", מאת פול סמואלסון, טקסט בסיסי בתריסר מהדורות, האחראי לעיצוב גישתם השורשית של שני דורות של כלכלנים אל המדע שלהם, אל המציאות שממנה הם שואבים את הוכחותיהם והקשרים שביניהם.

כאשר יצא לאור לראשונה, ב־1948, חולל מהפכה בלימודי כלכלה, בתוכן ובצורה, במסר ובתימסורת. ב־"ECONOMICS" הכלכלה הוגדרה כמדע פוזיטיבי, מנתח, בעל כלים עצמאיים, נסמך על הגיון מקצועי משלו, ולא רק נרדוד מרוחק ומודחק ממשפחת מדעי החברה. הפוליטיקה הורחקה מרחבו המדעי, כך שמן הכינוי „כלכלה מדינית" בקורס שאותו לימדו בין שתי מלחמות עולם בדחילו ורחימו, נותרה רק „כלכלה". יותר נכון לומר — „כלכלה מקצועית". הטענות וההשערות של קהיליית הכלכלנים הוצגו בספרו של סמואלסון כדרך שבה מציגים חוקי טבע בפיסיקה, בלווי דיאגרמות הקושרות את הזיקות הזאת לרצף נסיונינו היומיומיים. כאן הוצג בשלמותו גוף המקצוע. כאן ניתנו התשובות „המוסמכות, המקיפות וההבהירות" לשאלות כגון מהו תוצר לאומי, למה צריך לוותר על חמאה כדי להרבות בתותחים, מתי עדיפה מעורבות ממשלתית על שוק חופשי, איך צומח משק, ומאילו מניעים מחזיקים הבריות כסף.

קשה לעלות על הדעת כי הכלכלה, אף שיקרותה נפגמה בסערות המביכות של שנות ה־70', היתה מגיעה למעמדה הנוכחי כאגף השכלתי ותרבותי נפרד בין מדעי החברה למדעי הטבע בלי ה„סמואלסון", הספר.

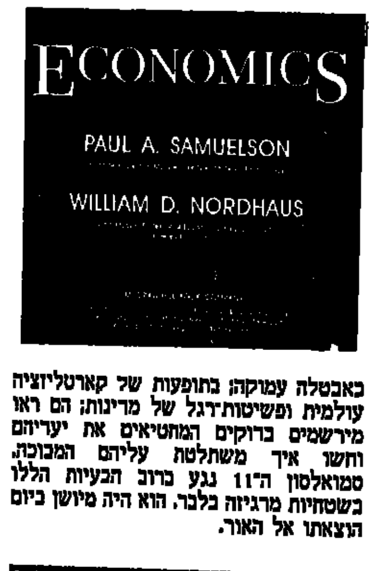

תגליות כמו בביוכימיה

על הסטודנטים הטיל הספר את אימתו ומוראו. מפני שהעדיף את הדיאגרמה ואת הנוסחה המתמטית על פני הסבר מילולי, ומאפשר להתחמק ממשמעויות הרות, אילץ הספר את הלומדים ממנו ועל־פיו לחשיבה מאוד שיטתית, דייקנית ובמשמעת. מה שאינך יכול לנסח בלשון האלגברה, או לפתות להרגים כדיאגרמה, איננו קיים, גם אם יש לך לכך הוכחות המנוסחות בפסוקים יפהפיים. כך נלמדה הכלכלה מסמואלסון, כשזו היתה בשיא בטחונה העצמי וגם בשיא הצלחתה. ענן לא הופיע אז ברקיע של המדיניות הכלכלית, שנתפשה כפרי המצאתם הנפלאה של הכלכלנים המלומדים, אשר סוף־סוף שברו לטובתנו את הקוד המיסתורי שכיוון בעבר את התנהגות של התעסוקה, הכסף והשכר. לתגליות הביוכימיה והכלכלה הוענק בעיני דעת־הקהל מעמד כמעט זהה; שניהם איפשרו לייצר תרופות לריפויו המלא של העולם, אלה ממגפות מדבקות, ואלה ממשברים ודלות. וכל החוכמה הלא היתה מצויה אצל סמואלסון חסר־התחרות המתחדש מדי מהדורה במהדורה.

ועל אף מה שמכונה בלשון של פיוט עתונאי „תהפוכות הזמן" (האם הזמן מתהפך, או האירועים שבו?), שמרה „הכלכלה" מאת סמואלסון על עדכנות, אחידות, יציבות בכל 11 מהדורותיה הרצופות. הוכנסו בה אומנם שינויים רבים, הודר סגנון, נוספו תרגילים, הורבו הסתייגויות, הועתקו דגשים — ובכל זאת, המנגנון הבסיסי של הצגת מדע הכלכלה ללומד המתחיל נשאר בעינו, כנכס צאן ברזל. במיקרו, נשארה התיאוריה של הצרכן והיצרן הראציונאלי, השואפים שניהם להביא את רווחתם ורווחיהם למירב האפשרי, תחת אילוצים שאין מהם מנוס; במאקרו, נשארה התיאוריה של שיווי המשקל הקיינסיני של שוק הכסף עם שוק המוצרים; במדיניות הכלכלית נשארו שבתי תחרות משוכללות עם יותר או עם פחות, כמינונה של הדעה השלטת באותו הזמן, התערבות ממשלתית. נשאר גם הטון הכללי — חיובי ואופטימי. רק המהדורה ה־11 של הספר, שנתחברה בסיועו של סמואלסון אחר, פרופסור למינהל עסקים — זו היתה העונה הבוערת של מנהלי עסקים, בסוף שנות ה־70 — זכתה לקבלת פנים מסוייגת מקורמותיה. משהו מרכזי לא בא לידי ביטוי בין מאות הדפים. בקיץ 80' התנסו כבר מתוללי המדיניות הכלכלית במשחקים המערביים, המזרחיים והדרומיים כאחד בתופעות של אינפלציה מהירה מאוד, המלווה באבטלה עמוקה; בתופעות של קארטליזציה עולמית ופשיטות־רגל של מדינות; הם ראו מירשמים בדוקים המחטיאים את יעדיהם וחשו איך משתלטת עליהם המבוכה. סמואלסון ה־11 נגע ברוב הבעיות הללו בשטחיות מרגיזה בלבד. הוא היה מיושן ביום הוצאתו אל האור.

כלים עם בעיות

בהרצאה מרתקת שנשא בארץ, בעת ביקורו בירושלים במארס 1984, סיפר סמואלסון (הכלכלן, לא הספר) כיצד החל את לימודיו בתחילת 1932 בשיקאגו ונדהם לראות שתעסוקה מלאה ושיווי משקל יציב מככבים שם בהרצאות ובספרי הלימוד, בשעה שבחוץ „משתוללים האבטלה, העוני והמשבר". הסבל האנושי שראיתי סביבי, סיפר סמואלסון, היה קריאת התיגר המרכזית לאותן התיאוריות הכלכליות שאת תוכנן אמור הייתי לשנן. כשהופיעה התורה הקיינסינית, „אכן היו בה קטעים שלא הבנתי מלכתחילה; קטעים שלא אבין עד עצם היום הזה וקטעים שמוטב היה לולא נתחברו, או שעדיף להחליפן בפרשנות אחרת. אבל במדע עליך להיות אופורטוניסט, לא פרפקציוניסט; לא מי ששואף לכליל השלמות. לכן מוטב תיאוריה שאין לה בסיס מספיק, אך התואמת את העובדות והמסבירה אותן היטב, מאשר תיאוריה המבוססת היטב, אך אינה מתאימה לעובדות". במהדורה החדשה, ה־12, של „הכלכלה" יישם סמואלסון עקרון מופשט זה כלפי עצמו, כלפי כתיבתו. והו ספר לימוד שאכן מרבה להשתמש בכלי ניתוח שטרם נתגבשו לכלל תיאוריה כלכלית חדשה מוסכמת, ושיש איתם, כדברי מורים ותיקים לכלכלה, „הרבה בעיות". אך עדיף ללכת בדרך זו ולנסות להשיב מיד על שאלתו המרגיזה של סטודנט מתחיל, איך זה שיש אינפלציה ואבטלה ביחד, מאשר להתעלם מצעקותיו, או להציע לו להמתין עד שתתחבר תורה חדשה, שלאורה יסתבר הכל מחדש.

חזרה להיצע וביקוש

איך זה שיש אינפלציה ואבטלה ביחד הוא הנושא המרכזי של השינויים המעמיקים, חילופי התשתית, שערך סמואלסון במהדורתו ה־12. הספר כבר אינו פרי עטו בלבד — על עטיפתו האדומה מתנוססים בגאווה שני שמות; פול א. סמואלסון וויליאם ד. נורדהאוס, הפרופסור לכלכלה מייל וו.ד. נורדהאוס אינו משתייך לאיזו אסכולה כלכלית מוגדרת — הוא אקלקטי בהשקפותיו ובשיטותיו, חקר תחומים ונושאים רחבים, וכתב עליהם בבטחון עצמי רב. הוא צעיר לבכי (אם כי כבר לא כל־כך צעיר כמו הילדים המבריקים של שיקאגו ואם.איי.טי) בעל שליטה מתמטית עמוקה ונטיות לכלכלה פוליטית וחברתית שמאלה־מן־המרכז. ביקורת הספר החדש היא משימה הרואית לפרופסור לכלכלה ברימוס, אשר חינך על ברכי הסמואלסונים השוטפים מחזור אחר מחזור; אני אתרכז רק בדיווח על אותה התמורה בהשוואה למהדורות הקודמות, שהיא הבולטת והקיצונית. זוהי נטישה של מנגנון שלם, שיטה שלמה של הצגת השאלות המאקרו־כלכליות המרכזיות של המשק, והחלפתה באחרת.

מה למדנו אחרי קיינס, ובמיוחד אחרי בני דורו, ששיפרו את כתביו המעורפלים? למדנו, שמחזור הדם של המשק זורם בשתי מערכות של עורקים וורידים: שוק הסחורות ושוק הנכסים הפיננסיים. כאשר שיעור הריבית הוא המביא לידי שיווי משקל משולב את־ההיצעים, הביקושים וההערפות בשני שווקים אלה כאחד וביחד. למדנו שבשוק המוצרים מושפע הביקוש להשקעות והכוונה להוצאה המתוכננת להשקעה במכונות וציוד, ולא ל„השקעה" הפיננסית בעיקר משיעור הריבית, כך שבשיעורי ריבית גבוהים מתכננים כולם להשקיע פחות. עוד למדנו, שבשוק הפיננסי מקטינה עליית ריבית את כמות אמצעי התשלום המבוקשת שאנו רוצים להחזיק כדי לממן באמצעותם את עיסקותינו השוטפות. לבסוף למדנו, שקיים איזה שיעור ריבית מופלא, שבנקודת החיתוך של שתי עקומות די מסתוריות (IS לשוק המוצרים ו־LM לשוק הכסף) מנקה, מווסת ומאזן, את הכמות המבוקשת והמוצעת של ההשקעה והחסכון, החסכון ואמצעי התשלום — של הכל.

המנגנון של עקומות ה־IS ו־LM שלט במאקרו־כלכלה עשרות שנים. במהדורותיו הבאות בזו אחר זו, כל ארבע שנים, של „הכלכלה" מאת סמואלסון זכה לפריחה וחיזוקים רצופים. מה בכל זאת גרם לפרידה ממנו? פרט אחר קטן, בורג שהשתחרר לפתע מן הגלגלים — המחירים. כל העקומות הללו, רוב הניתוחים הללו, לא היו מסוגלים להסביר אלא בקושי מדעי רב ראשית, מדוע עולים כל המחירים במשק ברציפות שנים אחדות, ושנית, איך בכלל עולים מחירים כאשר לא כל גורמי הייצור מועסקים, כלומר שוררת אבטלה. האי־דאונות הזאת לא היתה בחינת פגיעה חולפת, שאפשר לרפא על־ידי תיקונים בשוליים, היתה זו בעיה מבנית, בלב השיטה: המחירים כלל לא הופיעו כמשתנים עולים או יורדים, בכל מערכת ההסבר הזאת, להיפך — היא נשענה לעתים קרובות על הנחה של אי־שינוי במחירים.

לכן, כדי להשיב לשאלה „הכיצד אינפלציה" נזקקו הכלכלנים לכלים שבהם מופיעים במפורש המחירים של כל המשק, לדיאגרמות שבהן מופיעים כוחות שותפים לאינפלציה ולאבטלה ביחד. כלים אלו ידועים מתחילתו של מדע המיקרו־כלכלה: הלא אלו הן עקומות הביקוש וההיצע, מכרותינו הוותיקות, אלא שבלבושן החדש נוסף להן התואר „מיצרפיות".

השימוש במושגים של „ביקוש מיצרפי", האמור לייצג את סך־הכל הביקושים במשק כפונקציה של רמת המחירים, ושל „היצע מיצרפי", האמור לייצג את סך כל הייצור במשק אף הוא כפונקציה של רמת המחירים, הוחדר לאיטו למדע הכלכלה מסוף שנות ה־70', לא במעט בזכות מאמריו המחודשים של פרופ' מיכאל ברונו. תחילה הופיע בטיוטות לדיון, אחר־כך במאמרים בספרות מדעית, אחר־כך בספרי לימוד לתואר שני ושלישי (כמו ב„מאקרו־כלכלה" של דורנבוש ופישר), ולבסוף עד לסמואלסונים הגיעו, ונחתו בשלווה במהדורתו התריסר.

על משמעות הצירוף הזה, על השימוש במושגים אלו וכיצד הוא משלב במבוכתה המקיפה של הכלכלה — על כל אלה בהמשך הסידרה.

(רשימה חמישית בסידרה)

איגודים בהלם העתיד (2)

בין מיליטאנטיות למתינות

הממשלות האירופיות, ובעיקר הממשלה הבריטית, מתככות כפיים לנוכח המשבר החריף הפוקד את האיגודים המקצועיים. האיגודים אובדי עצות וראשיהם מנוגדים בדעותיהם לגבי הפתרונות האפשריים. התמונה האירופית הקודרת איננה מנת חלקה של ההסתדרות, אשר מספר חבריה גדל והולך, אולם סימנים מדאיגים, כמו התמוטטות „אתא", מורים כי המשבר עשוי להתרחש, במהירות יחסית, גם בחיי האיגודים בארץ.

השביתה שקברה מיתוסים

הנפילה של שביתת עובדי „רנו", באוקטובר האחרון, קברה עימה מספר מיתוסים שרווחו בצרפת עשרות בשנים. התמוטטות השביתה הכללית חשפה את התפוררות הסולידאריות של מעמד העובדים, סולידאריות שהיתה גאוות האיגודים והשייכות, ככל הנראה, להיסטוריה. כן נחשפו חולשותיו של הארגון הצרפתי הגדול (סה.ג'ה.טה.), שייאלץ להמתין תקופה ארוכה עד שיתאושש ויוכל לחזור ולארגן שביתה בהיקף כזה. במצב הנוכחי, כאשר מספר הבלתי מועסקים במשק הצרפתי מגיע ל־2.4 מיליון איש, ואין באופק כל סימנים מעודדים לשינוי, התוצאה היא שה־מיליטאנטיות של האיגודים המקצועיים שרויה בסחרחורת של נפילה.

אמינותו ויוקרתו של הארגון נשחקת והולכת. עובדים בחברת „רנו" התלוננו כי האיגוד משתמש בהם לצרכיו הפוליטיים. בין השנים 1982־1981, כאשר המפלגה הקומוניסטית היתה חלק מהשלטון, דוכאו תביעות מקצועיות, אך מאז יולי 83', חזר הארגון לשיטות העימות המסורתיות, כולל שביתות, כאשר השרים הקומוניסטים הסתכסכו עם מיטראן ועמיתיו הסוציאליסטים. מנהיגי הסה.ג'ה.טה. מתנערים מאחריות למתרחש ומאשימים את השלטון הנוכחי בנסיון לשבור את הארגון ולפגוע במנהיגותו. למרות כל אלה, הגרעין הקשה של הארגונים המיליטאנטיים בצרפת מוכן למאבק, אך הרוב המאסיבי של ציבור עובדי התעשייה מותש ואינו מאמין עוד כי נשק השביתות עשוי לשפר את מצבו. הרושם הוא, שהמצב עלול להידרדר ויש להשלים עם הקיים.

רוב ארגוני העובדים באירופה עדיין מאמינים שלתנועות שלהם יש עתיד, אך הם חלוקים בדעותיהם בשאלה כיצד יש לפתור את המשבר. ארתור סקארגייל, מנהיג הכורים הבריטיים, והנרי קראסוקי, מנהיג הסה.ג'ה.טה. הצרפתי, מצדדים בהחרפת האסטרטגיות המסורתיות, עם מתן דגש למאבק מעמדי, תוך הגברת השביתות. אחרים, כמו ארמונד מאייר, מזכ"ל הארגון הצרפתי המתון סה.אף.דה.טה., ואריק המונד, מנהיג הארגון הבריטי של עובדי האלקטרוניקה, סבורים שהאיגודים חייבים למצוא צורות חדשות של התגוננות.

מעסיקים וממשלות גילו מבעוד מועד חוש ריח מיוחד לאיתור הכוח המסורתי של האיגודים המקצועיים. מרגרט תאצ'ר עלתה על הגל וממשלתה לוחצת לכיוון חקיקה שתצר את הזכויות ותרמוס את רגלי האיגודים המקצועיים. ארגון המעסיקים הצרפתי הגדול, סה.אן.פה.אף, פתח במערכה אגרסיבית במטרה לכופף את האיגודים. אך האיום על האיגודים המקצועיים הצרפתיים הוא החריף ביותר.

למרות שהכוח המאורגן הצרפתי נמצא בירידה, לעומת הארגונים הגרמניים או הסקנדינביים, יש לו מסורת התגוננות ועבר מוצלח של שמירה על רמת השכר. שנות ה־50' וה־60' אופיינו בשביתות רבות, ששיתקו את התחבורה, נעלו מפעלים והותירו גלי אשפה ברחובות. במהומות 1968 שיתקו האיגודים את הכלכלה. הסיכויים שתמונות כאלה יחזרו עתה על עצמן קלושים למדי. כאשר האיגוד הקומוניסטי קרא באוקטובר האחרון ל„יום פעולה לאומי", לא היתה כל תגובה. את הסיבה לשינויים הדראסטיים, לא קשה למצוא. בשנת 1948 מנה הסה.ג'ה.טה. 4.4 מיליון איש. כיום מונה הארגון 1.6 מיליון חברים בלבד. הארגון המתון יחסית סה.אף.דה.טה איבד 17 אחוז מחבריו בעשור האחרון.

מפלה במשאל תוספת היוקר

המצב באיטליה דומה. והאיגודים המקצועיים שם שרויים במבוכה רבה. הברית בין שלושת האיגודים הגדולים הגיעה להתמוטטות. המאבק סביב אחד המרכיבים של השכר המקביל לתוספת היוקר במשק הישראלי הסתיים במשאל־עם בו נותרו המצדדים בתשלום תוספת־יוקר במיעוט של 45%. גם הפיצול בקרב האיגודים המקצועיים הבריטיים מתרחב והולך. האיגוד הגדול טי.יו.סי. איבד באחרונה 3 מיליון חברים מתוך 2.5 המליון שהיו לו בשנת 1979.

בימים אלה יוצאת מטעם ההסתדרות משלחת מיוחדת בת שלושה חברים, לבדיקת מערכת השכר באירופה ובארה"ב. בכוונת המשלחת, בראשות מנהל האגף לאיגוד מקצועי מאיר גת, לבחון בעיקר את רמות השכר בתחום הטכנולוגי התעשייתי המתוחכם. בינתיים אין נערכים בהסתדרות לאפשרות הריאלית שהמתרחש באיגודים המקצועיים האירופיים יגיע גם לרחוב ארלוזורוב.

רשימה שנייה בסידרה

אבשלום קווה

בכנסת

מס בולים — פי 1000 או פי 220

ויכוח סוער פרץ השבוע בוועדת הכספים של הכנסת בנושא מס בולים. האוצר ביקש להעלות את המס על בולים פי 1000, כלכלנית הוועדה, סמדר אלחנני, הכינה תזכיר האומר כי יש להעלות את מס הבולים פי 220, לפי עליית המדד ב־5 השנים האחרונות. וח"כ דן תיכון קרא לבטל כליל את המס על בולים.

בתזכיר אומרת אלחנני: אין להקיש גזירה שווה מהחלפת השקל ב־1980 להחלפת השקל ב־1986. כיוון שאז היחס היה פי 10 בלבד, עתה הוא פי 1000. המאבק עכשיו הוא על שברי אחוזים של עליות המדד החודשית, ונראה לי שיש להקפיד גם על עליות מחירים שנראות כביכול לא משמעותיות.

חוק מס בולים הוא חוק ישן, מימי התורכים, ותחילתו במס בולים שהודבקו על כל מסמך ומסמך. את החוק היום ניתן לעקוף על־ידי חתימת חוזים גדולים בצרפת או בקפריסין (שם אין מס בולים), ו/או על־ידי חתימה על חוזה כשהביול יבוצע במקרה שיפרוץ סכסוך בין החותמים.

ח"כ דן תיכון אומר, כי מאז 1981 מבטיח לו מנהל המכס, מרדכי ברקת, שהמס נמצא בתהליך של חיסול, ולכן לא כדאי לעדכן את כל מנגנוני ההחזרה וההצמדה. עוד אומר ח"כ תיכון, כי בעת הכנסת חוק מע"מ, ב־1976, היה צורך בביטול מס על בולים, שכן הוא חלק מהמיסים שהיו אמורים להתבטל עם הכנסת מע"מ.

ועדת הכספים החליטה לקבל את המלצת כלכלנית הוועדה, ולעדכן את מס הבולים בשיעור עליית המדד. כן הוחלט, כי תוך חודשיים תובא הצעת רפורמה בעניין מס בולים, במגמה לפשט את השיטה, ותוך שבועיים תובא הצעה בדבר הקלה בעניין מס בולים על משכנתאות של זכאים.

גם בנושא זה, חשוב לציין, קורים דברים מוזרים. כמו, למשל, שבעל משכנתא מחויב בתשלום של כ־60 דולר מס בולים על משכנתא שהוא מקבל מהמדינה.

מסים ע"י החזרי הפקדות

ח"כ אריאל וינשטיין פנה לאוצר בהצעה לאפשר למפעלים הנתונים במצוקה להשתמש ביתרות הפקדות היבוא שברשותם כדי לשלם חובם לשלטונות המס: הוא מציין, כי מפעלים שהביאו פריטי ציוד אמורים לקבל בחזרה את סכומי ההפקדה בעוד מספר חודשים. בגלל בלימת האינפלציה, הסכום שייקבלו לא יהיה שונה מהסכום שהיו זכאים לו עתה אילו הגיע כבר המועד למימוש זכות זו.

גם מבחינת האוצר אין בכך משום הוצאה תקציבית חריגה, כיוון שממילא אמורה הקופה להחזיר לבעלי העסקים הללו את סכומי ההפקדה במועד, מאחר שמפעלים מצויים במצוקה וחובות שלה כמה מהם לרשויות המס מצטברים, וישנה נכונות עקרונית לסייע להם — עשוי ההסדר החדש להיות תואם לאינטרסים של שני הצדדים לשפר את מצבם העסקי של המפעלים ולאפשר להם לעבור בשלום את תקופת ההקפאה המתמשכת במחירים.

רונית אנגלר

חקלאות

שיפור תנאי הסחר נאכל ע"י הריבית

בתשמ"ה חלה עלייה של 3.6 אחוזים בייצור החקלאי וערכו הגיע ל־2.2 מיליארד דולר. בעוד שבתשמ"ד ירד ערך הייצור החקלאי ב־5.6%. השינוי הגדול ביותר חל בענף ההדרים, שערך הייצור הריאלי שלו עלה ב־61%. יצוא ההדרים גדל ב־46 מיליון דולר. לדעת ד"ר אריה שסקין מהאגף לסקר וייעוץ כלכלי במשרד החקלאות זהו גידול קוניונקטורלי, הנובע בעיקרו מפגעי טבע אצל המתחרים. משקל היצוא בערך הייצור החקלאי עלה מ־24.4% ל־25.8%, הודות להדרים.

לעומת התפתחות חיובית בהדרים היתה פגיעה קשה ברווחיות ענף הכותנה. הענף סבל קשות מצמצום היצוא ב־27 מיליון דולר, כתוצאה מירידת המחירים בשוק העולמי ב־28%. גם בענף בעלי־חיים חלו ירידות מחירים, בעיקר בענף הפטימים, ב־3%, ביצי מאכל ב־11% ובקר לבשר ב־19%.

לעומת זאת נמשכה העלייה בשווי הייצור של חלב ומוצריו, עלייה ריאלית של כ־6%. ד"ר שסקין מציין התפתחות חיובית נוספת של שיפור תנאי הסחר בחקלאות, כלומר היחס בין מחירי התפוקה לבין מחירי התשומות. השיפור בתנאי הסחר הסתכם ב־8%. שיפור זה נובע מירידת מחירי התשומות, בעיקר במספוא, בדשנים ובהובלה. ערך התוצר הנקי בחקלאות הסתכם ב־900 מיליון דולר. סכום זה כולל שכר עבודה, תשלומי ריבית והצמדה, דמי חכירה והתמורה ליצרן. אומנם התוצר גדל בצורה משמעותית של 19%, אולם אין להסיק מכך כי חל שיפור במצבו של היצרן החקלאי, שכן חלק גדול מתוספת התוצר הלך לתשלומי ריבית והצמדה, שהגיעו בתשמ"ה לשיעורים גבוהים ביותר — כ־80% ריבית ריאלית שנתית.

ביצוא החקלאי, בעיקר בתוצרת טרייה, נמשך קיפאון זה מספר שנים, למרות הגידול בענף ההדרים. היצוא הטרי הגיע ל־504 מיליון דולר בתשמ"ה, לעומת 508 מיליון דולר בתשמ"ד.

אומדן יצוא תוצרת חקלאית טרייה ומעובדת בתשמ"ה
(במיליוני דולרים פו"ב)

	תשמ"ד	תשמ"ה	השינוי ב־%
יצוא כולל (טריה ומעובדת)	810.4	833.0	+ 2.8
תוצרת טרייה	508.2	503.5	− 0.9
מזה הדרים	123.6	169.9	+37.4
פירות אחרים	57.1	60.5	+ 5.9
כותנה	152.2	125.1	−17.8
פרחים וצמחי נוי	79.2	70.5	−11.0
ירקות, תפוחי־אדמה ומקשה	54.7	36.0	−34.2
יצוא תוצרת מעובדת, ס"ה	320.2	329.5	+ 9.0
מזה מוצרי הדרים	194.7	228.1	+17.2

(מקור: המרכז לסחר חוץ במשרד החקלאות)

י. בלילי

מחשבים

מאת רונית אדלר

בינה מלאכותית — לקראת יישום

הכנס השני לנושא בינה מלאכותית, המתקיים ביומיים אלה (יום ד' ויום ה') בכפר־המכביה, מאורגן בידי איל"א ומושך אליו מספר משתתפים רב מהצפוי. תצפיות ראשונות חזו כי מספר המשתתפים לא יעלה על 250, אולם כבר ביום הראשון נטלו חלק כ־400 איש.

נושא הבינה המלאכותית איננו חדש. עוסקים בו כבר קרוב ל־30 שנה. אולם רק בשנים האחרונות מתחיל הנושא לצאת מתחום המחקר אל יישומים אמיתיים בשטח. קרוב לוודאי כי מפנה זה התאפשר בזכות הנטייה למיזעור והירידה במחירי המיחשוב. מוטו זה, של יציאת הבינה המלאכותית מחדרי המחקר אל שוק היישומים, מאפיין את הכנס הנוכחי בנושא זה.

דיגיטל, החברה שעד כה נחשבת למובילה בתחום, עומדת להציג בתערוכה הנלווית חלקים ממערכת איקס־קון, המשמשת את החברה לצרכיה הפנימיים וחוסכת כ־18 מיליון מדי שנה. מערכת זו מאפשרת בניית קונפיגורציות של מחשבים באמצעות כלי פיתוח ותחנות עבודה לפיתוח מערכות מומחה.

תחנות עבודה מסוג זה, המבוססת על מיקרו־וואקס 2, תוצג בכנס במחיר הנמוך מ־50,000 דולר.

חברת המחשבים יב"מ לא תציג בתערוכה. לדברי צבי ינאי, דובר החברה, הסיבה לכך נעוצה במספר הרב של התערוכות ובצורך לקבוע סדרי קדימויות.

פרס יב"מ — למדען לייזר

פרופסור פריץ פטר שייפר, ממכון „מקס פלנק" לכימיה ביופיסיקלית בגוטינגן, גרמניה, זכה בפרס המדע והטכנולוגיה, שהוענק עתה לראשונה על־ידי יב"מ אירופה.

הפרס הוענק לפרופ' שייפר עבור עבודתו החלוצית במחקר בתחום הלייזר, הכולל את חלקו בהמצאת ה־DYE LASER — לייזר בצבע. קרן לייזר צבע מפלצת תדר אור אחד למספר תדרים. היא הומצאה בשנת 1966 על ידי פרופ' שייפר ובמקביל על ידי ד"ר פטר סורוקין ממרכז המחקר של יב"מ בארצות־הברית. בלייזר צבע ניתן להשתמש במחקרים מדעיים וביישומים תעשייתיים, כגון הפרדת איזוטופים להעשרת אורניום.

פרופ' שייפר נבחר על־ידי ועדה המורכבת מ־14 חברים משמונה מדינות באירופה, שבראשה עומד ד"ר פייר, אייגרין מפאריס, יועץ למדע וטכנולוגיה של חברת תומסון בצרפת, לשעבר מזכיר המדינה לענייני מחקר בצרפת.

הפרס, בשווי 86,000 דולר, יוענק לפרופ' שייפר בטקס חגיגי בתחילת שנת 1986.

קספר קאסני, נשיא יב"מ־אירופה שהעניקה את הפרס, אמר כי יב"מ מכירה ומוקירה באמצעות פרס מדעי זה את פועלם ותרומתם של מדענים בתחומי המדע והטכנולוגיה, שאינם אנשי יב"מ, ומקווה לתרום בכך לקידום המחקר המדעי באירופה.

מכונת כתיבה אלקטרונית חדשה

מכונת כתיבה אלקטרונית, המדפיסה בעזרת מניפה בת 96 סימנים, הוכרזה בימים אלה ע"י יב"מ ישראל.

המכונה החדשה, יבמ 6746, בעלת מקלדת המשנה זווית לנוחות המדפיסה, פשוטה מאוד לתפעול ומאפשרת הדפסת איכות של מכתבים, מסמכים וכו'. למכונה סרט הדפסה חדש, בעל אורך חיים רב, ועזרים אוטומטיים רבים. ניתן לתת הוראה לביצוע אוטומטי של מירכוז שורות, הוראה להדפסה אוטומטית של קו תחתון, קידום אוטומטי של הנייר למצב התחלת כתיבה, הוראה להגדלת מרווחים בתוך השורה וכו'. קצב ההדפסה עד 16 תווים בשנייה. למכונה זיכרון למחיקת שורה שלמה ואפשרות בחירה של צפיפות הדפסה של 10, 12 או 15 תווים לאינטש.

המכונה החדשה מזהה אוטומטית את צפיפות ההדפסה לפי סוג המניפה שהוכנסה. בתוספת אביזרים אופציונליים ניתן לחבר אותה גם כמדפסת למחשב אישי של יב"מ. המכונה החדשה תשווק בארץ באמצעות חברת אבילה, מיכון משרדי בע"מ.

בקרים מתוכנתים חולבים ומנקים

ברפת של קיבוץ יפעת חולבים את חמש מאות הפרות, שלוש פעמים ביום, באמצעות שני בקרים מתוכנתים של חברת הורון. חברת הורון מערכות היא חברת־בת של כלל, מחשבים וטכנולוגיות, המייצגת הבלעדית של חברת אומרון היפנית.

שני הבקרים הממוחשבים, מסידרת סיסמק S־6, אחראים כל אחד בנפרד על מערכת פעולות מוגדרות. הבקר הראשון אחראי לביצוע כל הפעולות הקשורות בנקיון הצנרת של החליבה. בלחיצת כפתור אחת הוא מבצע: 1. דחיפת החלב הנותר מהצנרת לטנק; 2. תוכנית ניקוי של המערכת לאחר החליבה; 3. ניקוי המערכת לפני החליבה.

הבקר השני מורכב ב„בור החליבה" עצמו, בבור ארבע עמדות, שהחליבה מתבצעת בהן ברוטציה. הבקר המתוכנת מאפשר באמצעות לחיצת כפתור לשטוף ולנקות את ארבע העמדות ברוטציה. 1. הגביעים יורדים לרצפה; 2. הגביעים נשטפים במים; 3. מבוצע חיטוי של עטיני הפרה ביוד; 4. הגביעים מתייבשים באמצעות אוויר. הבקר המופקד על העמדות מבצע את כל הפעולות בכל אחת מהעמדות, בלי שעמדה אחת קשורה בשנייה. בקרים כרגמים שונים של חברת הורון פועלים גם בנען, בשער־העמקים, בעין הנציב ובגניגר.

אלנט מארחת תלמידי עיתונות

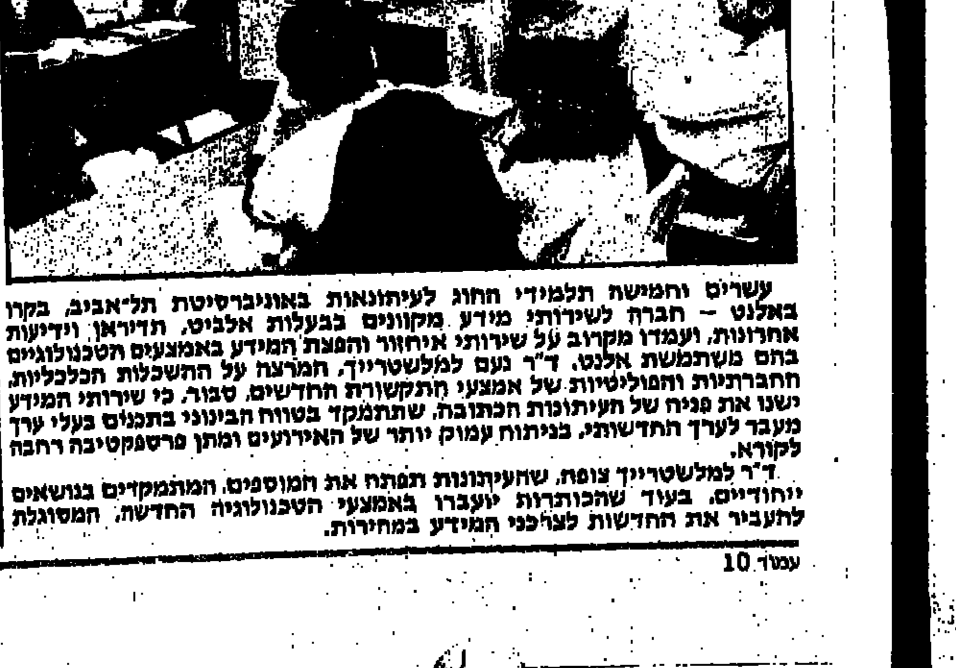

עשרים וחמישה תלמידי החוג לעיתונאות באוניברסיטת תל־אביב, בקרו באלנט — חברה לשירותי מידע מקוונים בבעלות אלביט, תדיראן וידיעות אחרונות, ועמדו מקרוב על שירותי איחזור והפצת המידע באמצעים הטכנולוגיים בהם משתמשת אלנט. ד"ר נעם למלשטריך, המרצה על ההשלכות הכלכליות, החברתיות והפוליטיות של אמצעי התקשורת החדשים, סבור, כי שירותי המידע ישנו את פניה של העיתונות הכתובה, שתתמקד בטווח הבינוני בתכנים בעלי ערך מעבר לערך החדשותי, בניתוח עמוק יותר של האירועים ומתן פרספקטיבה רחבה לקורא.

ד"ר למלשטריך צופה, שהעיתונות תפתח את המוספים, המתמקדים בנושאים ייחודיים, בעוד שהכותרות יועברו באמצעי הטכנולוגיה החדשה, המסוגלת להעביר את החדשות לצרכני המידע במהירות.

עכשיו סמים כב

סרטן חברתי

50,000 אזרחים בישראל צורכים סמים באופן קבוע ■ 70,000 מכורים לאלכוהול ■ עיני המומחים בקונגרס עולמי שנערך בתל־אביב נשואות לממשלה

מאת אבי בניהו

מומחי התופעה של השימוש לרעה בסמים ובאלכוהול בישראל ממשיכים לעלות בהתמדה. „סרטן חברתי בלב האומה" — כך מכנים אנשי המקצוע, הרופאים והעובדים הסוציאליים הלוקחים חלק במלחמה הבלתי־פוסקת נגד בעיית הבעיות של החברה בישראל.

נוגעים. בני־נוער, קטינות, חיילים בעיר ובקיבוץ, בכל הסקטורים. התופעה המדאיגה מביאה להתמכרות ובהמשך לאובדן חיי־אדם ולאסונות.

חוקרים רבים במשרד הבריאות, במשרד הרווחה, באוניברסיטאות ובמשטרה ביקשו לחקור את היקף השימוש בסמים. כל מחקר מביא איתו מספרים אחרים, אולם המגמה ברורה: אם ההתמכרות לסם ולאלכוהול לא תצומצם במידה ניכרת, היא תכרסם בצבא ובחברה כולה. בתל־אביב נערך לפני שבוע הקונגרס העולמי המקצועי הראשון על סמים ואלכוהול. נטלו בו חלק 100 מומחים מהעולם כולו ו־200 אנשי מקצוע וחוקרים בישראל. בכל המושבים בקונגרס הובעה החרדה ונשמעה זעקה כלפי הממשלה, להפריש את הכספים שיאפשרו לקיים את המלחמה בנגע.

כשמצליבים את המחקרים שנערכו בעת האחרונה בארץ, ניתן ללמוד כי בישראל יש כ־50,000 אזרחים המשתמשים דרך קבע בסמים. 10,000 מהם פנו לשיקום בבתי־החולים ובמרכזי הגמילה.

בהתמכרות לאלכוהול המצב קשה עוד יותר. מדובר על 70,000 שתיינים כרוניים. כ־10 אחוזים מבני־הנוער בישראל השיבו בשאלון אנונימי, כי נטלו סמים כניסיון במשך לימודיהם בתיכון. בקרב הנוער הנקרא „נוער מנותק" בערי הפיתוח ובשכונות בארץ מגיעים הממדים ל־47 אחוז(!) משתמשים בסמים „רכים" ובסמים נרקוטיים וקשים יותר. בבתי־הספר המקצועיים במרכז הארץ, בתנועה הקיבוצית ובצה"ל מגיעים ממדי התופעה לכ־5 אחוזים של נוטלי סמים באופן קבוע.

בקונגרס העולמי בתל־אביב השתתף גם סגן מזכיר האו"ם, ד"ר די־זארו, שמונה לרכז את הטיפול בתופעה מטעם האומות המאוחדות. די־זארו רואה בנגע צרה כה גדולה ומסוכנת, עד כי אימץ לעצמו את הגישה הקובעת, כי „המחקרים, כבודם במקומם מונח, העבודה החינוכית חשובה, אולם הממדים בתופעה מצריכים מלחמה חדה, חזקה ומכאיבה". די זארו מדבר כבר על אימוץ השיטה שנקט מנהיג סין העממית, מאו־צה־טונג. תוך שנתיים החזיר מאו למוטב עשרה מיליון סינים שנטלו סמים. „במלחמה זו הוצאו להורג רק שבעה אזרחים". הוא אומר ומתכוון לכך.

ד"ר דוד גרין מאוניברסיטת תל־אביב, מרכז את הטיפול בבעיה בתנועה הקיבוצית: „יש עלייה מדאיגה בשימוש — בעיקר בשתיה החריפה. כדפוס נורמטיבי בחברה הצעירים שותים בכל הזדמנות והשתרשה התפיסה כי ללא משקה אלכוהולי אין מסיבה ואין שמחה. במקביל, נרשמת גם ירידה בגיל המשתמשים (החל מכתה י'). יש בורות עצומה בנושא זה. הצעירים מניחים כי בבירה אין אלכוהול, והנורמה הזו חודרת גם לקיבוצים. למועדוני המתנדבים ולבאר הקיבוצי — שם לפחות יש מודעות שצריך לטפל בבעיה", אומר ד"ר גרין.

השימוש באלכוהול גורם גם תאונות־דרכים רבות. הדו"חות של משטרת ישראל, המתקשה להתמודד עם הבעיה, מורים על מספר רב יותר של תאונות בגין שיכרות ובעיקר בסופי־שבוע.

צה"ל כבר נרתם לטיפול בבעיה בתחומו. לפחות בנושא האלכוהול ניתנה באחרונה הוראה ברורה לקנטינות השק"ם להפסיק מייד את כל מכירת הבירה ביחידות. צה"ל גם מטיל עונשים כבדים על מעשני הסמים בקירבו.

ניצב־משנה אברהם חמו, קצין משטרה ותיק שעסק רבות בעבריינות נוער, השתחרר באחרונה מהמשטרה והחליט להמשיך לעסוק בביעור הנגע מקרב הנוער. חמו גורס, כי העבריינות בתחום זה היא בכל הסקטורים ומתנהלת יותר בבית ההורים מאשר בין כותלי בית־הספר. לדבריו, לשם מימון הסם או המשקה נגרר הנער המכור לעבריינות, כדי לממן את מנת הסם ופורץ לקיוסק או שודד קשישים. הוא פיתח תוכנית מחשבים לבית־הספר, שבעזרתה הוא מקווה לצמצם את הבעיה. התוכנית משלבת מעורבות של התלמיד, של ההורים ושל המורים. בינתיים, התוכנית ניסיונית וצופים לה הצלחה יחסית.

מטעם הממשלה מטפלים בנושא משרד הבריאות ומשרד העבודה והרווחה. אנשי המקצוע, בעיקר העובדים הסוציאליים, יודעים לספר על ריב ויכוח היסטורי בין המשרדים — המנטרל, למעשה, את הטיפול בנגע. ועדה בין־משרדית בראשותו של פרופסור מן, שמונתה לבדוק את התופעה ולהמליץ המלצות, סיימה את עבודתה לפני זמן רב, אולם חוסר תקציב מעכב את יישום המסקנות.

בקונגרס הגיעו נציגי משרד הבריאות והרווחה להבנה ביניהם, והבטיחו כי במאמץ משותף, ייצאו מלחמה חסרת־פשרות. ההולכת ומכרסמת בנוער ובחברה הישראלית בלי להסיח את דעתנו.

לא שתילים של ט"ו בשבט

מיהו סוכן

מה הגבולות לשימוש בסוכנים מוסווים? כיצד אפשר ליצור איזון בין ההכרח להסתייע בהם, לבין כללי הגינות וניקיון כפיים? ועדה מיוחדת ניסתה להגדיר „כללי משחק"

צורי איטח נרצח לפני שסיים את התפקיד

● יש „משותלים" שמתחילים חיים חדשים בארץ אחרת ויש... שהופכים לצמחים

צילם אנדרה ברוטמאן

מאת בצלאל עמיקם

עסקת הסמים עמדה לפני סיום מוצלח. שני הסוחרים הצעירים, ממולחים וזריזים, שלפו את המטען היקר שהיה מוצפן בתחתית מושב מכונית הסובארו הלבנה שלהם ומסרוהו לידי הקונה. השניים לא פקפקו באמינותו של הלקוח שהעלו בחכתם. הם התרועעו עימו בשבועיים האחרונים בבתי־מזרח חשובים ועישנו בצוותא סמים „על חשבון הבית" במחווה של רעות. צרור השטרות הירוקים שהביא הקונה נארזו בקפדנות. ידיים נלחצו והשניים מיהרו להיבלע באפלה. אלא שכאן נכונה להם המהלומה. בקרן זווית המתינו להם דמויות בהות. לפתע נדלקו פנסים רבי־עוצמה: „לא לזוז, משטרה!"

לא היה טעם בבריחה. טבעת השוטרים סגרה על השניים במהורק. בטרם הועלו לניידת, הפריחו שני הסוחרים, שנפלו כפרי בשל בידי מפלג הסמים, איומים לעבר הלקוח שהכזיב: „בן־זונה... אתה שתול של המשטרה. עוד ניפגש..." ואומנם, מועד הפגישה לא היה רחוק. זו נערכה באולם המשפטים, שם הוציא השופט נגדם צו מאסר. על סמך עדותו של המודיע המשטרתי.

רבוי הפשיעה בארץ ובעולם בכל, והקושי הרב בהשגת ראיות, בעיקר נגד עבריינים רציניים, הם שהולידו את הצורך בהפעלת הסוכנים המסווים. המציאות, ובעקבותיה רשויות הבטחון ובית־המשפט, הכירו בצורך בשימוש בסוכנים בתנאים מסויימים, לצורך השגת ראיות נגד עבריינים. צורך זה קיים בסוגים שונים של עבירות. במציאות קיים הצורך בעיקר לעבירות סמים, נשק ורכוש, והוא מאופיין בעיקר על־ידי כך שאין קורבן או מתלונן.

„הכרח בל יגונה"

שימוש בסוכנים לגילוי עבריינים מהווה מעין „הטמנת מלכודת", בעיקר בעבירות שייחודן בשיתוף פעולה בין העבריין והסוכן. בתי־המשפט הכירו בהפעלת סוכנים „בהכרח בל יגונה" במסגרת המלחמה בפשע, אף כי בתנאים ובגבולות מסוימים. לצורך עשיית שימוש בסוכנים, חייב להיות איזון בין ההכרח להסתייע בהם. לבין כללי הגינות וניקיון כפיים בדרך הפעלתם.

חשוב לקיים שיווי־משקל בין הצורך בשימוש בסוכנים ובהבטחת דרכי הפעלה מתוקנות, כלומר, בין ההתנהגות ההכרחית והאסורה. חשוב איפוא, לקבוע את „כללי המשחק", לתחום את גבולות המותר והאסור לסוכן במלאו את תפקידו.

על רצינותה של הבעיה תעיד העובדה, שוועדה מיוחדת שנקבעה לעניין זה בראשות פרקליטת מחוז המרכז, עדנה ארבל, קיימה 35 ישיבות ובמהלכן האזינה ל־32 עדים. עיינה במסמכים ופסקי־דין כנספחים לעדויות. חברי הוועדה, גורמים מכובדים במערכת המשפטית והמשטרתית, שוחחו ארוכות עם העדים, ביניהם סוכנים, אנשי משטרה וסוכנים־עבריינים. כן הופיעו בפניה אנשי משטרה המפעילים מדריכים, מפקחים על עבודות הסוכנים, שופטים ופרקליטים שטיפלו בתיקים בהם היו מעורבים סוכנים. החומר המשפטי הרב שנאסף נבדק, ובעקבותיו הוצאו הנחיות ונוהלים.

מיהו סוכן

המשטרה מפעילה מקורות מסוגים שונים כדי לגלות עבריינים. מקור מזדמן — אדם המתייצב בתחנת המשטרה ובפיו סיפור על עבירה או על עבריין. מקור מודיעין — אדם שהמשטרה מפעילה ביוזמתה, למטרות איסוף מודיעיני. בקבוצת הסוכנים נכללים שני סוגים. סוכן המשטרה, שהוא אזרח שגויס למשטרה בחשאי למטרת היותו סוכן בשטח, ובתום פעולתו יוכל להצטרף לשורות המשטרה. הסוג השני הוא סוכן עבריין, שבהסכם מוקדם עם המשטרה פועל למענה בחשאי. הסוכן העבריין הוא על־פי־רוב עד מדינה ולא ישרת כשוטר לאחר תום תפקידו החשאי.

חתונה אחת יותר מדי

מאת שלי יחימוביץ'

בשנתיים האחרונות נתנו בתי־הדין הרבניים לגברים נשואים (יהודים) תשעים היתרים לשאת נשים שניות. בבית־המשפט המחוזי בבאר־שבע נשפט אדם (ערבי) לשנת מאסר על־תנאי, לאחר שעבר על חוק איסור ריבוי נישואים.

עמר אל דראידעה, היה נשוי לאשתו רליה. לאחר שמונה שנים התגרש ממנה. שלוש שנים קודם לגירושין, נאמר בהכרעת הדין, החל לקיים יחסים עם אשה אחרת, סועד. ממנה נולדו לו ארבעה ילדים, שניים מהם, לפני הגירושין מאשתו הראשונה. בכתב האישום נאמר, כי אל דראיעה היה נשוי במשך שלוש שנים לשתי נשים.

האיש טען, כי נשא את אשתו השניה רק לאחר שהתגרש מהראשונה. וכי סועד היתה הידועה־בציבור שלו. התביעה טענה כי הכדה באהבות יוצרת נישואים, ולפי־כך היה נשוי.

הנאשם הביא, כעד הגנה, את נשיא בית־הדין השרעי לערעורים בישראל, הקאדי שיך תאופיק אל עסליה, שאישר את נישואיו ואת גירושיו. השופט המחוזי אליעזר ריבלין, אמר בהכרעת הדין, כי פסקי הדין של בתי־הדין הדתיים אינם קושרים ואינם מחייבים את בתי־המשפט של המדינה.

השופט ריבלין ציטט גם פסק־דין של בית־המשפט העליון, שתיאר את הדרך בה הופכים ערבים תושבי ישראל את הביגמיה לחוקית. „הנישואים מתבצעים על־ידי רישום פיקטיבי של גירושים־כביכול מהאשה הראשונה או מתבצעים ללא רישום כלל. כשהנשים הנוספות מופיעות כלפי רשות המדינה כידועות בציבור... העובדה כי נמצאה פירצה בחוק... אינה צריכה לרפות ידיהם של הממונים על אכיפת החוק".

טלוויזיה

08.15 נושגים ביהדות — וזאת התורה. 08.40 כלי סודות: שווא 2. 09.00 ארץ מולדת: אבן מאסו הבונים היתה לראש פינה. 09.20 מדעי הטבע (חטה"ב): התאמת הדג לנשימה במים. 10.10 אנגלית ה'. 10.30 הגיל הרך: רחוב סומסום. 11.00 אנגלית ו'. 11.15 ערבית מדוברת. 11.30 מדעי הטבע (חטיבה עליונה): הנדסה גנטית. 12.00 אנגלית ח'. 12.25 הסטוריה לעייסורי — העשירה — הצהרת העצמאות של המושבות באמריקה. 13.00 אנגלית ט'. 14.00 מאדאם בובארי — חלק א'. עלילתו ספרו המפורסם של גוסטב פלובר. אמה, אשה משועממת ונתונה לדכאונות, מחפשה את אושרה בהכרתם של גברים צעירים ויפים. לאחר זמן מסתבר שאותם גברים צעירים ואוהבים אינם מוכנים לסכן את כספם או את הקריירה המקצועית שלהם למענה. אף שהיא מוכה את כפפי בעלה, למען אותם גברים. היא נשארת חסרת־כל ולא מוצא. 14.55 צרפתית. 15.10 רכבת ההפתעות — סרט אנימציה. 15.30 נילס הולגרסון — פרק ל': אחרית של דפי: להקת אווזי הבר מגיעה לאי שבו מתגוררים הוריה של דפי. דפי נפגשת עם בני משפחתה ומציגה לפניהם את מולי בחיר לבה. כדי להוכיח שהוא ראוי לבתם, מולי יוצא לבדו להלחם בנשק האכזר. 16.00 זהו זה — שידור חי. 17.00 ערב חדש — מגאזין בשידור חי, מנחה גדעון רייכר. 17.30 „סיפורים בראש" — תכנית שבועית. הפעם יוצגו הספרים: „טיטי מחפשת בית", מאת עמי גרליק; „דן קרב", מאת דוד גרוסמן; „אני מגדל חיות", מאת ד"ר יקותיאל שרעבי; „אמליה דיטריך", מאת כריסט בישוף. 18.00 „חבובטף" — סדרת סרטים מצויירים. 18.32 „מועדון הטף": הנמר הצהוב. 19.00 „מפגש" — תכנית דיון שבועית. 19.30 חדשות 20.02 מבט ספורט. 20.45 לקראת שידור. 21.00 מבט לחדשות. 21.30 „חיילים יקרים" — סדרה תיעודית בת 5 פרקים, בהפקת הטלוויזיה הישראלית. הפרק האחרון: אחר הנעדרים מתגלה חי. בעיקרו של הפרק מתמקד המיקוח הקשה עם ג'יבריל עד השחרור הסופי של השבויים. 22.15 „כתוב בעיתון" — תכנית שבועית שעניינה ביקורת העיתונים בישראל. מנחה: מאיר שלו. 22.30 „כסו את פניה" — סדרת מתח אנגלית. הפרק החמישי: בני משפחת מקסי סותמים פיותיהם. הרכילות מצביעה על יריד של סאלי. אבל דלגליש דבק בדעתו, שיש קשר בין מותו של הקטריסאי לבין מותה של סאלי. ליד קברת, באווירה רווית מתח, נפתחים לדלגליש כיוונים חדשים. 23.20 „סוף ציטוט" — תכנית בענייני ספרות. מנחה: ירון לונדון. 24.00 פסוקו של יום. חדשות.

לכלי. „ילדים בכנפי לחץ" 12.05 „שיר ולכונה" 14.06 „לבת ולכן ולכל הבתענייני" — הכנות לילדים: א. „טוב לכתוב" — עדור המאזינים הצעירים לביתה יוצרת: ב. „מעשה בלולי ה..." — מאת דבורה עומר 14.45 לילדים הגדולים: „התולרים" — בנחר מתכניות „התול כשק" 15.30 „קתדרא" — בנת רדיו. והפעם: פרופ' [illegible] כרמלי — „ארגון להצלת יהודים בטרנסילבניה בימי השואה" 15.53 „כפר חרש" 16.05 „צוות הפירות־התיכון" 17.12 „מגישים שיר" 17.20 „האוניברסיטה הפתוחה": צרפתית למתחילים 18.06 „מנחת ערב" 18.47 פרקי היום בתנ"ך 19.03 „שעור בתניא" 19.30 שידורים לעולים 22.05 „הלוכות באספניה"

רשת ב'

08.05 „סעו לשלום" 09.05 „בירור בית" עם רבקה מיכאלי 10.10 „על צבעי [illegible]" [illegible] 12.10 „גל פתוח" — [illegible] ופזמונים 13.00 „כהצי היום" 14.06 [illegible] 15.10 [illegible] 17.10 [illegible] 19.00 „היום הזה" 19.15 „השבוע בכנסת" 20.05 „שירשם" [illegible] 22.05 „צבורים ופרטים" [illegible] 23.05 „בינינו" [illegible] שיחות עם מאזינים בשידור חי. מנחה: דניאל גניאל

רשת ג'

14.06 „לי ולך" — „שיר וברכה" 15.05 „חדיש חדיש ומהודש", עם שוש עטרי 16.05 „מוסיקה לענין" 17.05 „הצגה יומית". עם יגאל רביד 18.08 „קליפר" — שבועון פופ 20.05 „מופע רוק" 22.05 „כבלנר" — שירים עבריים 23.05 „הלילה היא שירים"

גלי צה"ל

06.00 כאופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 06.10 צלילי בוקר — שירים עבריים 06.30 אוניברסיטה משודרת: הביולוגיה של הזקנה. מרצה: פרופ' דוד גרשון 07.07 שבע אפס שבע. עם צביקה שפירא 08.05 בוקר טוב ישראל — שעת אקטואליה יומית 09.05 נכון לעכשיו — עם דן שילון 11.05 טעם של פעם — עם אולי יגיב 12.03 להיט לתאבון 13.05 כסגנון ישראלי — עם אלי ישראלי 15.05 פסק זמן 16.05 ארבע אחר הצהריים — שירים עבריים 16.35 באופן מילולי — פינתו של אבשלום קור 17.00 יומן גלי־צה"ל 17.30 כוונת — מגזין גלי צה"ל לעניני צבא וביטחון 17.50 יומן ספורט 18.03 שעה קלה על כלכלה 18.35 טכס הערב 19.05 „רדיו בפיקוס", עם דני קרמל 20.05 „יומן ישראלי" 21.00 מבט לחדשות 21.30 אוניברסיטה משודרת: הביולוגיה של הזקנה (ר"ח) 22.05 על הדרכים ועל הכיפאק — שירים מהתבוננה אהבים 23.05 מהמרוף הקלאסי, עם רוני לנץ ואריאל כהן 00.05 ציפורי לילה, עם רוני תירן 02.05 לא רוצים לישון 05.05 צלילי בוקר

קולנוע

תל־אביב

[illegible]

תיאטרון

תיאטרוני ישראל

הערב, יום ה', 2.1

תיאטרון הבימה:

נסור הברבורות: 20.30

הפרדס: 20.30

עוולה: 20.30

התיאטרון הקאמרי

דבש פרא: קונדיה

צוותא

לתרבות מתקדמת

יום ה 2.1 בשעה 21.00

„אסודובלה"

ב־22 — 22 (אז בצוותא

רדיו

קול המוסיקה

08.02 „צלילי בוקר" 07.07 „בוקר טוב": ביזה: הנערה מארל — סוויטה מס' 1 07.30 „שחרית מוסיקלית": ברנר: פתיחה „כ"ס לשטוריות", קסטלנואובו־טדסקו: קונצ'רטו לגבל ותז', שטולץ: 2 שירים. טיסט: סונטה ל־4 קרנות. ליסט: חלוכות אהבה. דליבו: 2 שירים. אברהמסן: ליל חורף. רוסי: מחולות. רב כרמל: אוסטינאטו, רכיבה: אביב 09.30 „קונצרט בוקר": פרציני: קסריצו סימפוני. מיקלוש רוז'ה: קונצ' לצ'לו ותז'. סמטנה: בלאניק. ברוקנר: הלגולנד. וואן וויליאמס: קונצ' לשני פסנתרים. גלזונוב: סימפוניה התהגה הכפרית 11.57 „מגישים שיר" 12.05 „כאוצר הסרטיה": נתה סימפוניה קטנה לכלי־נשיפה. הנדמית: ויכויה לקלרינית, כנור, צ'לו ופסנתר (1938) 13.00 „קונצרט צהריים": היידן: קונצ'רטו מס' 4 ברה מג'ור. להרן ובליקשת, באך: קנטטה מס' 34. מוצרט: קונצ'רטו מס' 6, ברז מג'ור, לפסנתר ותז', ק' 246 שוברט: סימפוניה מס' 7, במי מג'ור 15.00 „מילון מוסיקלי" 15.05 „מפגשים מוסיקליים" 16.00 „אתנחתא" — שידור חי מכנסיית דורמיציון בירושלים. הנדל: סוויטה בדו מינור לכלי צ'מבלו. סקרלטי: 6 סונטות, לצ'מבלו. יוהאן קונאו: סונטה תנכית מס' 2, לצ'מבלו. באך: קונצ'רטו ברו מג'ור לצ'מבלו 17.30 קונצרט מנחה: באך: סוויטה תזמורתית מס' 4, ברה מג'ור, שנברג: „פיירו לונר". ברהמס: קונצ'רטו מס' 1, ברה מינור, לפסנתר ותז'. בטהובן: סימפוניה מס' 3, במי במול מג'ור. „ארואיקה" 20.05 „ערב טוב": מישל קורט: סונטות מס' 1, 3, 5, לבסון וקונטינואו 20.27 „מגישים שיר" 20.30 „ליטורגיקה 85" (שידור חי מכנסיית דורמיציון בירושלים) עם מקהלת „ארס נובה" מרנמרק: סייר דה לה רו: רקויאם. קרל נילסן: 3 פרקי תהלים. פר נורגארד: „תהלים של חורף" (1976) כו הולמן: „יצחק ואברהם" ראינסברוק. פאול רורם: „תפילה משוכה" (1981) 22.55 „מילון מוסיקלי" 23.00 „דור הזהב" — אמנים גדולים בהקלטות הסטוריות — תכנית „סינטי בקונצרטי הגדולים" — ששית: טרטיני: קונצ'רטו ברה מינור לכנור ותז' קמ' בהדרכת יוסף סיגטי. ברהמס: קונצ'רטו ברה מג'ור (תז' הלה/ה' הארכיג). פגניני: שני קפריסים.

רשת א'

07.30 „היו שדים" — פזמוני ישנים ואהובים 08.05 „תנה", עם בני הגרל 09.05 „השיר לא תם" — שירים עבריים 09.30 „מפגש" — בנוין בשידור חי 10.30 „רדיו קל" 11.10 השידור היומי לבתה"ס. „דעתי כפר", והפעם: „לאן נעלם קטסין קוק" — מאת דבורה עומר 11.30 „השכלה ודעת

שרותים ● עזרה ● תחבורה

תורנות בתי־מרקחת

בתים

ארזה — הופיין 52, חולון.

חולון

ארזה — הופיין 52.

ירושלים

אורה — המלך ג'ורג' 27.

נתניה

הנשיא — שד' ויצמן 36.

פתח־תקוה

קופ"ח כללית — היים קחר.

רמת־גן

סינצ' — חיבת ציון 43.

תל־אביב

בכלי — עוזאל 1, פינת טולרנו 10.

בני — דיזנגוף 174.

חיפה

לאוצית — הכן סוקרי 1.

תורנות בתי־חולים

תל־אביב והמרכז

● בית החולים ע"ש סורסקי תל־השומר — כל המחלקות — כל השבוע.

● בית החולים בילינסון, פתח־תקוה — כל המחלקות — כל השבוע.

● בית החולים ע"ש רוקח, תל־אביב — ביומים ב', ד', ו' — כירורגיה ופנימית ילדים — כל השבוע.

● בית החולים איכילוב, תל־אביב — ביומים א', ג', ה', שבת — כירורגיה ופנימית.

● בית החולים וולפסון, חולון — כל המחלקות כל השבוע.

● בית החולים אסף הרופא — כל המחלקות — כל השבוע.

נתניה

● בית לניאדו ומבצע בתורנות לכירורגיה ופנימית — כל השבוע, כולל שבת.

ירושלים

● הדסה ע"כ — ילדים, עיניים.

● ביקור חולים — פנימית, א.א.ג.

● שערי צדק — נשים, כירורגית, אורתופדית.

עזרה ראשונה

עזרה ראשונה לשיניים שליד ההסתדרות לרפואת שיניים בישראל

[illegible]

מרפאת שיניים לעזרה ראשונה

[illegible]

מרכז סיוע לקורבנות אונס

[illegible]

עזרה ראשונה נפשית

[illegible]

סילוק מוקשים

[illegible]

משטרה

ירושלים, תל־אביב, חיפה, רמת־גן, בני־ברק, חולון, פתח־תקוה — טל' 100. באר־שבע, נהריה, נתניה, נצרת — טל' 100. אילת — 244: חדרה — 22444.

מוקד קופ"ח כללית

[illegible]

מד"א

[illegible]

רכבות

מירושלים לתל־אביב דרום:

בימים א'—ה': 7.30.

בימי ו' וערבי חג: 7.30.

לבני־ברק ולחיפה:

בימים א'—ה': 16.00.

בימי ו' וערבי חג: 11.30.

מתל־אביב לירושלים:

פת"א דרום בימים א'—ה': 16.00.

מבני ברק 8.18.

לחיפה: בימים א'—ה': 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.30, 20.00.

בימי ו' וערבי חג: 6.00, 7.00, 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.00, 14.00.

לנהריה: בימים א'—ה': 6.00, 8.00, 12.00, 14.00, 16.00.

בימי ו' וערבי חג: 6.00, 8.00, 12.00, 15.00.

מחיפה בתי־גלים:

לירושלים — א'—ה': 7.00.

לתל־אביב — א'—ה': 6.00, 6.30, 7.30, 8.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30, 14.30, 15.30, 16.10, 17.30, 19.30.

בימי ו' וערבי חג: 6.00, 6.30, 7.30, 10.00, 11.30, 12.30, 13.30.

מנהריה לחיפה ולתל־אביב: 6.15, 9.00, 10.40, 14.15, 16.35. לירושלים 5.55, 18.38.

הודעות

ועדת משנה ולבניה

חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

תיק בניין 2579

ניתנה בזה הודעה, שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בנייה על חלקה 1032 בגוש 6043, רחוב סירני מס' 8א חולון, הכוללת הקלה על 4% משטח המגרש (484/2 מ"ר) בשתי הקומות לשיפור תנאי התכנון.

החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' וייצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לוועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

עו"ד חיים שרון — יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

עיריית הרצליה

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

מרחב הרצליה

הודעה לפי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

נמסרת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק הנ"ל, כי לוועדה המקומית לתכנון ולבניה מרחב הרצליה הוגשה על־ידי: שם: תעשיית „קידר" בע"מ. כתובת: אזור התעשיה רעננה. בקשה המתייחסת לקרקע שבמקום: שם הישוב הרצליה, רחוב הנדיב גוש 6529 חלקה 145 והמהווה הקלה לגבי המותר באזור בו מבוקשת ההקלה האמורה, דהיינו: בקשה להקלה של 10% בקו בנין אחורי, דהיינו 7.20 מ' במקום 8.00 מ' המותרים.

כל מעונין יכול לעיין בבקשה הנ"ל במשרדי הוועדה המקומית ברחוב הקוליבר 10 הרצליה, בימים ובשעות שהמשרדי האמור פתוח לקהל, וכל הרואה עצמו נפגע ע"י אישור הבקשה הנ"ל יוכל להגיש התנגדות מנומקת למשרדי הוועדה המקומית האמורה בכתובת הנ"ל, תוך שבועיים מיום פרסום הודעה זו.

אלי לנדאו

יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ולבניה — מרחב הרצליה

ועדת משנה לתכנון ולבניה

חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

תיק בניין 1715

נתנה בזה הודעה, שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 103 בגוש 7175 רח' ויצמן מס' 39 חולון, הכוללת הקלה של 1.5% משטח המגרש (671/3 מ"ר) לשיפור תנאי התכנון והמגורים.

החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ג'.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לוועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

עו"ד חיים שרון

יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

הוועדה המקומית לתכנון ולבניה

העיר חיפה

הודעה על־פי סעיף 149 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

ניתנת בזה הודעה כי הוגשה בקשה על־ידי משפ' קרמר לאשר בניין מגורים בשכונת הדר־הכרמל, חלקה 19 בגוש 12264. הבקשה כרוכה בהתקנת קומה נוספת על־ידי ניצול שטח בנייה בקומת המסד. אשר לעיין בבקשה במחלקה לפיקוח על הבניה, בבניין העירייה, רח' ביאליק 3, חיפה, בימים: א', ג', ה' בין השעות: 08.00־11.30.

המעוניין להגיש התנגדות לבקשה, ימציא אה לפי הכתובת דלעיל, תוך שבועיים מיום פרסום זה.

איתמר יעובין, מהנדס העיר

ועדת משנה לתכנון ולבניה

חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

תיק בניין 5322

נתנה בזה הודעה, שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 883 בגוש 6020 רח' הספורטאים מס' 22 חולון, הכוללת הקלה של 4% משטח המגרש (284 מ"ר). החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים א"1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לוועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

עו"ד חיים שרון

יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

ועדת משנה לתכנון ולבניה

חולון

הודעה על פי סעיף 149 (1) לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965

תיק בניין 5196

נתנה בזה הודעה, שהוגשה לוועדה בקשה להיתר בניה על חלקה 187 בגוש 7161 רח' רמב"ם מס' 27 חולון, הכוללת הקלה של 2.5% משטח המגרש (264 מ"ר). החלקה הנ"ל נמצאת באיזור מגורים ג"1.

את התכנית אפשר לראות במשרדי הוועדה בעיריית חולון, רח' ויצמן בשעות קבלת קהל.

לכל מי שיש התנגדות יוכל להגישה לוועדה תוך המועד של 14 יום מהיום.

ידוע לי כי הפרסום הנ"ל הינו על אחריותי בלבד, ואינו מהווה אישור למתן ההקלה המבוקשת.

עו"ד חיים שרון

יו"ר ועדת משנה לתכנון ולבניה — חולון

פינה חמה ללב"י

הקרן למען בטחון ישראל

השבוע

☆ התרומה הגבוהה
מר דוד דונלד הדס, ירושלים.
1,931,000 שקלים

☆ התרומה המרגשת
צוות עובדי משרד עוה"ד רוטנשטרייך־גיצלטר, לכבוד יום הולדתו ה־75 של ד"ר יהושע רוטנשטרייך.
1,000,000 שקלים

☆ התרומה הצעירה
דמי החנוכה של עמית רהב בן 10 וחצי מכפר־סבא.
1,500 שקלים

היום יותר מתמיד — תן לבך ללב"י

קרן לב"י: רח' ד' (ארניא) 17, הקריה, תל־אביב 64734

מאגי, לי ומיקי: נצחון 88:117 קריסטאל־פאלאס

ואלופה הישראלית פתחה את טורניר חג המולד בנצחון משכנע על אלופת אוסטריה, לאנדיס ג'ייר

כדורסל

שורות "על המשמר"

לי ג'ונסון חזר לעצמו אמש במשחק הפתיחה של מכבי תל־אביב בטורניר חג המולד בקריסטאל־פאלאס ושוב התעופף הענק של מכבי וסייע לקבוצתו לנצח 88:117 את אלופת אוסטריה, לאנדיס ג'ייר.

אבל לא רק ג'ונסון מכבי תל־אביב כולה היתה במיטבה ועיקר הדברים אמורים לגבי קווין מאגי שבמחצית הראשונה קלע 21 נקודות וקלט 15 כדורים חוזרים.

המחצית הראשונה עמדה בסימן יתרון קל למכבי. פרט למאגי בלט במחצית 15 גם מיקי ברקוביץ שקלע 16 נקודות. דורון ג'מצ'י היה חלש באותה מחצית בה קלע רק 6 נקודות.

היתרון המכבי לא הועמד בספק והיחיד שניסה לסכן יתרון זה היה הכדורסלן האמריקאי של לאנדיס, דייויס, שקלע 19 נקודות במחצית הראשונה בה הצליח גם לכלום את לי ג'ונסון בהגנה ואת מחליפו הווארד לאסוף.

עם פתיחות המחצית השנייה נחלשה הקבוצה האוסטרית. מכבי תל־אביב ביצעה שתי התקפות מתפרצות שהסתיימו בסלים של לי ג'ונסון וקווין מאגי. סלים אלה שברו סופית את לאנדיס. שחקניה הירבו לבצע עבירות ושני האמריקנים, מילר ודייויס יצאו בחמש עבירות.

חגיגת מכבי תל־אביב היתה ללא מעצורים. בדקה ה־27 צערה מכבי ביתרון 58:80 וההפרש הגדול ביותר היה 75:100 מסל של לי ג'ונסון. בסיום 88:117 כששטרייכמן הצעיר ונלסון משתתפים בחגיגה.

קלעו למכבי תל־אביב: מאגי 35, ג'ונסון 27, ברקוביץ 25, ג'מצ'י 17, נלסון 5, ארואסטי 4, שטרייכמן 3 ולאסוף 1. חן ליפין שותף במשחק אך לא קלע.

ללאנדיס הירבה לקלוע דייויס. 23 נקודות.

הלילה תשחק מכבי תל־אביב נגד מנצ'סטר ג'יינאס.

אלופת בראזיל התאוששה

אלופת בראזיל בכדורסל מונטה ליבאנו. שנוצחה במפתיע בידי קינגסטון האנגלית (99:98) בפתיחת הטורניר בקריסטאל־פאלאס בלונדון, השיגה נצחון גבוה על קורק מאירלנד 85:151.

מארי אינטרנציונל מסקוטלנד, גברה על סולנה משבדיה 63:89.

מרתון אוייל גברה על המארחת, קריסטאל פאלאס 102:108.

לי ג'ונסון
חזר לעצמו

היום ההזדמנות האחרונה לסיום "משבר שוייצר"

עמותה עצמאית למחלקת הכדורגל וכיסוי כל החובות — אלו הן דרישותיו של מאמן הפועל תל־אביב, דוד שוייצר, שגם אתמול לא הגיע לאימון הקבוצה.

דרישותיו של המאמן אינן ניתנות לדחיה והמועד האחרון שהוא קבע הוא היום. אם לא ימולאו דרישותיו יתפטר שוייצר באורח סופי ומוחלט.

בהפועל תל־אביב לא מעוניינים בהתפטרות דוד שוייצר אבל דרישת העמותה מכניסה את הפרשיה למבוי סתום.

אתמול התייצבו שלושה כדורגלנים לאימון בוקר — אילן שוקרון, שבתאי לוי ומשה סיני — ואחר הצהרים הגיעו כל השחקנים למישחק אימון נגד בית"ר תל־אביב מהליגה הארצית.

המשחק נוהל על ידי עוזר המאמן בני קונפורטי והסתיים בתיקו 2:2. את השערים להפועל תל־אביב כבשו משה סיני ויהודה עמר. לבית"ר כבשו מיצה סיני ויעקב נומרוד.

השחקנים יגיעו גם היום לאימון בבלומפילד.

ליגת ערים

מאת ראובן חנניה

יו"ר הנהלת ההתאחדות לכדורגל, שאול סוריי, הניח אתמול בפני חברי מזכירות ההתאחדות הצעה לקיים ליגת כדורגל של ערים.

ההצעה של היו"ר להכנס להי־לוך גבוה בעתיד ואתמול הוא העלה את ההצעה לראשונה במסגרת רשמית של ההתאחדות.

והפועל נוצח 84:83 בהולנד נגד דן־בוס

ישחק היום נגד לה־פייט על המקום השלישי בטורניר

שורות "על המשמר"

קבוצת הכדורסל של הפועל תל־אביב החמיצה אמש הזדמנות להעפיל לשלב גמר טורניר חג המולד בהולנד לאחר שנוצחה בחצי הגמר על ידי דן־בוס המקומית 84:83.

הפועל תל־אביב פתחה את המשחק טוב והובילה 8:17 בדקה החמישית: ההולנדים הפכו את הקערה על פיה ועלו ליתרון 26:39 בדקה ה־16. עד למחצית הצליחה הפועל לצמק ל־44:43 בזכות יכולת גבוהה של נייק לארני.

במחצית השניה היה המאבק שקול עד שבדקה ה־31 ברחו ההולנדים ליתרון 60:69. הפועל הקטין ל־71:69 ושתי דקות לפני הסיום צעדו מרסר וחבריו ביתרון 78:81.

כאן נכנס לתמונה המקומי אוסוולד שקלע סל של 3 נקודות ועוד קליעת עונשין והתוצאה היתה 82:81 לדן־בוס. לאבן מרסר ואודל וויליאמס החטיאו. דן־בוס עלתה ליתרון 81:84 והפועל הצליחה רק לצמק ל־83:84 בסיום.

אודל וויליאמס בלט במחצית השניה ואילו לאבן מרסר היה יציב לאורך כל המשחק.

היום תתמודד הפועל תל־אביב נגד מכללת לה־פייט מארצות הברית שנוצחה על ידי נבחרת יוגוסלביה (בלי דראזן פטרוביץ) 101:80. לאחר משחק זה ייערך הגמר בין דן־בוס לנבחרת יוגוסלביה.

ההכנות לסיאול

הנהלת היחידה לספורט הישגי בראשותו של תומאס למפרט, תגיש בקרוב תכנית תיפעולית להכנתם של מועמדי ישראל לאולימפיאדת סיאול.

בורמור הושעה מחולון, רוצה לשוב לארה"ב

מאת יצחק וימהוף

רייזי בורמור, כדורסלן הפועל חולון, הושעה מאימוני קבוצתו עד יום שישי לאחר תקרית שהיתה בינו לבין יו"ר מחלקת הכדורסל בהפועל חולון, מיכאל לפרדון.

מאמן הפועל חולון מולי קצורין הגיב אתמול על הפרשה: "שחקנים צריכים לדעת שהם באו כדי לשחק לפי ראות עיניו של המאמן שהוא הקובע. באגודה מסודרת כמו הפועל חולון לא עוברים לסדר היום לאחר תקרית מעין זו. גם אם מדובר בכוכב הגדול ביותר. רייזי בורמור היה לחוץ בזמן המשחק בגלל ההשוואה שעשו בינו לבין מיקי ברקוביץ. הוא רצה להוכיח כי הוא טוב יותר ולכן היה עצבני. נכנס ללחץ.

בורמור עצמו הודיע כי אינו מעוניין להמשיך ולשחק בהפועל חולון. "שיתנו לי את הכסף המגיע לי ואז אחזור לארה"ב".

פרסלני יחסר מהמשחק מכבי פ"ת — בני יהודה

מאת משה רוזנברג

האם ישוב עודד מכנס ממכבי נתניה למכבי פ"ת בה שיחק בעונה שחלפה? תשובה על־כך תנתן תוך הימים הקרובים.

אתמול מסר דובר מכבי נתניה, עו"ד אבי אונגר, לכתבנו כי הנהלת מכבי נתניה היתה מעונינת שהאחים מכנס ימשיכו לשחק בנתניה אבל ההבטחות הכספיות הגבוהות שהובטחו למכנס עלולות להביא לכך שלא יהיו כספים לאגודה לשלם להם.

דובר מכבי נתניה אישר שהיו מגעים בין הצדדים אם כי בלתי רשמיים "ומה שאנו דורשים בסה"כ ממכבי פ"ת הוא שישלמו לעודד מכנס המשכורת שהובטחה לו על ידנו".

כאשר למשחק שיהיה בשבת בפ"ת בין מכבי פ"ת לבני יהודה ת"א הרי שבלם הרכש של פ"ת יורם פרסלני עלול להמשיך להעדר בשל פציעתו.

בפ"ת מנהג קבוע, שביתה בכל שבוע

מאת משה רוזנברג

כדורגלני הפועל פ"ת החליטו לקיים שביתה באופן קבוע. לאחר שהשחקנים השביתו את האימון לפני שבועיים שוב הושבת אתמול אימון כדורגלני הפועל פ"ת ומאותה סיבה — כספית.

שלושה מנציגי השחקנים — רונן הלל, חיים בן שאנן ואיתן בורניוק — נפגשו אתמול עם מזכיר מועצת הפועלים, ציון צאלה, כדי לנסות לפתור את הבעיות הכספיות. בתום הפגישה יצאו הכדורגלנים מעודדים לאור ההבטחה כי היום יקבלו המחאות דחויות.

למעשה הגיעו אתמול לאימון רק ארבעה שחקנים שהחליטו לא לשבות אולם המאמן דרור בר־נור החליט כי אין טעם לקיים אימון עם ארבעה כדורגלנים.

ברזילאי ופורטוגלית זכו במירוץ הסילבסטר

הרץ הברזילאי, חוזה גזאאו דה סילבה, והפורטוגלית רוזה מוטה, זכו במירוץ הקורידה המסורתי סביב הבתים בסאו פאולו. למרחק 12600 מטר.

למוטה היתה זו זכיה חמישית רצופה ולברזילאי נצחון שלישי, אבל לא רצוף.

זמנו של הברזילאי 36:48.96 דקות.

האירופי הראשון שסיים במירוץ הקורידה, היה המערב גרמני קריסטוף הרלה, שתפס את המקום התשיעי בפיגור של דקה לערך מזמנו של המנצח.

רצי בראזיל תפסו, פרט למנצח, את המקומות השלישי, הרביעי והחמישי, לפני שני רצים ממכסיקו. בעוד שאחרי מוטה, סיימו שתי ברזילאיות.

מירוץ ה"סילבסטר" מתחיל מדי שנה כמה דקות לפני צאת השנה האזרחית ומסתיים מספר דקות עם כניסת השנה החדשה האזרחית.

רק לקונגרסים?

נשיאות הועד האולימפי דחתה בנימוס הזמנה של דרום־קוריאה להשתתף בקונגרס הקשור במשחקי אסיה, שיהיה בסיאול.

בשמח להשתתף בקונגרסים של משחקי אסיה כאשר נוזמן למשחקי אסיה, נאמר בתשובה.

מ.ט.ק. בודאפשט תבוא לארץ

מאת ראובן חנניה

קבוצת כדורגל מהונגריה — מ.ט.ק. בודאפשט — תבוא בתחילת חודש פברואר לישראל ותתמודד נגד אלופת המדינה, קבוצת מכבי חיפה.

יהיה זה ביקורה השני של הקבוצה ההונגרית בישראל. הביקור הקודם היה לפני 21 שנים.

קבוצה נוספת שתגיע ארצה תהיה הקבוצה הגרמנית פ.צ קלן שתשחק ב־14 בינואר נגד נבחרת חיפה במשחק פרידה לשופט הבינלאומי אברהם קליין.

בנצחון 1:3 זכתה הנבחרת בטורניר הבי"ל

כדורעף

נבחרת ישראל בכדורעף זכתה אתמול בטורניר הבין־לאומי לאחר שגברה על הקבוצה המערב־גרמנית באייר לברקוזן 1:3.

הנבחרת סיימה את הטורניר עם מלוא הנצחונות. אמש בבת־ים לעיני כ־300 צופים זכו הנבחרים שלנו בשני נצחונות ראשונים — 6:15 ו־13:15. בהמשך נחלשו והמערב־גרמנים ניצחו 1:15. המערכה הרביעית היתה שוב של הנבחרת — 13:15.

שפטו רדו רוזנטל ועזרא כהן.

נבחרת הנוער סיימה אחרונה בטורניר לאחר שנוצחה על ידי בורנזי 3:2.

טבלת הטורניר

1.	ישראל	3	2:9	6
2.	לברקוזן	3	5:7	4
3.	בורנזי	3	8:4	2
4.	נבחרת הנוער	3	9:4	0

הפועל גבר על מכבי 19:20 בדרבי הפתח־תקוואי

שלושה שוטרים איבטחו את הפועל ר"ג בוינגייט

מאת יוסף חכם

שני שערים ב־15 השניות האחרונות מידי הצעירים בלינגר וגולדרט הביאו להפועל פ"ת נצחון בדרבי על מכבי פ"ת — 19:20, במשחק המוקד ביהוד, במחזור ה־12 בליגה הלאומית בכדוריד.

שחקני מכבי פ"ת הוליכו במחצית — 9:10 ובדקה האחרונה — 18:19 — מדווח כתבנו שמעון קרודו. שערים להפועל פ"ת: שיבי 6; אמיר 4; גולדרט 3; ברו 2; חלוטה 2; קוויקרו 1; ינקוביץ 1 ובלינגר 1. למכבי פ"ת: פריקמן 9; מגדל 2; צ'יליכון 2; קבילה 2; צייטלין 2; בכר 1 ודורון 1. שפטו: בוקר ווינגר. לעיני 500 צופים, ביהוד.

• בהיכל הספורט העירוני ברחובות חזה כתבנו תמיר חופי בנצחונה הנוחץ של קבוצת הפועל רחובות על הפועל נוף־ים — 15:26, לאחר 6:13 במחצית. את השערים להפועל רחובות כבשו: גוז 8; רון 4; אבישי פרי 4; אלמוסנינוס 3; גמליאל 3; אדלר 2; יורם כהן 1 וגור 1. להפועל נוף־ים: הרבון 6; זיפרט 4; בס 2; כהן 1; הרמל 1 ומרמלשטיין 1. שפטו גורדון וגוטליב.

• באולם האוניברסיטה ברמת־אביב גברה קבוצת הפועל ראשון לציון על מכבי הארזים רמת־גן — 20:23, לאחר 12:13 לארזים במחצית. שערים להפועל ראשון־לציון: אבידן 10; ורד 4; דיין 4; גובלטש 3 וגלזר 2. להארזים: מועלם 7; דלל 5; שמש 4; כץ 2; שאולוב 1 ועמבר 1. שפטו, חלש, פוקס והרמן, לעיני 70 צופים.

• באולם הי"א במכון־וינגייט ניצחה קבוצת הפועל רמת־גן את אליצור הרצליה — 17:21 (9:12 במחצית). שחקני הפועל רמת־גן הגיעו לאולם כשהם מלווים בשלושה שוטרים שאיבטחו. הרמת־גנים טענו שבמהלך השבוע קיבלו איומים... שערים להפועל רמת־גן: קושניר 7; זליגר 5; סומך 4; גרא 4 ואריאלי 1. לאליצור הרצליה: מנדיל 4; מלס 3; שמידט 2; ליבה 2; ר. נתן 2; פיינזילבר 1; צ'סלר 1; גורבון 1 ולאוטמן 1. שפטו: שרה ווילברצוויג.

• באולם מכבי ראשל"צ גברה האלופה, קבוצת מכבי המקומית, על מכבי נתניה — 23:33, לאחר 7:19 במחצית. כתבנו יצחק פרי מדווח שאת השערים למכבי ראשל"צ הבקיעו: מובשוביץ 7; אוסלנדר 5; אלדיס 4; זיתון 3; יוסיפוביץ 3; צרפתי 3; מאור 2; אסקפה 2; וינטראוב 2; כנען 1 ואלון 1. למכבי נתניה: לפלר 5; בכר 4; שוגר 3; רודאי 3; לימן 3; פינקלשטיין 3; גורודינסקי 1 וברק 1. שפטו: גרוס וציברין.

• קבוצת מכבי רחובות הכניעה בקרית־מוצקין את מכבי קרית־מוצקין — 20:22, לאחר 10:13 במחצית. שערים למכבי רחובות: בלדר 6; גלבוע 5; טננבאום 5; זיו 3; מרינה 1; רובינשטיין 1 ומאור 1. למכבי קרית־מוצקין: ד. עמר 7; בלום 5; מ. עמר 3; זינגר 3; שינברום 1 ופרוטבניק 1. שפטו: רוזנברג ורפי לוי.

במוקד משחקי המחזור הבא, ביום רביעי, יעמוד המשחק המרכזי בין הפועל רמת־גן ומכבי ראשל"צ, באולם האוניברסיטה ברמת־אביב.

הטבלה (לאחר המחזור ה־12)

1.	מכבי ראשל"צ	237:327	23
2.	הפועל רמת־גן	230:308	22
3.	הפועל רחובות	212:276	20
4.	הפועל ראשל"צ	281:304	18
5.	הפועל פ"ת	241:265	16
6.	מכבי נתניה	314:318	15
7.	מכבי רחובות	249:257	14
8.	הפ. נוף ים	285:237	7
9.	הארזים רמת־גן	288:226	7
10.	אליצור הרצליה	281:267	6
11.	מכבי פ"ת	295:250	6
12.	מכבי מוצקין	360:243	0

היונייטד הגדילה יתרונה

הליגה האנגלית

שער של קולין גיבסון, שנרכש מאסטון וילה בחודש נובמבר, העניק נצחון ביתי למנצ'סטר יונייטד על קבוצת התחתית בירמינגהאם (מקום 21) 0:1. שוער בירמינגהאם, דייויד סימאן, הציל את קבוצתו משערים נוספים, בזינוקים אקרובטיים.

מנצ'סטר יונייטד הגדילה את יתרונה לחמש נקודות, מאחר שיריבותיה מן העיר ליברפול סיימו את משחקיהן בתיקו, ואילו משחקה של צ'לסי, שניה בטבלה מול ווסטהאם, נידחה בגלל תנאי המגרש בווסטהאם.

למנצ'סטר יונייטד 52 נקודות מ־24 משחקים ומקדימה את צ'לסי (שני משחקים חסרים), אברטון וליברפול (עם 25 משחקים), לכ"א 47 נקודות.

האלופה אברטון הוליכה בחוץ מול ניוקאסל משער של טריבור סטיבן בדקה ה־27, אולם ניוקאסל הצליחה להשוות פעמיים ולסיים בתיקו 2:2. לאחר שהסקוטי גרהאם שארפ היקנה יתרון נוסף מן הנקודה הלבנה. את השערים לניוקאסל כבשו פול גאסקוויין ופיט ברדסלי.

תיקו דומה היה בין ליברפול המארחת ושפילד וונסדיי. איאן ראש הצליח להבקיע את שערו הראשון במשחקו העשירי, לאחר שהשווה ל־1:1, כאשר קארל שאט הדהים את אלפי הצופים בשער בדקה הראשונה. פול וולש היקנה יתרון בדקה ה־76, אבל גרי תומפסון שנרכש מווסט ברומיץ' חתם בדקה ה־85.

הדרבי הלונדוני בין ארסנל וטוטנהאם, נסתיים בתיקו אפס.

במשחק רב שערים, הכניעה נוטינגהאם את קובנטרי 2:5, משלושער של ניל ווב.

מיק הרפורה, מועמד לסגל האנגלי בגביע העולם, כבש שלושער לזכות לוטון, שניצחה את לסטר 1:3.

תוצאות נוספות: מנצ'סטר סיטי — אסטון וילה 0:1 (נצחון חוץ), איפסוויץ' — ווטפורד 0:0. קווינס־פארקריינג'רס־אוקספורד 1:3. סאותהמפטון־ווסט־ברומיץ' 1:3.

שתי הראשונות בליגה השנייה, השיגו נצחונות חוץ, על קבוצות לונדוניות. נוריץ' על פולהאם 0:1 ופורטסמות על ווימבלדון 1:3.

האל — בארנסלי 1:4, ברדפורד — סנדרלנד 0:2, ברייטון — קריסטאל־פאלאס 0:2, גרימסבי — שרוסבורי 1:3, לידס — אולדהאם 1:3, הדרספילד — מידלסבורו 0:1, שפילד־יונייטד — קארלייל 0:1, סטוק — בלקבורן 2:2.

בסקוטלנד ניצחה סלטיק את יריבתה העירונית המושבעת ריינג'רס 0:2, דנדי — אברדין 0:0. הארטס — היברניאן 1:3.

פרקיס במקום ה־72, מנסדורף עלה ל־84

טניס

ברשימת האיי.טי.פי לשנת 1985 שפורסמה בפאריס, מדורג שחר פרקיס במקום ה־72 בעולם ועמוס מנסדורף במקום ה־84.

את הצעד הגדול ביותר עשה מנסדורף, שעלה תוך השנה החולפת מן המקום ה־268 ב־1984 למקום ה־84 ב־1985, ואילו פרקיס עלה מן המקום ה־75 למקום ה־72.

איוואן לנדל מצ'כיה עלה מן המקום השלישי למקום הראשון, בעוד שג'ון מקנרו ירד למקום השני מן המקום הראשון.

מאטס וילאנדר משבדיה התקדם מדרגה אחת, מהרביעי לשלישי וג'ימי קונורס ירד מן המקום השני למקום הרביעי.

השבדי סטפן אדברג זינק מן המקום ה־20 למקום החמישי ומקדים את בוריס בקר, שעלה מן המקום ה־65 ב־1984.

עליה ביצע גם יאניק נואה מצרפת. הוא טיפס מהמקום העשירי למקום השביעי.

ירידה חלה אצל הנריק סונדסטרום מן המקום השביעי למקום ה־22 ואהרן קריקסטיין מ־12 ל־30.

ירידה תלולה גם בכושרו של הארגנטיני גיירמו וילאס. הוא מדורג עתה במקום ה־39 ושנה קודם לכן היה במקום ה־27. כך גם ג'ון לויד מבריטניה, מ־37 ל־42.

קפיצה נחשונית היתה לוונאלד אגנור מהאיטי, מן המקום ה־416 למקום ה־50 כיום. כך גם סלובודאן זיבויינוביץ' מיוגוסלביה, מ־115 ל־35. מאט אנגר מארה"ב, מ־177 ל־31 ופטר לונדגרן משבדיה מ־276 ל־27 ובן ארצו קנט קרלסון מ־139 ל־48.

סונדסטרום נוצח במערב־ברלין

במתחרות אליפות טניס במערב ברלין חולל הצרפתי גי פורגה הפתעה, בשניצח את השבדי הנריק סונדסטרום 7:6, 3:6, 3:8.

הסיבוב הראשון בליגה הלאומית לנשים הוכיח:

נעמן כבר אלופה

הקבוצה היחידה המתפקדת באחריות • בת־ים לא מנצלת הפוטנציאל שלה • אורית פקליס — הטובה בסיבוב הראשון • קבוצות התחתית הורידו הליגה לשפל

כדורעף

מאת אבנר מילמן

תם הסיבוב הראשון בליגה הלאומית לנשים בכדורעף. קבוצת הפועל נעמן הבטיחה למעשה כבר כיום את תואר האליפות. כמובן אם לא יקרה דבר יוצא־דופן. במבט על הטבלה הרי שגם הפסד של 3:0 להפועל בת־ים; לא ישנה דבר. נעמן הלמה בכל יריבותיה בלי לאבד מערכה — 0:30 לעומת 7:27 של השנייה, הפועל בת־ים, שגם היא נוצחה בצורה חלקה ע"י המובילה־האלופה.

גם בתחתית נראה הכל הוכרע: הפועל רמת־אביב, הפועל שער־הנגב ואליצור ת"א הן מועמדות כמעט בטוחות לירידה לליגה נמוכה יותר.

כל שאר הקבוצות יתמודדו על מקום טוב באמצע.

מסקנה: הליגה הלאומית בכדורעף דורכת במקום בשלוש השנים האחרונות. דריכות זו היא למעשה נסיגה. מצב לא מעודד, בלשון המעטה. גם ביטול משחקי הפליי־אוף, עליהם הוחלט לפני תחילת הליגה, הזיק מהסיבה הפשוטה: הליגה הפכה חסרת־עניין.

משכמו ומעלה

אם לבחון את הקבוצות אחת־לאחת מתקבל מצב:

• הפועל נעמן, המובילה הבטוחה, היא הקבוצה היחידה שאפשר לומר שמשחקת כדורעף ברמה גבוהה יחסית. קבוצה רצינית המתייחסת כהלכה לליגה. עובדה, נעמן לא איבדה מערכה בכל עשרת המחזורים הראשונים. המאמן עודד חיטין משקיע רבות ובונה אימפריה של כדורעף־נשי. בנעמן יש כיום שילוב מצוין של ותיקות (נאוה יוסף ואורנה רוזנבלום) בצד צעירות, שכבר הספיקו לרכוש נסיון רב: הילה שפיר, רונית כרמלי ומיכל בנדרסקי, וכמה צעירות יותר, מבטיחות מאוד. אורית פקליס היא, לדעתי, השחקנית המצטיינת של הסיבוב הראשון בליגה. נטע רינקו וגלי מסד, בנות ה־16, הן כדורעפניות עתיד.

הפועל בת־ים — קבוצה שניתן לומר עליה שהיא לא רק מאכזבת אלא בעיקר... מרגיזה. בת־ים היא מסוג הקבוצות שכל מאמן ומנהל היה רוצה לראות כמותה ברשותו. פוטנציאל גבוה ביותר. כדורעפניות עם נתונים גופניים מצויינים ויכולת טכנית. הדבר לא בא לידי ביטוי במגרש. לבת־ים שילוב של ותיקות (ענת הרשקו, נילי זיגדון, טלי פרידברג), לצד צעירות (ג'נה אשכנזי ואפרת כהן), אולם ביתי מצויין, מאמן ומנהל. חבל שהקבוצה לא הצליחה לאיים על נעמן ולהלהיב על־ידי־כך את הליגה. היא מפסידה מערכות מיותרות. מנהלי בת־ים טוענים כי ביטול הפליי־אוף שבר אותם והוציא את העוקץ, לא מקובל עלי.

• אס"א באר־שבע (3), אליצור יבנה (6) והפועל עין־החורש (7) הן קבוצות השומרות על סגל יציב בשלוש העונות האחרונות. במידה שימשיכו ויתמידו הן עשויות להגיע לצמרת. בבאר־שבע בולטות: דפנה אביגור (18) ורונית היינק (21); באליצור יבנה — הברזילאית ג'ני פרווה ובעין־החורש — יפעת בלוך. בקבוצת הפועל עין־החורש/עמק־חפר ישנה בעיה שפוגעת קשה לא רק בקבוצה אלא בליגה: למשחקי החוץ נוסעת עין־החורש עם כדורעפניות צעירות, ואילו בבית משתתפות שחקניות ותיקות.

הפועל כפר־סבא (4) והפועל מרחביה/יזרעאל (5) הן קבוצות שעברו טלטולים רבים. ותיקות עזבו והותירו שוקת שבורה. הפועל כפר־סבא זה למעשה הפועל־אסתי־בן־ציון. שחקנית מצויינת אבל היכן השאר? מרחביה/יזרעאל החליפה מאמנים רבים מאז עזב דב מילמן. הדבר נתן אותותיו בקבוצה. כמרכזן מצומצם מאוד סגל השחקניות והדבר מקשה על תפקוד הקבוצה. קבוצת העמק מקווה שעם בואו של אילון כורש תתייצב הקבוצה ולקראת הסיבוב השני תשתפר. מרחביה/יזרעאל בולטות הוותיקות אילת רווית, טל לביא, יעל קריו, נועה דרורי ושירלי לכבי. הצעירה אפרת לוי, שתולים בה תקוות, עדיין לא הגיעה למלוא היכולת.

תחתית פוגעת

קבוצות הפועל ברקאי/עין שמר (8), הפועל רמת־אביב (9), הפועל שער־הנגב (10) ואליצור ת"א (11), חייבות להתחזק ולהשקיע רבות כדי שבסיבוב השני לא יהוו "בשר תותחים" ויורידו את הממוצע בליגה לנמוך ביותר.

מי שמכיר את הכדורעף הנשי בישראל יודע שיש כמות. השאלה: מתי תהיה גם איכות?

משהו על השופטים: עשו חסד עם הליגה הלאומית לנשים. תתייחסו יותר בכבוד לליגה זו

תקשורת: אני עושה מאמצים רבים כדי שתוצאות הליגה לנשים יתפרסמו כמו שמתפרסמות תוצאות הגברים. לא כל המנהלים מתייחסים ברצינות. אני תקווה שבסיבוב השני תהיה עירנות ומודעות רבה יותר מצד הנוגעים בדבר. ליגה במחתרת לא תתרום להעלאת תדמית הכדורעף הנשי.

הטבלה (לאחר 10 מחזורים)

1.	הפועל נעמן	0:30	20
2.	הפועל בת־ים	7:27	19
3.	אס"א באר־שבע	11:26	18
4.	הפ. כפר־סבא	11:25	15
5.	הפועל מרחביה	16:18	15
6.	אליצור יבנה	19:18	15
7.	הפ. עין־החורש	16:14	13
8.	ברקאי/עין־שמרי	20:9	12
9.	הפ. רמת־אביב	24:8	12
10.	הפ. שער־הנגב	27:8	11
11.	אליצור ת"א	30:0	9

• משחק חסר

כדורסל

הפועל ר"ג לדין משמעתי

מאת יצחק ויסהוף

[illegible] תועמד [illegible] קבוצת הכדורסל של הפועל ר"ג בפני בית הדין המשמעתי של איגוד הכדורסל.

ההעמדה לדין באה בעקבות דו"ח שופטי הדרבי הר"ג, כוזר וורניק ואסא קמינר. שציינו כי אוהדי הפועל ר"ג התנהגו בפראות ואיש המזכירות, השופט בני מנור, הוכה בידי איש הפועל ר"ג.

הפועל ר"ג תואשם בהכאת שופט, עבירה חמורה ביותר.

הערעור שהגישה הפועל ר"ג לאיגוד הכדורסל לא יתקבל ככל הנראה. בדו"ח ששלחו שופטי המשחק ציינו וורניק וקמינר כי בבדיקה שערכו לא נמצא שום פגם בטופס המשחק. השופטים טענו כי למשקיף ולרשם הנקודות לא זכור כל של קארל מקי־פיים. שלדברי אנשי הפועל ר"ג לא נכתב בטופס המשחק.

• המוליכה בליגה המערב־גרמנית בכדורגל, וורדר ברמן, תקיים שני משחקים בקהיר, נגד נבחרות מצרים, ב־13 וב־15 בינואר.

גרוס וביונדי — גיבורי 1985

דוד (סוחו) סיבור סוקר השנה בשחייה ומציין כי לעומת שיפור אצל הגברים (7 שיאי עולם) נעצרו הנשים (שיא עולמי אחד) • במאבק הבין־גושי מסתמן יתרון לאירופה • שתי עריקות מעניינות • מדינות שונות מתעוררות

מאת דוד סיבור

אם היו תופעות מעניינות בשנת 1985 בשחייה העולמית, הרי שאחת מהן התרחשה החודש. באוסטין, ארה"ב, נערכה תחרות בין־לאומית גדולה בבריכה של 50 מטר, בה נטלו חלק מטובי השחיינים במזרח ובמערב. המפתיע הוא שכבר עתה הושגו תוצאות מצויינות, כולל שיאים לאומיים של ארה"ב ושיא עולמי ב־50 חופשי.

ואכן, זה אחד השינויים המשמעותיים בגישה מקצועית חדשה. אם עד כה הורגלנו לשתי עונות תחרותיות מובהקות (חורף־קיץ), הרי שכיום עוברות יותר ויותר ארצות לשלוש עונות תחרותיות בשנה, כשלכל עונה מועד "השיא" אליו מכוונים השחיינים את מאמציהם.

תופעה זו היא תוצאה של רמת אינטנסיביות גדולה באימון, אליה הגיעו השחיינים. גם תשתית השחיינים התרחבה בארצות רבות. כל אלה חייבו את המומחים בעולם ליצור גירויים נוספים למוטיבציה הישגית לעיתים קרובות יותר.

חילופי משמרות

תופעה מעניינת נוספת קשורה בחילופי המשמרות במעצמות השחייה, וכן במדינות אחרות. שנת 1985 היא שנה שאחרי המשחקים האולימפיים — אותם החרימו שחייני הגוש המזרחי. שחיינים מצטיינים כסלניקוב, דולפה, וויטה, שניירר, גוונינגר ואחרים נפגעו ואט־אט הם מפנים את הבמה. לעומתם, אמריקנים ותיקים כמו ראודי גיינס, סטיב לונדקוויסט, טרייסי קולקינס, הוגסהאר ואחרים, שנעדרו ממשחקי מוסקבה 1980, התמידו בסבלנות עד לוס־אנג'לס, במטרה לפרוש כשהם בשיאם.

בשנת מעבר זו בלטו שני שמות בשחייה העולמית. הוותיק מיכאל גרוס ששמר על רצף קביעת שיאי־עולם, ודמות חדשה שכבשה את הבריכה העולמית בסערה. היא זו של צעיר אמריקני גבוה ונאה, מאט ביונדי. שחיין זה, שצמח בכדורמים, ורק בגיל 17 (שנה ראשונה באוניברסיטה), התגלה והועבר לשחייה זכה במדליית־זהב אולימפית כבר כעבור שנה במשחה שליחים 100x4 מטר חופשי. השנה בלט באליפות המכללות בחורף, בבריכות קצרות, ובקיץ הדהים כשקבע שיא עולמי ב־100 מ' חופשי, בזמן פנטסטי של 48.95 שניות! ביונדי מצטיין גם במשחה 200 מ' חופשי, וב־100 מ' פרפר.

מיכאל גרוס הצליח להחזיר לעצמו את היוקרה האבודה במשחה 200 מ' פרפר, וקבע באליפות ארצו, מערב־גרמניה בסוף יוני, שיא עולמי נפלא בזמן של 1:56.65 דק', וכן הוסיף שיא עולמי במשחה 400 מ' חופשי, אותו "גזל" מהסובייטי סלניקוב, והעמידו על 3:47.80 דק'.

נוסף לשני הענקים האלה, בלטו עוד הסובייטי איגור פוליינסקי, ששיפר את שיאו העולמי של ריק קרי ב־200 מ' גב — 1:58.14 דק'. בין השחיינים שהתעלו וחדרו לצמרת נמצא הצרפתי סטפן קרון, שניצח באליפות אירופה, וקבע השנה זמן מתחת ל־50.0 שניות ב־100 חופשי.

מצטיינים נוספים הם השוייצים המוכרים לנו היטב: סטפן וולרי — 50.55 שנ' ודנו הלסל 50.56 שנ' ב־100 חופשי. במשחה הארוך ל־1500 מ' בלט המזרח־גרמני אוהה דסלר, שהתקרב ל־15 דקות, וקבע 15:08.56 דק'.

במישחי הפרפר המשיכו לשלוט המוכרים פבלו מורלס מארה"ב וג'ון סיבן מאוסטרליה, שעבר ללמוד ולשחות באלבמה, בארה"ב. במישחה 200 מ' פרפר התקרבו לגרוס הגדול שני שמות חדשים: הניו־זילנדי אנטוני מוס — 1:58.74 דק' והדני בני נילסן 1:58.80 דק'.

האמריקני ג'ון מופט מוביל בשני מישחי החזה, כשהשיאן הקנדי ויקטור דייויס נח קצת לקראת אליפות העולם הבאה.

נסיגה נשית

במצב קשה יותר נמצאת השחייה הנשית (לא רק בארץ!). האוסטרלית טרייסי ויקהאם מחזיקה בשיאי עולם במישחים 400 מ' ו־800 מ' חופשי מאז שנת 1978, במישחה 400 מ' מעורב אישי לא מתקרבת אף שחיינית לשיאה של שניידר. מרי ט. מאהר. מארה"ב שולטת במישחי הפרפר מספר שנים, ללא עוררין.

התקדמות־מה יש לראות במישחי החזה. כה גם נקבע השיא העולמי היחיד ב־1985 בין הנשים ע"י סילקה הורנר ממזרח־גרמניה — 2:28.33 דק'.

זוכרים את ברברה קראוזה ממזרח־גרמניה, השיאנית ב־100 מ' חופשי? ובכן נדמה לי שסוף־סוף תימצא לה מחליפה. שתי שחייניות צעירות, בנות 15 ממזרח־גרמניה, בלטו בהישגיהן במישחי ה־100־200 מ' חופשי. אלו הן: האייקה פרידריך — 55.71 שנ'. וכנואלה סטלמך (לא קרובה של נחום סטלמך...) — 55.77 שנ'. שתיהן מובילות השנה בדירוג העולמי. הן מצטיינות גם בסגנון מלוטש ומגרייה.

במישחי הגב היתה השנה קצת דריכה במקום. במישחה זה ייתכן מהפך נושי כשבעל השליטה המזרח־גרמנית מאיימת האמריקנית בטסי מיטשל.

על הסף

בחינה יסודית בתוצאות אליפויות ארציות שונות מלמדת ששחיינים צעירים רבים נמצאים על סף הרמה העולמית, ולכן לא אתפלא שבשנה הבאה, באליפות העולם במדריד, נשמע כבר על הישגיהם.

במאבק הבין־גושי מסתמן יתרון לאירופה. תוצאות ארה"ב לא היו מבריקות, להוציא את מאט ביונדי. בין הנשים הרמה היתה נחותה אפילו מאליפות הנוער האירופית. לאירופה תשתית רחבה, ובעיקר תחרויות רבות ואטרקטיביות. למשל, אליפויות היבשת לבוגרים ולנוער. גביע־אירופה ותחרויות בין־לאומיות רבות ברמה גבוהה, שהן מקור השראה לשחיינים הצעירים.

במאבק הבין־גושי הפוליטי היו מקרי עריקה מעניינים. שני שחיינים ממזרח־גרמניה ערקו למערב: ינס פטר ברגר, בעל ההישג השני בכל הזמנים ב־400 מעורב אישי נשאר בחורף בארה"ב, והצטרף לאוניברסיטת אלבמה. שחיין זה לא יוכל לייצג את ארה"ב עוד שש שנים, ולכן יעבור כנראה למערב־גרמניה, כדי לייצגה במדריד. כך גם פרנק הופמייסטר, שחיין גב שנקלט במערב־גרמניה, וכבר הספיק בה שיאן ואלוף בשני מישחי הגב.

שנת 1985 היתה שנת מעבר. עיני עולם השחייה כבר נשואות לאליפות העולם הבאה, שתתקיים באוגוסט 1986 במדריד. לכל הדעות תהיה זו אליפות גדולה כבכבוכה המאבק הבין־גושי. וגם בתקווה שאת אליפות העולם אף אחד לא יחרים.

שיאי העולם 1985

גברים

50 מטר חופשי – טום ג'יינר (ארה"ב) 22.40 שנ'.
100 מטר חופשי – מאט ביונדי (ארה"ב) 48.95 שנ'.
400 מטר חופשי – מיכאל גרוס (מערב־גרמניה) 3:47.80 דק'.
200 מטר פרפר – גרוס 1:56.65 דק'.
200 מטר גב – איגור פוליינסקי (בריה"מ) 1:58.14 דק'.
100x4 חופשי – ארצות־הברית 3:17.08 דק'.
100x4 מעורב – ארצות־הברית 3:38.28 דק'.

נשים

200 מטר חזה – סילקה הורנר (מזרח־גרמניה) 2:28.33 דק'.

מירמוביץ ינהל המשחק נגד אנגליה

מאת ראובן חנניה

מאמן נבחרת הכדורגל, יוסף מירמוביץ, ינהל את משחקה של נבחרת ישראל נגד אנגליה ב־26 לפברואר.

מזכירות ההתאחדות החליטה על כך רשמית כדי להפרד ממירמוביץ בצורה מכובדת לאחר שאימן במשך 3 שנים את הנבחרת האולימפית והלאומית.

מזכירות ההתאחדות נתנה ארכה נוספת לפעילות נבחרת העתודה אשר כידוע אינה מתכוננת לשום ארוע ספורטיבי חשוב והיא מודרכת ע"י המאמן אליעזר שפיגל.

בחולון שכחו את מקים "האימפריה"...

מיכה שמבן, האיש שהחדיר את מימדי האיכות בכדורסל בהפועל חולון, נזכר כיצד הביא ב־1951 את "המצרים" מעין־חרוד, איך בנה את האיצטדיון הראשון וכיצד הקים את ביה"ס שיצר כדורסלנים מעולים

מאת ישראל פז

מי שסובר שהפועל חולון עלתה למפת הכדורסל רק בשנים האחרונות, עם בואם של שחקני־הרכש האמריקנים – טועה. החולונים זינקו לצמרת עוד בתחילת משחקי הליגה והגביע בישראל. בשתי הליגות הראשונות שלנו. ב־1954 ו־1955, תפסו מקום שני, אחרי מכבי ת"א. ולפני הפועל ת"א. פעמיים היו בגמר גביע־המדינה. ב־1959 ו־1961, חולון היתה כבר אז "אימפריה". בזכות כדורסלנים־עולים ממצרים, שנקלטו בעיר מכל רחבי המדינה.

האיש שהביא את הכדורסל האיכותי לחולון היה מיכה שמבן. עסקן ותיק (50 שנה), איש מקצוע מהמעולים שישנם בארץ. מאמן הנבחרת הלאומית בכדורעף. מאמן קבוצות לאומיות בכדורסל. מורה לחינוך גופני ומנהל המכון בסמינר הקיבוצים.

"בשנות הארבעים – מספר מיכה – שיחקו כדורסל בחולון. אבל פעילות מסודרת. על רמה. התחלתי בשנת 1951. באותה שנה באו אלי כמה עולים ממצרים ששיחקו בהפועל פ"ת. בין אלה היה גם רס"ר ויקטור הנודע מצה"ל. הם טענו שבהפועל פ"ת אין להם תנאים. ביקשו לעבור לחולון. קיבלתי אותם".

עמיאל והלחקה

היה זה הגל הראשון של עולים ממצרים. הסיפור הגדול של מחלקת הכדורסל בהפועל חולון החל בפברואר 1951. וזכר מיכה: התגוררתי אז בדירת חדר ברחוב ארלוזורוב בחולון. באחד הערבים בשעה 10 כשבחוץ יורד גשם ולעפות דפקו בדלת. בפתחתי, עמדו שני בחורים שאמרו לי ששלח אותם דב פרוסק רכז הכדורסל במרכז הפועל. הם הציגו את עצמם: אליהו עמיאל וליאון נחמיאס. את עמיאל הכרתי מטורניר שנערך בירושלים. לזכרו של יהושע וייסמן. אחד מבכירי השחקנים לפני קום המדינה שנפל במלחמת השחרור. עמיאל הופיע אז בהפועל עין־חרוד. עם עוד שלושה עולים ממצרים וכן עם בן הקיבוץ. מאולי (שמריהו חייקין)'.

השניים סיפרו כי הכדורסלנים העולים ממצרים מבקשים לעבור לעיר. הם פנו לדב פרוסק. זה שלח אותם אלי. שוחחנו שעה ארוכה. סיכמנו שעמיאל יסע לעין־חרוד וקבענו תאריך לבואם של המצרים לחולון. הם היו ארבעה: עמיאל. מרסל חפץ. חיים גרומיזנו־גורן ורודי וינברג' – אומר מיכה.

הבעייה שהתעוררה היתה היכן לשכן אותם. שיכונים לא היו. מיכה נזכר: "היתה עמדה נטושה של ההגנה באזור תל־כביר. כיום תל־גיבורים. בית בן שתי קומות. חדר למטה וחדר למעלה. החלטתי ששם הם יתגוררו. ניקינו את המקום והחבר'ה נכנסו. כעבור שלושה ימים זרקו אותם. העמדה היתה שייכת לעיריית ת"א. שלא ראתה בעין טובה את הפולשים המוזרים".

"זה קרה ביום שישי. רצתי למזכיר הפועל חולון אז. דוד וייצנר, והוא הסכים לשכן את הכדורסלנים בדירה ששימשה בעבר את חברת מבטחים. וכך – יחד עם "המצרים" שבאו מפ"ת – התגוררו עשרה חבר'ה בשני חדרים. דאגתי להם גם לעבודה. חלק עבד בגננות בעיריית חולון. וחלק אחר הסתדר בכוחות עצמו בעבודות שונות בת"א. ראו "המצרים" כי טוב והגיעו שניים נוספים. ששיחקו במכבי ת"א: פרדי כהן. שהיה אחר־כך כדורסלן החמישייה הראשונה בנבחרת ישראל וסמי חודרה. חולון הפכה אימפריה".

תוצרת עצמית

בואם של "המצרים". והצלחתם הרבה בכדורסל הישראלי. משכה בני נוער רבים למחלקה. "הקמתי קבוצות רבות של נוער. נערים וילדים. הבעייה היתה: היכן מתאמנים! בית־ספר ביאליק. שם שיחקנו. היה צר מלהכיל את הכדורסלנים".

מיכה. ביוזמתו הרבה. פנה לראש עיריית חולון אז. ד"ר קונל המנוח. אחרי פלורט ממושך הקציב מגרש ברחוב אחד במאי. עליו עומד האולם כיום. באותו זמן היה בור ענק, עליו נבנה איצטדיון הכדורסל הראשון במדינת ישראל. אומר מיכה: "זה היה איצטדיון עם מושבים ותמרפסות בשני צבעים"...

מאותם ילדים רבים שהתאמנו אצל מיכה יצאו כדורסלנים מעולים שהגיעו לקבוצה הראשונה. ובראשם עופר אשד. גדול כדורסלני חולון בכל הזמנים ובעל 101 הופעות בנבחרת הלאומית. דני חורר ואורי טליק. מדגיש מיכה: "זו היתה תקופה שרבים רצו להצטרף להפועל חולון בגלל התנאים המצויינים והאיצטדיון המעולה. כך הגיעו שחקנים מצטיינים. שיחקו גם בנבחרת ישראל. כמו דני ארז. עמוס קופפר וצחי פלד. ואפילו זכריה עופרי רצה לעזוב את מכבי ת"א ולהצטרף להפועל חולון".

מיכה עזב את הפועל חולון ב־1957. כעבור שמונה שנים שב והקים את בית־הספר לכדורסל במקום. הפועל במתכונת הנוכחית. אותו בית־ספר הוציא כדורסלנים מצטיינים מתוצרת עצמית. בראשם ישראל אלימלך. גיב בונין. אבי מאור ומוטי דניאל.

האם עדיין זוכרים את מיכה שמבן בחולון?

מגלה: "בנימי־נפשי נשארתי נאמן להפועל חולון. אני נפגש עם חניכי. אבל למען האמת לא זוכרים אותי. לכל החגיגות לא הוזמנתי. נפגעתי מאוד מהיחס הזה אחרי שהשקעתי שנים רבות כל־כך בהתנדבות. אלה שמנהלים את הפועל חולון כיום חושבים כנראה שההיסטוריה התחילה עם בואם".

חוליות מחבלים נעצרו בבלגיה וביוון

(המשך מעמוד ראשון)

שירותי הביון היוונים מואשמים בסיוע למחבלים של קדאפי. השגרירות הלובית באתונה נחשבת כמטה טרור.

שני מחבלים שזוהו כערבים, בלי שנמסרו מוצאם או השתייכותם הארגונית, הגיעו לבריסל מאתונה ביום ראשון. אחד מהם היה ברשימת מחבלים שהתאמנו במחנות פלשתינים בלבנון.

השירותים הבלגיים הניחו להם לעבור ופתחו במעקב צמוד אחריהם. הם הוליכו אל גבר ואשה בלגים בעלי מועדון וידאו.

מחסן נשק

ביום שני הפתיעו השוטרים את הקבוצה "על חם" במועדון.

בין קסטות הווידאו נתגלו כמויות נשק וחומרי נפץ, בין השאר רובי־סער, רימונים, 19 ק"ג חומרי נפץ מתוצרת מזרח־אירופית.

השלטונות הבלגים סירבו למסור אתמול פרטים נוספים. אך הציגו את אתונה, משם הגיעו המחבלים, כמרכז טרור ערבי.

בפאריס מיוחס נסיון הנפל לתקוף את בית־הכנסת ברחוב קופרניק, ללוב, משם יצא בסוף נובמבר המחבל המצרי מוחמד אלימי. החוקרים זיהו את המצרי כראש החולייה וכמי שגייס במדריד שני פורטוגזים לביצוע הפיצוץ.

עבריינים בשכר

הפורטוגזים נתוארים כעבריינים שפעלו בשכר. עבור הפיצוץ היו אמורים לקבל 5000 פרנק. הם מסרו לחוקרים, כי פעלו מטעם ארגון פלשתיני־נוצרי נסתורי, לשחרור המקומות הקדושים משליטה יהודית.

סוכני שירות הביטחון הפנימי ד.אס.טי. עצרו את שלושת המחבלים בדרכם למלון "מדלין פלאס" מתחנת הרכבת אוסטרליץ, כשהם נושאים תיק מלא אביזרים למנגנון נפץ. הם תכננו להניח את המטען בבית־הכנסת ביום שני בערב.

המצרי עבר בקזבלנקה בדרכו מלוב למדריד. ברשותם נתגלו כרטיסי טיסה לפרנקפורט. עיתונים ב"ליברסיון" הציגו אותם כ"טרוריסטים חובבנים המעוררים רחמים".

חוליה נעצרה באתונה

באתונה נעצרו 8 פלשתינים החשודים כי הם חברי חוליה של טרוריסטים שהתכוונו לבצע פיגוע.

שמונה הפלשתינים, 6 גברים ושתי נשים, חברים בקבוצה "הצבא החשאי לשיחרור פלשתין", וסבורים כי הם מקורבים למנהיגי המחבלים אבו־נידאל וג'ורג' חבש ומנהיג החזית הדמוקרטית לשיחרור פלשתין.

הפלשתינים, שזהותם לא נמסרה, הגיעו ליוון ב־20 וב־24 בדצמבר מסוריה, קפריסין ותוניסיה.

שלושה מהם הם בעלי דרגת קצין, וכל חברי החוליה מאומנים היטב.

משטרת יוון לא אישרה רישמית מידע זה, שהגיע ממקורות עצמאיים. אך היא בודקת את הקשרים האפשריים בין חוליה זו ובין הפיגועים שבוצעו בווינה וברומא.

"האדם הרביעי"

משטרת אוסטריה מסרה אמש, כי יתכן שמחבל רביעי היה מעורב בטבח בדלפק אל־על בוינה, אך משטרת אוסטריה איננה יודעת אם "האדם הרביעי" השתתף במרחץ הדמים, או שמא נשאר ברקע, כדי לעזור בתיכנון ההתקפה.

ברומא אמר הטרוריסט שנשאר בחיים, שזיהה את עצמו כמוחמד סאראהאם, בן 19, כי הוא אחד מ־300 לוחמים ממחנות פליטים פלשתיניים, המתאמנים בסיוע לובי, לפיגועי־התאבדות בנמלי תעופה אירופיים.

חיילים בהית'רו

חיילים חמושים תפסו אתמול עמדות בנמל התעופה הלונדוני הית'רו, ליד המסוף בו נמצא דלפק הנוסעים־היוצאים של אל־על.

משרד ההגנה מסר, כי מדובר בתרגיל שיגרתי, שבמהלכו סיירו טנק קל ונגמ"ש ליד המסוף מספר 3 בנמל התעופה הראשי של לונדון.

נמסר, כי ממשלת בריטניה מעיינת עתה מחדש באמצעי הבטחון בנמל התעופה הלונדוני.

(עי"ד, ע"צ)

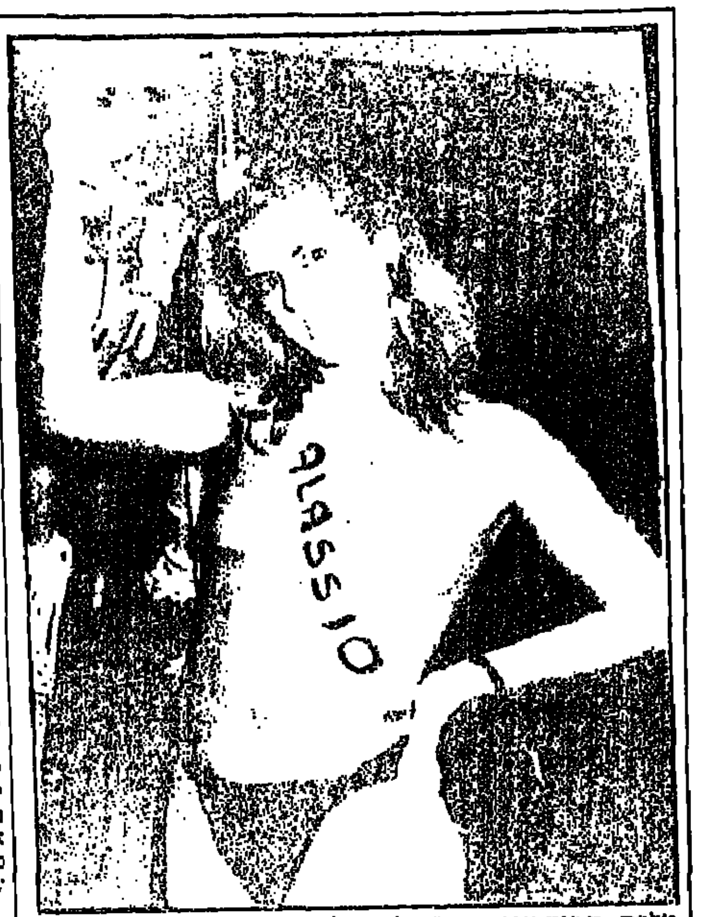

מלכת "החזה הפנטסטי" של איטליה, אלנה דיסקלצי, 20, לאחר זכייתה בתחרות שנערכה לרגל השנה החדשה. (צילום אי. פי)

שמירה על ביהכנ"ס בקופרניק

שמירה מופקדת על בית־הכנסת בקופרניק בו תיכננו לפגוע המחבלים. (צילום: אי.פי)

התגברה פעילות

(המשך מעמוד ראשון)

שנורו ביום ג' לעבר הגליל המערבי, התגלו ע"י כוחות צה"ל. מדובר בטילים בקוטר של 122 מ"מ. הם הופעלו מחוץ לרצועת הבטחון. שרידיו של טיל נוסף בקוטר 107 מ"מ, שנורה לפני כשבועיים, התגלו בגליל המערבי.

300 כפריים גורשו

גורמים צבאיים בכירים מסרו לכתבנו שחוליית המחבלים שתקפה לפני יומיים סיור של צה"ל היתה מורכבת מאנשי ארגונו של נאיף חוותמה. כתוצאה מההתקפה גורשו 300 תושבי הכפר קונין אל מחוץ לרצועת הבטחון.

אתמול התקרבה במהירות מכונית לעבר מחסום חמרה בראס־ביאדה ליד רצועת החוף בגבול הצפוני של רצועת הבטחון. עקב התגים סגורים המחסומים והנסיעה המהירה של המכונית עוררה חשדם של אנשי צד"ל שפתחו לעברה באש. המכונית נדלקה ו־3 אנשים מזויינים נראו קופצים ממנה ונמלטים מהמקום.

צד"ל הפגיז אתמול את צידון, שם התנהל קרב ארטילריה בין ארגונים של השמאל הלבנוני ומחבלים פלשתינאים, שניסו לכבוש את הכפר פלוס, ליד ג'זין, המוחזק ע"י כוחות צד"ל, מחוץ לרצועה.

הרמטכ"ל רא"ל משה לוי נפגש אתמול עם מפקד צד"ל הגנרל לחד במרג'־עיון ובירכו לרגל השנה החדשה. מאוחר יותר ביקר הרמטכ"ל גם בביתה של תרז חדד, אלמנת סעד חדד, שפיקד בעבר על צבא דרום לבנון.

לוותה כסף מעו"ד כדי לתת לעולם התחתון - ולא החזירה

מאת יואב אביב, כתב "על המשמר"

עורך־דין חיפני יקבל פיצוי מתושבת העיר שלוותה ממנו כסף כדי להעבירו לעולם התחתון, לאחר שפושעים איימו על חייה ועל חיי משפחתה.

התביעה הוגשה על־ידי עורך־הדין אהרון מרגלית נגד רחל קמינר, שבבעלותה תחנה לרחיצה מכוניות בתחנת הדלק פז בשכונת רוממה שבחיפה.

בכתב התביעה, שהוגש על־ידי אהרון מרגלית, נטען כי באוגוסט '85 פנתה אליו הנתבעת וביקשה ממנו שישיג עבורה ברחיפות סכום של 5850 דולר אמריקניים. זאת, כיוון שעליה לסלק דרישות של בעלי אגרוף, המאיימים עליה ועל שלום משפחתה. בבית־המשפט טען הפרקליט, כי כמחווה של רצון טוב, נתן את הכסף לנתבעת וקיבל בתמורה למזומנים שמונה המחאות על סך 300 אלף שקלים ישנים, כל אחת. בתוספת 30 אחוז מהשער היציג. לטענתו, הופקדו ההמחאות בבנק והוברר כי אין להן כיסוי.

אתמול חייב בית המשפט המחוזי את רחל קמינר בתשלום 10138 שקלים חדשים בתוספת הצמדה וריבית וכן ב־750 שקלים חדשים, שכר־טירחת עורך־דין והוצאות.

● בית שטרן ברח' ממילא בירושלים, בו התאכסן ד"ר בנימין זאב הרצל חוזה המדינה בעת ביקורו ההסטורי בירושלים בשנת 1898, לא ייהרס. על כך דיווח בסוף השבוע אפרים אבן יו"ר נשיאות הוועד הפועל הציוני, לחברי הנשיאות בישיבתה בירושלים.

חוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965
מרחב תכנון מקומי כפר־סבא
הודעה בדבר הפקדת
שינוי תכנית מפורטת

נמסרה בזה הודעה בהתאם לסעיף 89 לחוק התכנון והבניה תשכ"ה־1965, כי במשרדי הועדה המחוזית לתכנון ובניה, מחוז המרכז, ובמשרדי הועדה המקומית לתכנון ולבניה כפר־סבא הופקד שינוי תכנית הנקרא "שינוי תכנית מפורטת מספר כס/1/9 א" ביחד עם התשריט המצורף אליו. עיקרי הוראות השינוי: ג' 6439 חלקה 143 רחוב תל־חי. ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: קביעת ש.צ.פ. וקביעת זכויות בניה בח' 143.

כל המעוניין בשינוי התכנית רשאי לעיין בו ללא תשלום בימים ובשעות שהמשרדים האמורים פתוחים לקהל. כל המעוניין בקרקע, בבנין או בכל פרט תכנוני אחר הרואה עצמו נפגע ע"י שינוי התכנית וכן כל הזכאי לכך על־פי סעיף 100 לחוק האמור, רשאי תוך חודשיים מיום פרסומה של הודעה זו ברשומות להגיש התנגדות לשינוי התכנית במשרדי הועדה המקומית האמורה.

ד. שריש, יו"ר הועדה המחוזית לתכנון ולבנייה, מחוז המרכז

תיקון טעות: בהודעת מרחב תכנון מקומי כפר־סבא מיום 25.12.85 צ"ל: ואלה הם השטחים הכלולים בשינוי התכנית: גוש 6431 חלקות 21, 22, 28 וחלקי וכן הלאה.

בבית המשפט המחוזי בתל־אביב־יפו
תיק עז. 4549/85
בעניין: עזבון המנוחה רדויבילר הנריאטה ז"ל.
בהתאם לס' 99 לחוק הירושה מוזמנים בזאת נושי המנוחה להגיש תביעותיהם לח"מ וזאת בכתב ולא יאוחר מ־3 חודשים מיום פרסום הודעה זו.
אילן רזיאל, מנהל עזבון
אצל עו"ד אהובה רזיאל
רחוב מלצט 2, תל־אביב

הוועדה המקומית לתכנון ובנייה
מרחב רמת־השרון
ניתנת בזה הודעה בהתאם לסעיף 149 לחוק התכנון והבנייה תשכ"ה1965, שהוגשה לוועדה המקומית לתכנון ולבנייה מרחב רמת־השרון בגוש 6417 חלקה 503, רח' בך נון 7, המסווגת כאיזור מגורים ג' (בנוי) בקשה למתן אישור להקלה באחוזי בנייה בבית מגורים בן 3 קומות ביום בבניית תוספת בקומת גג. ההקלה המבוקשת בשטח הבנייה בקומת הגג על 16 מ"ר.
כל מי שיש לו התנגדות להוצאת היתר / אישור ההקלה במקום זה רשאי להגיש לוועדה המקומית לתכנון ובנייה מרחב תכנון רמת־השרון את התנגדותו המנומקת ולציין כתובתו המדוייקת.
ההתנגדויות תתקבלנה במשך 14 יום מתאריך הודעה זו ותובאנה לדיון בפני הוועדה הנ"ל.
מ. הדבין — יו"ר הוועדה המקומית לתכנון ובנייה, מרחב רמת־השרון

בבית המשפט המחוזי בחיפה
תיק עזבונות 2060/84
בעניין: עזבון המנוחה טרז ויסמן ז"ל.
הודעה לנושים.
בהתאם לס' 99 לחוק הירושה, מוזמנים בזאת נושי המנוחה להגיש תביעותיהם לח"מ וזאת בכתב ולא יאוחר מ־3 חודשים ממועד פרסום מודעה זו.
אהובה רזיאל, עו"ד
מנהלת עזבון
רחוב מלצט 2, תל־אביב

יעקבי: העברת מיליונים ליו"ש — קיפוח של הנגב

מאת עלי יחימוביץ, כתבת "על המשמר"

שר הכלכלה והתכנון גד יעקבי הבהיר אתמול, בעת שביקר בבאר־שבע, את הפירסומים בדבר כוונת הממשלה לבטל את ההצמדות במשק. "הממשלה לא דנה, ואינה עומדת להחליט על ביטול ההצמדות. ההצהרות בעניין זה גורמות לחרדה, לעצבנות מיותרת ולנזק כבר. צריך לתת למשק להירגע ולהפסיק מהצהרות זעזועים מיותרים", אמר יעקבי.

בשיחה עם עיתונאים אמר יעקבי, כי הוא עומד להציע לראש־הממשלה להתחיל לאלתר בתכנון ובביצוע התשתית של נמל תעופה בינלאומי אזרחי. הנמל יוקם בשדה התעופה הצבאי נבטים בנגב. כאלטרנטיבה לנתב"ג.

נמל תעופה בנבטים

"מדובר בתוכנית שיזמתי בתקופת היותי שר התחבורה, לפיה, יושלם הפרוייקט לקראת שנות ה־90. מכיוון שזהו תהליך איטי ומסובך, יש להתחיל בו מייד. ולהערכתי חלק ניכר מעלויותיו, ניתן למכון במלווים בינלאומיים".

ראש עיריית באר־שבע, אליהו נאווי, ציין בקשר לכך, כי לקראת הדיון שיתקיים ביום ג' הקרוב במועצה הארצית לתכנון ולבנייה, בנושא הרחבת נתב"ג, מתארגנת שדולה של ראשי ערים ממרכז הארץ ומהנגב. השדולה תומכת בתוכנית להקמת השדה באתר נבטים שבתל מלחתה.

קיפוח הנגב

יעקבי אמר גם כי הוא עומד לפעול לאלתר למתן מעמד של אזור פיתוח א' לתעשיות עתירות ידע בבאר־שבע. לדבריו, אחת האינדיקציות המעשיות לקיפוח המשווע של הנגב, באה לידי ביטוי בהחלטתה של ועדת הכספים של הכנסת משלשום, בדבר העברת מיליארדי שקלים להקמת יישובים חדשים בשומרון.

אני לא משתתף

(המשך מעמוד ראשון)

אנחנו לא מקבלים פסילה גורפת. שמעונידה נסימן שאלה את קיום הוועידה. הוא שאל — האם היה קושי לזמן פגישה מוקדמת כדי להשיג הסכמה. לדבריו, החלטה שתקבע כי הנהלה רושמת את דברי יו"ר וועדת הבחירות פירושה הוא שהנהלה מאשרת את הדו"ח ואת פסילת 12,000 הטפסים. האם ימנע הדבר מאנשים לפנות לבית הדין?

פנייה דרמטית

בפנייה דרמטית לעבר יצחק שמיר אמר דוד לוי: עכשיו, ברגע של אמת — אני מסכן אותך, יצחק שמיר? האם לא היתה שיחה בינינו בארבע־עינים שנמשכה שעות והצהרתי לך אמונים והבטחתי שאעשה כל מה שבידי לקיום הרוטאציה? אין לך מה לחשוש ממני: אמרתי לך זאת ואני עומד איתן כזה לצערי. הוסיף לוי. אין מתייעצים אלא לאחר הדברים, ומגיעים למצב ללא מוצא. הוא קרא שלא לקבל החלטה.

שמיר השיב לו: אין לי כלל וכלל חשש שדוד לוי אינו מעוניין בטובת התנועה. אני מקבל את אמונו ובטוח שאפשר להתגבר על כל הקשיים. עם זאת איני יכול לוותר על ההחלטה שתביע אמון לוועדה וליו"ר שלה.

לוי יצא מהאולם

לוי הנרגז אמר: אם ההנהלה רושמת את הדו"ח היא פוסלת 12,000 חברים, ואין הידברות. שמיר לא שעה לדבריו והעלה את הצעתו להצבעה. לוי קם ממקומו ובצאתו מן האולם אמר אני לא משתתף בבזיון הזה.

ההצעה עברה ברוב גדול.

בראשית הישיבה דיווח יו"ר ועדת הבחירות המרכזית, אלחנן ויניצקי על הנימוקים להחלטה לפסול אלפי טפסים של חברים שנרשמו לתנועה. הוא הביא דוגמאות של סניפים שבהם היו אי־סדרים חמורים ודיבר גם על זיופים. בין הדוגמאות שהביא היו זיופים של תאריכים וכן רישום של אנשים השייכים למפלגות אחרות. כמו מפלגת העבודה והמפד"ל.

כתבתנו מציינת, כי שעה קלה לפני ישיבת ההנהלה היה נסיון להגיע להסכמה מוקדמת עם דוד לוי שלפיה ידחו את הבחירות הפנימיות בסניפים בשבועיים ועד אז יבדקו מחדש את הטפסים שנפסלו. השר ארנס ורוני מילוא המתינו לתשובתו של לוי. אך ברגע האחרון הודיע להם ח"כ רייסר, כי לוי אינו מסכים לפשרה.

לא יוותר

במסיבת העיתונאים שקיים השר לוי לאחר הישיבה הוא רמז על נסיון לעוות את דמותה של תנועת החרות, ולפגוע בבוחרים שלה. הוא הביא דוגמא למשל שבמושבים נתנו יצוג גדול יותר מאשר לערי־הפיתוח. לוי חזר והדגיש כי לא יוותר ויאבק בכל כוחו נגד הפסילה של אלפי הטפסים ונגד הנסיון לחסום את כניסתם של חברים חדשים למפלגה ולשלול מהם את זכותם לבחור ולהיבחר.

הברוגז — שמיר ולוי אתמול בכנסת (צילום: הרואתי)

מפקד חדש לכלא איילון

מאת אבי בניהו, כתב "על המשמר"

סגן גונדר פרץ חן נכנס אתמול לתפקידו כמנהל בית־הסוהר המרכזי "איילון" ברמלה.

פרץ חן בן 43 החליף את גונדר־משנה יוסף פולק שיעמוד כעת בראש הפרוייקט להקמתו של בית־סוהר חדש "צורית" המוקם בהרי הגלבוע. פרץ חן נשוי + 3 הוא יליד תוניס, שירת בתפקידי מודיעין בצה"ל ועבר לשירות בתי־הסוהר. שימש בעבר כמנהל בתי־הסוהר: רמאללה, טול־כרם, באר־שבע ויהודה ושומרון.

טלקסט

● **בוב גלדוף – איש השנה בבריטניה**

אכזבה למעריצי הזמר בוב גלדוף – לאחר שלא זכה בפרס נובל לשלום על חלקו באירגון פעולות כוכבי הרוק למען אתיופיה, נעדר שמו גם מרשימת מקבלי העיטורים והציונים לשבח מטעם מלכת בריטניה, לרגל השנה החדשה.

נמסר כי הסיבה לכך נעוצה באזרחותו האירית של גלדוף שמנעה את מועמדותו. אף על פי כן הוכתר גלדוף בתואר איש השנה, לפי בחירת מאזיני הבי.בי.סי. הבריטי. עופר ניר

● **איפול על ביקור ערפאת באלג'יריה**

אלג'יר. – איפול הוטל אתמול באלג'יר על ביקורו של ראש אש"ף, יאסר ערפאת. הוא הגיע ביום שלישי לבירת אלג'יריה, לפי הודעה של סוכנות הידיעות של אש"ף בתוניס.

אולם כלי התקשורת האלג'יריים לא הזכירו כלל את הביקור (גם אי־אפשר היה להשיג פרטים על מעשיו של ערפאת. (ע"צ)

● **2 שוטרים נרצחו בצפון אירלנד**

בלפאסט. – מייד עם תחילת השנה האזרחית החדשה, דקה לאחר חצות, נרצחו שני שוטרים בצפון־אירלנד ושלישי נפצע קשה, בהתפוצץ מטען חומר נפץ שהוטמן בפח אשפה בעיירה ארמאג.

שלושה טרוריסטים שהחזיקו במשפחה שלמה כבני ערובה, הפעילו את המטען במתקן שלט־רחוק מבית סמוך, בעת שהשוטרים היו בסיור רגלי.

שום ארגון טרור לא נטל על עצמו את האחריות לרצח זה. (ע"צ ע"ר)

● **שוטרים הרגו 12 אסירים־נמלטים בתאילנד**

באנקוק. – שוטרים הרגו ביריות שנים עשר אסירים עם רימונייד בידיהם, בעת שניסו לפרוץ מבית הסוהר בצפון־מזרח תאילנד בחסות שישה בני ערובה.

בהרג זה באה לקיצה מרידה שנמשכה 24 שעות של 13 אסירים, שדרשו חופש בתמורה לשחרור מפקד בית הסוהר וחמישה סוהרים אותם החזיקו כבני ערובה.

המשטרה פתחה באש, כאשר האסירים, שהטילו רימונייד, פרצו את שערי בית הסוהר כשהם מסתתרים מאחורי בני הערובה. (ע"ר ע"צ)

● **14 אסירים מסוכנים נמלטו מכלא בבלגיה - אחרי סעודת סילבסטר**

בריסל. – 14 אסירים מסוכנים, כולל רוצח־מורשע, נמלטו מכלא־מחוזי בבלגיה, לאחר שתפסו את הסוהרים כבני ערובה, בגמר סעודת הסילבסטר. והם לא נתפסו עדיין.

3 אסירים, מצויידים בסכין, צינור ברזל ורגל של כסא, השתלטו על שלושה שומרים זמן קצר לפני חצות, בכלא בעיר ארלון, בדרום־מזרח בלגיה, ליד לוכסמבורג.

הם נעלו את הסוהרים באחד התאים ואילצו אותם למסור להם את המפתחות לתאים אחרים.

הרוב מבין 117 האסירים שבכלא סירב להצטרף לבריחה, אולם ה־14, רובם צפון־אפריקנים, אילצו אחד הסוהרים לפתוח את השערים, ושיחררו אותו ללא פגע עם צאתם.

המשטרה והז'נדרמריה הועמדו בכוננות בבלגיה ובלוכסמבורג, אך עד אמש לא נתפס אף אחד מבין האסירים הנמלטים.

בעת התקרית היו רק 4 סוהרים בתפקיד בכלא, ואף אחד מהם לא היה חמוש. נפתחה חקירה על רקע רשלנות זו, אמר דובר הכלא. (ע"ר)

זינוק אל השנה החדשה

ספרטאקו באנדיני, 73, הנוהג מדי שנה לזנק למים הקרים של הטיבר, עשה זאת גם הפעם, מגובה של 30 מטרים. (תצלום: אי.פי.)

12 נהרגו בקרבות בביירות לאחר נסיון ההתנקשות בג'ומאייל

ביירות. — לפחות שניים־עשר בני אדם נהרגו ו־25 נפצעו, בקרבות שהתחוללו ברחובות ביירות לאחר הנסיון להתנקש בחייו של הנשיא אמין ג'ומאייל.

קורבנות ההתנקשויות נתפסו במטח קטיושות ואש מקלעים בחלק המזרחי־הנוצרי של העיר.

אלמונים חמושים עם מסכות על פניהם שמו מארב לשיירת הנשיא ברובע הנוצרי ביום שלישי, ולאחר שסוכל נסיונם להרוג אותו — מאחר והוא המריא לדמשק במסוק — התחוללו קרבות־רחוב שבהם נהרגו כאמור 12 אנשים ועשרות נפצעו.

ההתקפה על השיירה אירעה בזואלקה, הכניסה הצפונית לביירות, לאחר שצבא לבנון חש למקום כדי להחזיר את הסדר על כנו. התפוצצו 2 מכוניות־תופת במקום בו אירע נסיון ההתנקשות. שלושה קציני צבא נהרגו ומספר אזרחים נפצעו.

היו אלה הקרבות החמורים ביותר ברחובות ביירות, מאז נחתם ההסכם שצריך היה לשים קץ למלחמת האזרחים.

דובר המיליציה הנוצרית "הכוחות הלבנוניים" אמר, כי המטרה האמיתית של המארב היתה ראש הביון של "הכוחות הלבנוניים" אכאר שאפתרי.

שאפתרי, שהיה בין ראשי מנהלי המו"מ לשלום בדמשק, לא נפגע בהתקפה זו ועל אף ששני ריצונים נגד נוקים פגעו במכוניתו כמה דקות לפני שהותקפה מכוניתו של ג'ומאייל.

ג'ומאייל עומד להיפגש היום עם הנשיא אסד בדמשק לצורך אישור רשמי של ההסכם בין המיליציות.

לפיסגת חוסיין־אסד אין תוצאות מעשיות חרף ה"סיכום האופטימי"

מעריכים דיפלומטים מערביים המצביעים על העובדה שלא פורסמה הודעה משותפת

רבת־עמון. — שר החוץ הירדני טאהר אל מסרי, אמר בראיון ל"ג'ורדן טיימס", כי השיחות שקיים חוסיין מלך ירדן בסוריה הוכתרו בהצלחה. אולם דיפלומטים מערביים אמרו שעצם העובדה שלא פורסמה הודעה־משותפת בתום השיחות, מרמזת על כך שחילוקי הדעות היסודיים בין שתי המדינות נשארו בעינם.

"ג'ורדן טיימס", המצטט את שר החוץ אל מסרי, מסר כי השר אמר לפני שוב המשלחת הירדנית לרבת־עמון, כי השיחות "היו מוצלחות מאוד".

הוא אמר, כי תוצאות ביקורו של חוסיין בסוריה יפורסמו במועד מאוחר יותר.

אולם דיפלומטים אמרו, כי נשארו בעינם חילוקי הדעות בין שתי המדינות, הן בקשר למלחמת איראן־עירק והן בקשר לתהליך השלום במזרח התיכון.

הדיפלומטיים ציינו, כי הרושם האופטימי של אל מסרי אינו מוצא כל ביטוי בהודעה הקצרה שפירסם ראש ממשלת ירדן זאיד אל ריפאעי בראיון עם סוכנות הידיעות הירדנית. הוא אמר, כי "השיחות נסובו על ההתפתחויות באיזור, הסיכוי לפעולה ערבית משותפת ועל הדרכים לפיתוח היחסים בין שתי המדינות".

נציג אש"ף בקהיר טאייב עבד אל רחים, האשים את סוריה בנסיון לשכנע את ירדן כי תבטל את ההסכם שלה עם אש"ף לעבודה משותפת.

"הכינעים של סוריה ברורים בעניננו: סוריה תעשה הכל על מנת לבטל את ההסכם ולנטרל את תפקידו של אש"ף בכל הסדר באיזור התיכון" — אמר.

הצבא הצרפתי עדיין מקיים את היחידה המסורתית של יוני־תקשורת לעת מלחמה. מי שקרא את "שר העיר" יודע במה המדובר. (צילום אי.פי)

סוריה קוראת לאו"ם להפסיק טיסות ישראל בשמי לבנון

מטה האו"ם — סוריה הכריזה ביום שלישי כי על הקהילייה הבינלאומית לנקוט "עמדה תקיפה יותר מאי פעם נוכח ההתגרויות הישראליות" ולמנוע טיסות של מטוסי קרב ישראליים בשמי לבנון.

באיגרת אל מזכיר האו"ם, האשים שגריר סוריה באו"ם דיא־אלדין־אל־פטאל, כי ישראל ממשיכה להחריף את המתיחות באיזור, מאיימת להפעיל כוח ולהתעלם מכללי החוק הבינלאומי ומגילת האו"ם.

השגריר הסורי אמר כי טיסות מטוסים ישראליים בשמי לבנון אינן רק הפרה בוטה של הריבונות של מדינה חברה באו"ם, אלא גם איום ישיר ומכוון נגד הכוחות הסוריים, הנמצאים בלבנון על פי הבקשה של הממשלה הלגיטימית של מדינה זו ובהתאם להחלטה של הליגה הערבית.

באיגרתו הכריז "כל איום נגד הביטחון של הכוחות הסורים בלבנון מהווה גם איום לבטחונה של סוריה".

אל־פטאל הוסיף כי סוריה מכריזה מחדש על החלטתה ליישם את זכותה הלגיטימית להגן על בטחונה ועל כוחותיה המזוינים. (רויטר, עתים)

11 נהרגו בדר"אפריקה בפתח השנה החדשה

יוהנסבורג. — קציר הדמים ביום הראשון לשנה החדשה בדרום אפריקה עלה אמש ל־11, אחרי קרבות באצטדיון המרינה מסביב לקייפטאון.

[illegible] נמצאו אחרי הרבות שפרצו בין שמרנים וקיצונים באזורים שחורים בסביב לקייפטאון. [illegible]

(ע"ר ע"צ)

ישראל וארה"ב יגישו סיוע חקלאי להונדורס, סלוואדור וקוסטה־ריקה

וושינגטון. — ישראל וארה"ב יגישו סיוע חקלאי להונדורס, סלוואדור וקוסטה־ריקה — מסרה אמש הסוכנות האמריקאית לפיתוח בינלאומי.

ארה"ב תעניק את הסיוע הפיננסי ואילו ישראל את הידע הטכני. [illegible]

ספרד ופורטוגל — ב"שוק"

בריסל. — ספרד ופורטוגל הצטרפו אתמול לשוק האירופי המשותף והגדילו בכך את שוק הסחר הגדול ביותר בעולם. אבל יחד עם זאת יצרו גם בעיות חדשות — ובעיקר הפרת האיזון הדרומי.

דגלי ספרד ופורטוגל התנוססו בגאון ליד דגלי המדינות החברות: איטליה, לוכסמבורג, צרפת, הולנד, [illegible] בריטניה, אירלנד, דנמרק, יוון — בכניסה לבניין השוק בבריסל. [illegible]

(ע"ר)

"בהלה לזהב" על כביש בלוס אנג'לס

לוס־אנג'לס. - נהגים קפצו ממכוניותיהם ואספו מאות דולרים, כאשר 10,000 דולר התפזרו על האוטוסטראדה "ונטורה" בלוס־אנג'לס.

מקורו של "שי ראש השנה" היה ברוכב על אופנוע, ששקית שבה הוביל 10,000 דולר במזומנים ובהמחאות נקרעה כאשר דהר לאורך הכביש.

"במשך 5 דקות היה תוהו ובוהו. מכוניות בלמו בפתאומיות ונהגים ונוסעיהם קפצו מתוכן והתרוצצו בין מכוניות נוסעות כדי לאסוף את הכסף". אמר דובר המשטרה.

"למרבה המזל הגיעה מכונית שיטור למקום, והנהגים נצטוו לחזור למכוניותיהם בטרם נפגע איש". סיפר.

התנועה הופסקה, בעוד שוטרים אספו את מה שנשאר מ־10,000 הדולרים. "לא נותר כסף רב". אמר הדובר.

הכביש "ונטורה" הוא אחד הכבישים המהירים החוצים את לוס אנג'לס, והנהגים רשאים לעצור בהם רק במקרה חרום. (ע"ד)

רשמית: יחסים עם ספרד — בקרוב

מאדריד. - שר החוץ הספרדי פרננדס אורדונז אמר אמש, כי ספרד תכונן יחסים דיפלומטיים עם ישראל בתחילת השנה החדשה.

בראיון ברדיו מאדריד אמר אורדונז, כי היחסים יבואו בתחילת השנה אולם הוא לא מסר על תאריך מדויק. (ע"ד)

שערי מטבע־חוץ בנק הפועלים – 31.12.85

	היחידה	בנקנוטים קניה	בנקנוטים מכירה	העברות והמחאות קניה	העברות והמחאות מכירה	שערים יציגים
דולר אמריקני	1	1460.39	1526.11	1434.737	1493.26	1493.5
לירה שטרלינג	1	2096.02	2195.62	2133.567	2160.18	2161.5
מרק גרמני	1	190.33	201.92	196.2121	198.660	198.64
גולדן הולנדי	1	524.49	549.41	533.8561	540.547	540.99
פרנק שוויצרי	1	703.98	737.41	716.5720	725.512	723.52
כתר שבדי	1	192.24	201.37	195.6520	198.123	--
כתר נורבגי	1	192.09	201.21	195.5274	197.967	197.69
כתר דני	1	162.61	170.34	165.5225	167.587	167.26
מרק פיני	1	268.37	281.13	273.1807	276.589	276.66
דולר קנדי	1	1043.73	1093.32	1062.423	1075.63	1072.75
דולר אוסטרלי	1	1002.49	1051.70	1017.756	1026.05	1022.7
ראנד דר' אפריקני	1	490.70	577.70	570.5845	577.703	586.30
פרנק בלגי	10	284.96	302.72	294.7076	298.384	297.67
שילינג אוסטרי	10	843.12	883.19	858.2296	868.938	867.01
לירה איטלקית	1,000	865.37	920.28	883.2398	894.260	893.69
ין יפני	1,000	724.77	759.21	737.7574	746.962	747.14
פרנק צרפתי	1	592.45	620.66	603.0514	610.586	609.55

ההסתדרות מציעה הסדר „חצי־חצי" בסיוע לחסידי אומות העולם

מאת כתבנו לענייני ההסתדרות

חבר הוועדה המרכזית, אפרים זילוני, אמר אתמול בכנס ותיקי מפ"ם, כי על ההסתדרות מוטלת החובה המוסרית לתמוך בחסידי אומות העולם ולדאוג לקליטתם בבתי־האבות של „משען".

בהתייחסו לממצאים של „דבר" ושל תוכנית הטלוויזיה „כלבוטק", אמר זילוני כי זו תעודת עניות של החברה הישראלית ועל ההסתדרות, אשר היתה מהראשונים לקלוט את פליטי השואה, לטפל בדחיפות בעניין.

נבון מבטיח לסייע

סגן ראש הממשלה ושר החינוך והתרבות, יצחק נבון, הודיע כי משרדו יעמוד לימינם של חסידי אומות העולם החיים בישראל ושרויים במצוקה כלכלית ויגיש להם את כל הסיוע הדרוש.

נבון שיגר אתמול מכתב בעניין זה ליו"ר הנהלת „יד ושם", ד"ר יצחק ארד. שר החינוך אמר, כי זו חובה קדושה לסייע לאישים אלה. נבון ביקש מהנהלת „יד ושם" להעביר אליו בהקדם רשימה מפורטת של חסידי אומות העולם ומצבם הכלכלי, וכן הערכה תקציבית של ההוצאות הכרוכות בטיפול בעניינם.

גם הסוכנות תדאג

גזבר הסוכנות, עקיבא לוינסקי, אמר כי הסוכנות היהודית מוכנה לפעול עם ממשלת ישראל להבטחת קיום מכובד לחסידי אומות העולם החיים בישראל. לדבריו, הסוכנות היהודית תדאג למצילי העם היהודי למען יחיו בישראל בצורה מסודרת ומכובדת ולא על בסיס של תרומות ונדבות. „אנו מציעים לממשלה הסדר של „חצי חצי" בעזרה לחסידי אומות העולם ואם הממשלה לא תוכל לעמוד בחלקה, ניטול על עצמנו את מלוא הטיפול."

מאות ילדים מקיבוצי עמק־הירדן ומעיירות הפיתוח בצפון הארץ יצאו אתמול בצוותא לנטיעת עצים בבית־ניר־עילית, ליד קיבוץ אלומות. הנסיעות נערכו לכבוד יום ייסוד הקרן־הקיימת־לישראל, בשיתוף המועצה האזורית עמק־הירדן. (צילום: אסנת לב־טוב)

קרע בשריר הלב אוחה בניתוח נדיר ברמב"ם

תושייתו של הצוות הרפואי הצילה את חייה של מרים רייס בת ה־56

מאת יואב אביב

חייה של מרים רייס, בת 56, תושבת חיפה, ניצלו תודות לניתוח נדיר שבוצע בבית־החולים רמב"ם בעיר, בו אוחה קרע בן סנטימטר בדופן שריר הלב השמאלי שלה.

סגן מנהל בית־החולים, ד"ר צבי בן־יישי, סיפר אתמול במסיבת עיתונאים, כי לפני כ־10 ימים, הובאה מרים רייס לבית־החולים, כשהיא סובלת מאוטם בשריר הלב. בבדיקה מהירה שביצע ד"ר שמריה מילוא הוברר, כי אירע קרע בשריר הלב, והרופא החליט על ניתוח מיידי.

לאחר פתיחת החזה התגלה הקרע, באורך של סנטימטר, בדופן השמאלי והצוות איחה אותו בעזרת חומרים סינטטיים, ביניהם טפלון.

תודות לתושייתו של הצוות ניצלו חייה של מרים רייס, ואתמול אמרה תוך־כדי טיול במסדרונות בית־החולים: „רק אחרי שהכל נגמר, הבנתי מה זה לחזור ממוות לחיים".

ד"ר בן־יישי מסר, כי ניתוח זה נדיר מאוד ומעטים כמותו בוצעו בהצלחה בעולם.

„הספריה לעם" תוציא ב־86' 10 ספרים חדשים

הוציאה לאור ב־30 שנות קיומה 320 ספרים

הוצאת „הספריה לעם" הוציאה במשך כ־30 שנות קיומה 320 ספרים וב־1986 תוציא 10 ספרים נוספים. להוצאה 20 אלף מנויים, המשלמים 59 ש"ח תמורת כל הסידרה, שתופיע ב־1986, כולל מע"מ ודמי משלוח.

פרטים אלה נמסרו אתמול במסיבת עיתונאים ב„בית סוקולוב" בתל־אביב, בהשתתפות עובדי הוצאת „עם עובד", המוציאה את „הספריה לעם", ועימם כמה מהסופרים, המשוררים והמתרגמים העובדים למען ההוצאה.

מנכ"ל ה„ספריה לעם", אהרן קראוס, אמר כי 45 עובדים קבועים מרכיבים את המערכת. המחזור החודשי הוא 200 אלף דולר והשנתי — 25 מיליון דולר.

עורך הספריה אברהם יבין אמר, כי השנה מתחילים בסידרה חדשה וכה שישה ספרים מהספרות בת־זמננו, גם מקורית וגם מתורגמת.

חיים פסח יקדיש את זמנו להוצאת ספרי שירה. באחרונה הוצאו שני ספרי שירה חדשים — של חיים לנסקי, הכותב עברית, שנעלם בסיביר, ושל היינריך היינה, בתרגומו של שלמה טנאי.

ההוצאה תוציא את כל כתבי שאול טשרניחובסקי, בכלל זה שלו־שת האפוסים שתירגם. (עתים)

● משרד־האוצר נענה לפנייתו של משרד־התיירות בדבר הגדלת מענקים להקמת אטרקציות תיירותיות בהשקעה של מעל 1 מיליון דולר — על כך מסר משה ריגל, מנהל האגף לתיכנון וכלכלה שבמשרד־התיירות.

● החלטה על מתן אזרחות כבוד מטעם עיריית ירושלים הועלתה בפני ראש הממשלה ע"י ראש העיר, טדי קולק, ונציגי כל סיעות מועצת העיר.

הושג הסדר בין קופת־חולים מכבי להסתדרות הרוקחים

הסיכסוך בין קופת חולים מכבי לבין הסתדרות הרוקחים הסתיים אתמול, לאחר שהרוקחים נענו לקריאתה של ועדת העבודה והרווחה של הכנסת לקבל את הצעותיה של מכבי ולהצטרף להסכם עם הקופה.

על־פי ההסדר יעניקו בתי המרקחת הנחות לקופה בשיעור מודרג. הקופה תקבל שישה אחוזי הנחה מבתי המרקחת שהיקף עסקיהן עימה מצומצם, שמונה אחוזי הנחה מבתי מרקחת בהיקף עסקים בינוני ועשרה אחוזי הנחה על מחירי התרופות שימכרו בבתי מרקחת שהיקף עסקיהם עם הקופה גדול — מעל 4,000 דולר לחודש. בממוצע משוכלל תזכה מכבי להנחה של 9.29 אחוז על מחירי התרופות לעומת 3 אחוזי הנחה ערב הסכסוך.

יו"ר ועדת העבודה והרווחה של הכנסת, ח"כ אורה נמיר, אמרה כי הצעת הקופה סבירה והוגנת, יש בה להביא לפתרון המשבר, ולכן על הרוקחים לקבלה. לעומת זאת, אמרה נמיר, כי התנהגות בתי המרקחת תמוהה וטעונה בדיקה. (עשית)

מגדלי הפטימים מתנגדים לתוספת המכסות שהציע משרד החקלאות

מאת יוסף גלילי
כתב „על המשמר"

הצעת משרד החקלאות להוסיף 5000 טונות פטימים למכסות הקיימות, בעוד שבבתי הקירור נמצא מלאי של 7000 טונות פטימים עודפים, מזיקה לענף ולמגדלים — טוענו רכזי ועדות המשק של התנועות, שהתכנסו במרכז החקלאי. הם הביעו התנגדות נמרצת לכל תוספת של מכסה בענף הפטימים בשנה זו ובשנה הבאה.

מכסת הפטימים הקיימת כיום היא 152 אלף טונות, צריכת הפטימים בשוק, בשנים האחרונות, מוערכת בכ־130־125 טונות. מגדלי הפטימים אומרים כי במצב זה מפסידים בעלי המכסות גם מאי־ניצול ההשקעות וגם מאיחורים בתשלום ומחוסר־אפשרות להגיע למחיר המובטח.

„כל תוספת למכסה, אשר אינה דרושה לשוק, תגרום נזקים נוספים למגדלי הפטימים ולביזבוז מטבע־חוץ. כל זמן שלא יהיה שינוי במדיניות אשר תגדיל במידה ניכרת את תצרוכת הפטימים, אין מקום לתוספת למכסות" — נאמר במכתבו של מיכה אפרתי, יו"ר אגף המשקי במרכז החקלאי אל שר החקלאות אריק נחמקין.

● בחודש דצמבר לא חל שינוי משמעותי במספר מקבלי אישורים לדמי אבטלה לעומת נובמבר, שבו עלה מספר האישורים שניתנו בלשכות התעסוקה על 20 אלף. בדצמבר ניתנו 20.884 אישורים לעומת 20.619 אישורים שנתנו בנובמבר, 165 יותר.

שבעה מכונים תורניים הגישו עתירה לבג"ץ: איננו מקבלים הקצבות ייחודיות

שבעה מכונים תורניים בירושלים, ביניהם מוסד הרב קוק, יד הרב הרצוג, מכון ירושלים ומכון הרי פישל, הגישו שלשום עתירה לבג"ץ נגד שר האוצר, נגד שר הדתות ונגד היועץ המשפטי לממשלה, בטענה כי משרד הדתות אינו מחלק את ההקצבות הייחודיות המגיעות למוסדות התורניים.

שופט בית המשפט העליון, דב לוין, הורה אתמול ליועץ המשפטי לממשלה להשיב על הטענות המועלות בעתירה. כן הורה להעביר את הדיון להרכב של שלושה שופטים.

העותרים טוענים באמצעות בא־כוחם, כי ההקצבות הייחודיות למוסדות התורניים מופיעים בחוק התקציב. הממשלה קבעה כי הכספים יחולקו לפי הנחיות ואמות־מידה שיקבע היועץ המשפטי לממשלה. בעתירה נאמר, כי היועץ המשפטי לממשלה כבר קבע את הנהלים והעביר את הנחיותיו בכל הנוגע לאמות המידה לפיהן יחולקו הכספים לידי משרדי הממשלה הנוגעים בדבר. אך למרות זאת — נאמר בעתירה — טרם קיבלו המוסדות את הכספים המגיעים להם. בעתירה מביעים העותרים את חששם כי ההקצבות הייחודיות אינן מחולקות „משום שעל שר הדתות, ויתכן שגם על שר האוצר, מופעלים לחצים פוליטיים מצד חוגים פוליטיים שונים". (עתים)

ועדה תבדוק זכויות של רוכשי דירות

שר המשפטים משה נסים: המטרה — לפרסם הודעה לציבור שתפרט כיצד יוכל אדם להבטיח רכושו וכספו בבואו לרכוש דירה

מאת בצלאל עמיקם,
כתב „על המשמר"

שר המשפטים, משה נסים, מינה ועדה ציבורית לבחינת זכויותיהם של רוכשי דירות ולהציע הצעות בכל הקשור לרישום זכויות, הבטחות השקעות וזכויות, רישום הערות אזהרה ועוד. הוועדה התבקשה להמליץ על שינויים בחקיקה אם יהיה צורך בכך.

בראש הוועדה עומד יו"ר ועדת החוקה חוק ומשפט של הכנסת, ח"כ אלי קולס, ועם חבריה נמנים: פרופ' אוריאל רייכמן, דיקן הפקולטה למשפטים באוניברסיטת ת"א; עו"ד אורי מקוב, מטעם לשכת עורכי הדין; גב' פליאה אלבק, ממשרד המשפטים ונציגי משרדי הבינוי והשיכון והאוצר.

שר המשפטים ציין, כי יש להגיע למצב שבו משרד המשפטים יוכל לפרסם הודעה לציבור — כיצד יכול אדם להבטיח את רכושו וכספו בעת שהוא בא לרכוש דירה וכיצד יוכל לממש את חוזה הרכישה, כאשר החברה הבונה נקלעת למשבר כספי.

בהשוואת נתוני החומש הקודם (76־80) לחומש הנוכחי (81־85):

הממוצע השנתי של הרוגי תאונות ירד מ־600 ל־400 למרות גידול צי הרכב

מספר ההרוגים בתאונות־דרכים ירד בחומש האחרון (1981־1985) ב־800 לעומת החומש הקודם (1976־1980), ואילו בשנת 1985 ירד מספר ההרוגים בתאונות דרכים ב־6.2 אחוזים והוא עומד על 376 לעומת 399 בשנת 1984 — זאת מסר אתמול שר התחבורה, חיים קורפו.

קורפו הדגיש, כי למרות ההצלחה בצימצום מספר התאונות וההרוגים, עדיין רב מדי מספר הנפגעים בתאונות דרכים במדינה קטנה כישראל ואסור לנו לנוח על זרי הדפנה. הוא אמר כי תימשך התנופה בה הוחל לפני מספר שנים וייעשה מאמץ להקטין את מספר הנפגעים בשיעור נוסף בשנת 1986.

ממוצע של 600 הרוגים לשנה בחומש הקודם הגיע המספר לפחות מ־400 לשנה, למרות הגידול של יותר מ־40 אחוז בצי הרכב.

קורפו ציין, כי הנזק הכלכלי למשק, הנובע מתאונות הדרכים עם נפגעים, פחת משנת 1985. ב־25 מיליון דולר לעומת השנה החולפת. ב־1984 נאמד הנזק הכלכלי ב־420 מיליון דולר.

מספר תאונות הדרכים וההרוגים בהן בשנת 1985 הוא הנמוך ביותר מאז 1967: 1,720 תאונות דרכים אירעו השנה ובהן נפגעו 18,600 איש, מהם 376 הרוגים. (עתים)

קרא מחר בחותם

„תוכנית אלון היא מאגיה"
בעקבות סמינר מטעם „העבודה" ביהודה ושומרון
מאת עודד ליפשיץ

*

ישוב או לא ישוב
העיתונאי הייכל שוב מעורר סערה
מאת ויקטור נחמיאס

*

תיאטרון עירוני מאוד
תיאטרון חיפה נלחם על חופש ביטוי
מאת ירון זליג

*

הקיבוץ של לורנס
הסופר ד.ה. לורנס מקים קולקטיב באנגליה
מאת א.ב. יפה

*

בתי כנסת עם נשמה
איש השומר הצעיר בעבודת קודש
מאת חיה יוסף

*

מושמדים ולוחמים
עם לוחם חופש אפגני
מאת דליה דפאל (וושינגטון)

*

על זקנים ועל חיות בית
יומן אמריקני
מאת שלמה אהרונסון

*

חותם אישי
מאת טדי קולק

*

טורים ומדורים מאת: דינה גורן, אריה פלגי, שרה בן־הלל, עודד ליפשיץ, אלי הכהן, רחוביצקי, יוני עופר, עידא דביר, מיכאל הרסגור, אפרת עוז, יעקב רבי, שמואל בונים, דון כחלילי, שאול קנז

חדאקידי
מאת יעקב לזר

שלום־בית
מאת חיה יוסף

בפלילים

בעל חנות בדים בת"א נשדד והוכה באכזריות

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

קשיש בעל חנות בדים בתל־אביב הוכה באכזריות וחנותו נשדדה.

אמש, סמוך לשעה 7 בערב, מועד סגירת החנות, נכנסו אליה שני צעירים. האחד השכיב על הארץ את בעל החנות, פייבל לנדאו, בן 77, והשני ניגש אל הקופה ופתח אותה. פייבל ניסה להתנגד לשודדים, ואז הלמו בכוח בבטנו ובפניו, ואחר־כך נמלטו מהמקום עם 100 שקלים חדשים. למקום הוזעק אמבולנס של מגן־דוד־אדום, שהגיש לקשיש עזרה ראשונה והעבירו לבית־החולים איכילוב.

„זה אני, הנכד שלך" — אמר הצעיר לקשישה ושדד אותה

מאת אבי בניהו, כתב „על המשמר"

אתמול סמוך לשעה 11.30 בבוקר, התדפק אלמוני על פתח דלתה של לוי טויה בת 75 המתגוררת ביפו. „מי ברלתז?" שאלה הישישה המתגוררת בגפה. „זה אני, הנכד שלך", השיב הצעיר. כשפתחה טויה את הדלת והבחינה כי לא נכדה הגיע לביקור, ניסתה לדחוף את הדלת ולסוגרה. אך לא הצליחה.

הצעיר התפרץ לעברה, ובכוח תלש מצווארה שרשרת זהב ונמלט מהמקום. הישישה לא נזקקה לטיפול רפואי. המשטרה פתחה בחקירה.

סילבסטר „שמח" באילת: שוד ניסיון אונס ותקיפה

מאת בצלאל רובין, כתבנו באילת

חגיגות הסילבסטר, שהתקיימו ברוב בתי־המלון באילת, הביאו בעקבותיהם גם מעשי בריונות, תקיפת שוטרים, שוד וניסיון אונס.

שני תיירים שבדיים, שיצאו בשעה 4.30 לפנות־בוקר בתום חגיגות הסילבסטר מאחד מבתי־המלון באיזור התיירות, הותקפו מאחור על־ידי חמישה אנשים. באיומי סכין שדדו מהם 150 שקלים חדשים. המשטרה הוזעקה למקום, נערכו סריקות, אך טרם נעצרו חשודים.

בשעה 5.00 לפנות־בוקר תקפה תיירת שבדית שיכורה נהג מונית. משהוזעקה ניידת משטרתית הותקפו גם השוטרים על־ידי התיירת וידידה. השניים נעצרו ונכלאו.

לפנות־בוקר בבוקר המשטרה התקבלה ידיעה על ניסיון אונס ליד אחת האכסניות. הכשטרה הגיע למקום. ניידת בין השיחים תיירת שבדית שיכורה, עירומה לנחצה, מבוהלת, ולידה גבר בן 26, תושב נצרת־עילית, שנרדם הספיק לבצע את זממו. החשוד נעצר ונכלא.

תושב אילת בן 27 נעצר לפנות־בוקר על־ידי חוליית סילוש של משטרת אילת. כשברשותו כמות כבירה של סמים מסוכנים. החשוד שנערך בביתו התגלתה כמות גם נוספת. הצעיר נעצר ונכלא.

אתמול בצהריים פגעה סירת מנוע ששטה במפרץ אילת בתיירת צרפתיה ששחתה בים. זרועה הימנית של התיירת נפגעה קשה והיא אושפזה במרכז הרפואי יוספטל באילת.

פקחי מס ההכנסה ספגו מכות בסוף הנשף

מאת שלי יחזקוביץ, כתבת „על המשמר"

„כששאלתי איפה הכסף שהיה בקופה, התקרב אלי בעל המועדון, והכניס לי אגרופים בפנים. ניסיתי להתגונן, אבל הוא המשיך במכות גם כשהייתי מלא דם" — כך סיפר אתמול ישראל כהן (24) פקח מס־ההכנסה מבאר־שבע, שהוכה אתמול לפנות־בוקר. כהן הוכה יחד עם פקח נוסף על־ידי בעל מועדון לילה, בעת שהשניים ערכו ביקורת בכבשים.

שלושה נכנסו שני פקחי המס למועדון לילה בעיר. הם הצטרפו לחוגגים את נשף הסילבסטר. סמוך לשעה 4 בבוקר, כאשר הסתיימה החגיגה, והתפזרו החוגגים, הציגו המבקרים את עצמם בפני בעל המועדון. הם ביקשו לראות את הפנקסים, וקשטימו לבדוק אותם — עברו לבדוק את הקופה.

בשלב מסוים החל בעל המועדון להכותם. בני־משפחה שעמדו מסביב — לא התערבו. אחד הפקחים הספק להזעיק שוטרים.

כאותה שעה אירעה התרחשות דומה במועדון אחר: הפקחים הציגו את עצמם, ובעל המועדון כיבה את האורות, ואילץ אותם לצאת תוך איומים, כדרך ההצגה. בעת אחד העובדים בפקח, הפקחים נמלטו מהמקום והזעיקו את המשטרה. כשהגיעו השוטרים, גילו, שהעובד המכה נמלט מהמקום.

לאריה דביר ומשפחתו
אתכם באבלכם על מות האח
זאב דביר ז"ל
קיבוץ להבות־הבשן

עם חברינו
סוניה ושמעון וכל המשפחה
אתכם בצער ובאבל במות האח
אריה סטריץ
קיבוץ עמיר

כתבי־אישום נוספים יוגשו נגד עובדים בעיריית חיפה

מאת יואב אביב,
כתב „על המשמר"

כתבי־אישום נוספים יוגשו נגד עובדים בעיריית חיפה על־ידי המשטרה — כך עולה מעדות שמסר אתמול בבית־המשפט המחוזי בעיר, רפ"ק בועז גוטמן מהמטה הארצי, במשפטו של הקבלן חיים לוין, המואשם במסירת מידע כוזב ועדות שקר שהביאו למעצרם של עובדי עירייה שלא היו מעורבים בפרשיות שוחד ומירמה.

על שאלת הנאשם — שלא יוצג על־ידי סניגור — אישר עד התביעה, כי שלוש מעשר הפרשיות עליהן מסר הנאשם למשטרה היו שקר ואף עבירות שיוחסו לחברה קבלנית אחרת נעברו על־ידי חיים לוין עצמו ועל־ידי חברתו. עם זאת, ציין העד כי בשבעה מקרים אחרים היתה אמת במידע שמסר הקבלן למשטרה, אף שהמשטרה הגיעה אליה באמצעות תלונות ומקורות אחרים.

התובעת במשפטו של הקבלן, חייה לוין, אמרה אתמול בסיכום דבריה, כי היא מבקשת מבית־המשפט להרשיע את הנאשם בעבירות המיוחסות לו.

גזר הדין נדחה ל־26 בינואר.

טלקס

● תלמידי סמינרים הפגינו במחאה על גובה שכה"ל

כמה מאות סטודנטים מסמינרים למורים הפגינו אתמול מול משכן הכנסת ומשרד האוצר בירושלים, במחאה על שהם נדרשים לשלם אגרת־לימוד בסך 200 דולר. הסטודנטים זועמים על כך, שהודיעו להם על האגרה באמצע שנת הלימודים ולא בתחילתה, ונוצר מצב שרבים אינם מסוגלים לעמוד בתשלום. אילו ידעו זאת מראש יתכן וכלל לא היו מתחילים ללמוד. (עתי"ם)

● נעלמו 150 תנורי אפיה מבית־חרושת

150 תנורי אפייה וגז, שערכם 22 מיליון שקל, נגנבו שלשום בלילה בפריצה לבית־חרושת אלגים לתנורים, ברחוב המלאכה, באיזור התעשיה בחולון. המשטרה עצרה 10 חשודים עובדי המפעל, מעזה וחאן יונס, שישנו אותו הלילה במפעל.

● צרכים קטנים גניבה גדולה

צעיר תמים למראה, ש„רק" ביקש לדעת מה חשבה בחנות למשקאות שברחוב בלפור 24 בבת־ים, ניצל את רגע כניסתה של בעלת החנות, לשירותים וגנב את ארנקה, שהכיל 300 ש"ח, 1200 דולר במזומנים והמחאות במיליון וחצי שקלים.

● ועדה תדון בהעברת מבצר עכו לעירייה

שר־הבטחון יצחק רבין מינה ועדה מיוחדת שתמליץ בפניו על המתכונת להעברת מבצר עכו לידי העיריה, כדי שתוכל לשלבו במסלול אתרי התיירות בעיר. (עתי"ם)

גונדר סוויסה מציע לאשת אסיר עולם הפריית מבחנה

יפה ריפלר מבקשת להתייחד עם בעלה, שהורשע ברצח אורלי כהן

אשת אסיר־עולם, שעברה טיפול נגד עקרות וביקשה שיינתן לה להתייחד עם בעלה כדי להביא ילד לעולם — נתקלה בסירוב מצד נציב שירות בתי־הסוהר, גונדר רפי סוויסה, אך הוא הציע לה לפתור את בעייתה על־ידי הפריית־מבחנה.

על כך מסר רפי סוויסה בתצהיר שהגיש לבג"ץ, בתשובה על עתירת האשה.

העותרת, יפה ריפלר, אשתו של האסיר רחמים ריפלר, שנדון שלשום למאסר־עולם בבית המשפט המחוזי בתל־אביב, לאחר שהורשע ברצח אורלי כהן, היא טוענת בעתירתה לבג"ץ, כי נציב שירות בתי־הסוהר הבטיח לה, שלאחר שתעבור טיפול נגד עקרות, תוכל להתייחד עם בעלה. לדבריה, הנציב לא עמד בדיבורו, והיא מבקשת מבית־המשפט להורות לשירות בתי־הסוהר לאפשר לה להתייחד עם בעלה.

בתצהיר התשובה טוען גונדר רפי סוויסה, כי לא הבטיח לעותרת דבר, אלא אמר לה שבקשתה תיבדק. הוא טוען כי לאחר שהתברר כי בעלה אסיר מסוכן וניסה בעבר להימלט מהכלא, החליט שלא לאפשר לה להתייחד עימו. (עתי"ם)

ראש עיריית חיפה, אריה גוראל מברך את בני העדה הנוצרית בעיר, לרגל השנה האזרחית החדשה, אתמול (צילום: ישראל סאן)

פרקליט תובע בי"ח: חוקן רשלני קרע אותי

בית־החולים אלישע בכתב־ההגנה: התובע (75) כיווץ את שרירי פי־הטבעת שלו

פרקליט חיפני טוען, כי חוקן שנעשה לו במהלך טיפול רפואי בביה"ח „אלישע" על הכרמל, גרם לו קרע בסוגר פי־הטבעת. הפרקליט הגיש לבית־משפט השלום בחיפה תביעת נזיקים נגד האחות שטיפלה בו, נגד בית־החולים שבו היה מאושפז ונגד חברת הביטוח „בלל בע"מ", המבטחת את בית־החולים.

בתביעתו, טוען הפרקליט (75) כי נותח אשתקד בברכו בהרדמה מקומית בבית־החולים „אלישע". במהלך הטיפול עשתה האחות חוקן בגופו, לדבריו, באורח רשלני, וכתוצאה מכך נגרמו לו נזקים וחבלות. התובע טוען, כי פיות בקבוק החוקן פגע ברקמות איזור פי־הטבעת וגרם לקרע בסוגר. לטענתו, גרם הדבר לאובדן שליטה על סוגר פי־הטבעת, וכתוצאה מכך נאלץ להיעדר מעבודתו למשך חודשים־מספר.

בכתב־ההגנה שהוגש לבית־המשפט נטען, כי יש לייחס רשלנות דווקא לתובע, אשר גרם למחדל ע"י כיווץ שרירי פי־הטבעת במהלך הטיפול. עוד נאמר בכתב ההגנה, כי החוקן אינו מסוגל לגרום נזק גופני ואילו את תופעת אובדן השליטה על הסוגר יש לייחס לגילו הגבוה של התובע.

מנהל חשבונות מואשם בהונאה במיליונים

מנהל חשבונות, צבי בריל (40) מכפר הורדים, מואשם בגניבת עשרות מיליוני שקלים (ישנים) בתחבולות מירמה. פרקליטות מחוז חיפה הגישה אתמול לבית־משפט המחוזי בחיפה כתב־אישום, בו היא מגוללת את המעשים המיוחסים לנאשם.

התביעה טוענת, כי הנאשם, אשר הפעיל משרד להנהלת חשבונות בנהריה, הונה במרוצת השנה 1984־85 חברה של מהנדסי בניין אשר טיפל בענייניה. בכתב האישום נטען, כי הנאשם קיבל 90 מיליון שקלים (ישנים) לצורך העברתם לשלטונות מס ההכנסה לכיסוי חובות החברה. (עתים)

מפ"ם
מפלגת הפועלים המאוחדת
המרכז

לוח פעילות שבועית
מה־2.1.86 עד ה־8.1.86

מחלקת ההסברה
2.1 יפו — 20.00 — ח"כ מוחמד וותד — אסיפת חברים בסניף
קיבוץ מרחביה — 21.00 — ד"ר ארנסטו קהאן
3.1 חולון — 8.30 — עופר אבנר — בי"ס
חולון — 20.00 — יצחק שושני — אידיש בסניף
קיבוץ כפר מנחם — 21.00 — פרופ' זאב שטרנהל — לקראת ועידת תקבה"א
קיבוץ דליה — 21.30 — חנן ארז ועליזה עמיר — לקראת ועידת תקבה"א
4.1 קיבוץ סאסא — 8.30 — דב פלג — לקראת ועידת תקבה"א
5.1 כפר באקה אל גרביה — 17.00 — ח"כ יאיר צבן — סמינר רעיוני
של פלורנטין תל־אביב — 18.00 — דב אלקנתי — לדור המשך, חדרה — 19.00 — ח"כ אלעזר גרנות — סקירה מדינית בסניף
חיפה — 19.00 — ח"כ אמירה סרטני, ח"כ רפאל איתן — עימות למורי בי"ס
קיבוץ גבעת־עוז — 21.00 — חנן ארז — לקראת ועידת תקבה"א
6.1 הרצליה — 19.00 — אליעזר פודריאטשיק — אידיש בסניף
פתח־תקווה — 20.00 — חנן ארז, וולדי מורג — מועצת סניף
7.1 רחובות — 8.45 — אפרים קורן — בי"ס
חולון — 11.00 — נעמי רפתין — בי"ס
קיבוץ גזית — 21.00 — ד"ר ארנסטו קהאן
8.1 קיבוץ בית־קמה — 21.00 — פרופ' זאב שטרנהל
קיבוץ מעברות — 21.30 — ח"כ ויקטור שם טוב
קיבוץ בית־זרע — רב־שיח: יעקב חזן, ראש מועצת כפר קרע, ראש מועצת מעלות תרשיחא ודב ירמיה

סדנאות מח' האירגון
5.1 צפת — 17.00 — מיכאל דועה — מועצת הסניף
6.1 ראשל"צ — 19.30 — אפרים קורן
רמת־גן — 19.00 — נדדה שחר

מח' חברית העולמית של מפ"ם
חוג ל„בעיות העם היהודי"
יתקיים ב־7.1.86 בשעה 9.30 במועדון הקבה"א
הרצאתו של ד"ר שמלץ
בנושא: המצב הדמוגרפי של יהדות דרום אמריקה

המחלקה לאיגוד מקצועי
5.1 מרכז מפ"ם — 15.00 — הנהלת תא עובדי המדינה — בנימין אבנון, דב אלקנתי, חיים שובל
ת"א — 17.00 — חוג העובדת השכירה — רבקה יעקובוביץ, גולדמן ברכה
6.1 עכו — 20.00 — בסניף מפ"ם הרצאה בפני חוג צעירים בנושא האיגוד המקצועי — נטע מן, דב אלקנתי, שלמה קיבריק
7.1 ת"א — 9.30 — מרכז מפ"ם מזכירות ותיקי התנועה — משה סמולה, נטע מן
7.1 ת"א — 16.00 — במרכז מפ"ם — הנהלת תא הרופאים בהשתתפות: ארנסטו קהאן, נטע מן, דב אלקנתי, פנחס דגן

לחברנו אהרון ויסבלום והמשפחה
אתכם באבלכם במות
האח
קיבוץ גת